

FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE (FSCG)

**PRAVILNIK
O LICENCIRANJU I FINANSIJSKOJ ODRŽIVOSTI KLUBOVA FSCG
ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA**

Verzija 2022

	PRAVILNIK O LICENCIRANJU I FINANSIJSKOJ ODRŽIVOSTI KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
I	OPŠTE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi	1
	Poglavlje 2: Rječnik pojmova	2
II	LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
	Poglavlje 1: Davalac licence	7
	Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca	12
	Poglavlje 3: Osnovni postupak	14
	Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova	17
	1. Sportski kriterijumi	17
	2. Infrastrukturni kriterijumi	20
	3. Personalni i administrativni kriterijumi	21
	4. Pravni kriterijumi	28
	5. Finansijski kriterijumi	32
III	ZAVRŠNE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije	39
	Poglavlje 2: Aneksi Pravilnika, Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA i drugo	39
	Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poslovanja Pravilnika	39
	Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure	39
	Poglavlje 5: Odobrenje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu	41
	ANEKSI PRAVILNIKA	
	Aneks 1: Osnovni postupak	43
	Aneks 2: Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima - Vanredna primjena UEFA sistema za licenciranje klubova	46
	Aneks 3: Kriterijumi za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene	47
	PRIRUČNIK ZA PRIMJENU FINANSIJSKIH KRITERIJUMA DEFINISANIH PRAVILNIKOM O LICENCIRANJU I FINANSIJSKOJ ODRŽIVOSTI KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	63
DIO I	ZAHTJEVI ZA OBJELODANJIVANJE - GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	64
DIO II	RAČUNOVODSTVENI ZAHTJEVI ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	72
DIO III	POJAM DOSPJELIH NEIZMIRENIH OBAVEZA	78
DIO IV	PROCEDURE DAVA OCA LICENCE ZA OCJENU ZAHTJEVA	79
DIO V	IZBOR REVIZORA I PROCEDURE PROCJENJIVANJA REVIZORA I NJEGOVOG RADA	82
DIO VI	ZAVRŠNE ODREDBE	83

Na osnovu člana 65 Statuta Fudbalskog saveza Crne Gore (FSCG), a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijsku održivost, Izvršni odbor FS Crne Gore na sjednici održanoj 28.12.2022. godine, godine, usvojio je

P R A V I L N I K

O LICENCIRANJU I FINANSIJSKOJ ODRŽIVOSTI KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

I OPŠTE ODREDBE

Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi

Član 1

Polazeći od principa i obavezujućih odredaba iz Pravilnika UEFA za licenciranje i finansijsku održivost, Fudbalski savez Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG), kao nacionalni savez nadležan za sistem licenciranja klubova za teritoriju Crne Gore, ovim Pravilnikom o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuje sva pitanja koja se odnose na licenciranje klubova za učešće u muškim klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA, počev od sezone licenciranja za 2023/24.

Kriterijumi za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene su navedeni u Aneksu 3 ovog Pravilnika.

Ovim Pravilnikom uređuje se postupak licenciranja klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA i davanja UEFA licence. Podnosilac zahtjeva za UEFA licencu može biti svaki klub Prve lige, odnosno klub iz Druge lige, koji je na osnovu sportskih rezultata stekao pravo da učestvuje u takmičenjima u organizaciji UEFA-e. Izdavanje ili odbijanje UEFA licence nema nikakvog uticaja na učestvovanje klubova u domaćem šampionatu.

Član 2

Ovim Pravilnikom uređuju se prava, obaveze i odgovornosti svih strana koje su uključene u sistem licenciranja klubova FSCG za učešće u UEFA klupskim takmičenjima, i definiše posebno:

- minimum zahtjeva koje FSCG mora da ispuni da bi mogao da djeluje kao davalac licence za klubove, kao i minimum procedura koje mora da sprovodi prilikom procjene ispunjenosti kriterijuma za licenciranje klubova;
- podnosilac zahtjeva za licencu i korisnik licence potrebne za učešće u UEFA takmičenjima,
- minimum sportskih, infrastrukturnih, personalno-administrativnih, pravnih i finansijskih kriterijuma koje podnosilac zahtjeva za licencu mora da ispuni da bi dobio licencu;
- sve odredbe vezane za licenciranje klubova za UEFA Ligu šampiona za žene.

Član 3

Sistem licenciranja klubova FSCG za učešće u takmičenjima u organizaciji UEFA koji se utvrđuje ovim Pravilnikom ima sljedeće ciljeve:

- a) dalju promociju i kontinuirano poboljšanje standarda svih aspekata fudbala u Crnoj Gori, a naročito kontinuirano davanje prioriteta treniranju i brizi o mladim igračima u svakom klubu,
- b) promovisanje učestvovanja i dalji doprinos razvoju ženskog fudbala,
- c) da osigura da klub ima adekvatan nivo vođenja poslovanja i organizacije, odnosno da rad u klubu bude na profesionalnom nivou,

- d) adaptaciju sportske infrastrukture klubova tako da gledaoci, igrači i predstavnici medija imaju na raspolaganju dobro odabrane, propisno opremljene i bezbjedne stadione,
- e) štiti integritet i nesmetan proces UEFA klupskog takmičenja,
- f) očuvanje identiteta, istorije i nasljeđa svakog kluba,
- g) podsticanje saradnje između davaoca licence i klubova i omogućavanje razvoja benchmarkinga za klubove u oblasti finansijskih, sportskih, infrastrukturnih i kadrovskih i administrativnih kriterijuma širom Evrope,
- h) promovisanje zdravog odnosa između klubova i navijača i povećanje dostupnosti u fudbalu,
- i) prihvatanje društvene odgovornosti u fudbalu,
- j) promovisanje više discipline i racionalnosti u finansijama klubova,
- k) unapređenje ekonomske i finansijske održivosti klubova, povećanjem njihove transparentnosti i kredibiliteta,
- l) davanje neophodnog značaja zaštiti povjerilaca,
- m) promovišanje bolje kontrole troškova,
- n) podsticanje klubova da posluju u okviru sopstvenih prihoda,
- o) podsticanje racionalnog trošenja u cilju dugoročne koristi za fudbal,
- p) zaštita dugoročnog razvoja i održivosti evropskog klupskog fudbala.

Član 4

UEFA Tijelo za finansijsku kontrolu klubova (CFCB) obavlja svoje dužnosti kako je navedeno ovim Pravilnikom i u Proceduralnim pravilima kojima je regulisan rad ovog organa.

U sprovođenju svojih nadležnosti, UEFA Tijelo za finansijsku kontrolu klubova osigurava jednak tretman svih davaoca licenci, podnosilaca zahtjeva za licencu i korisnika licenci i garantuje povjerljivost svih dostavljenih informacija.

Poglavlje 2: Rječnik pojmova

Član 5

Ovim odredbama određuje se značenje pojmova koji se pojavljuju u ovom Pravilniku:

Definicije termina	
Administrativni postupak	Dobrovoljni ili obavezni postupak koji se može koristiti kao alternativa za likvidaciju jednog subjekta, poznat kao administrativni postupak. Postupak kojim se, upravljanje aktivnostima subjekta vrši od strane administratora u ime povjerilaca, i to na dnevnoj osnovi.
Agent / Posrednik	Fizičko ili pravno lice koje, za naknadu ili bez naknade, predstavlja igrače i/ili klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o radu i/ili predstavlja klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o transferu.
Ugovorene procedure	U angažmanima ugovorenih procedura, revizor je angažovan da obavlja procedure revizorske prirode sa kojima su se revizor i subjekat i bilo koja odgovarajuća treća strana dogovorile i da izvještava o nalazima činjeničnog stanja. Korisnik izvještaja mora da formira sopstveni zaključak iz izvještaja revizora. Izvještaj se ograničava na upotrebu onih strana koje su se saglasile sa procedurama koje će se obaviti, ne i za ostale, koji nisu upoznati sa razlozima za procedure mogu da pogrešno protumače rezultat.

Referentni godišnji računovodstveni datum	Datum na koji se završava izvještajni period za godišnje finansijske izvještaje.
Pridruženi član	Subjekt, uključujući subjekt bez učešća u kapitalu kao što je partnerstvo, koji nije ni povezano lice, niti subjekt koji ima interes u zajedničkom poduhvatu i nad kojim investitor ima značajan uticaj.
Revizor	Nezavisna revizorka firma koja svoju djelatnost obavlja u skladu sa Međunarodnim etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući međunarodne standarde o nezavisnosti).
CFCB	UEFA tijelo za finansijsku kontrolu klubova
Kriterijumi licenciranja klubova	Uslovi podijeljeni u pet kategorija (sportski, infrastrukturni, personalno-administrativni, pravni i finansijski), koje podnosilac zahtjeva za licencu mora da ispuni da bi mu se odobrila UEFA licenca.
Zahtjevi za praćenje klubova	Zahtjevi koje mora ispuniti korisnik licence koji je primljen u UEFA Ligu šampiona, UEFA Evropsku ligu ili UEFA Evropsku konferencijsku ligu.
Kontrola	Uticaj na upravljanje finansijskim i poslovnim politikama pravnog subjekta na način i u cilju ostvarivanja koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola može biti stečena vlasništvom nad udjelima u kapitalu, na osnovu statuta ili ugovornog odnosa.
Troškovi pribavljanja registracije igrača	Iznosi koji su plaćeni ili se plaćaju za pribavljanje registracije igrača, isključujući troškove internog razvoja i druge troškove. Tu je uključeno sledeće: a) naknada za transfer i realizovani iznosi uslovnog transfera, uključujući kompenzaciju za treniranje i sredstva solidarnosti koja su plaćena ili se plaćaju drugom klubu i/ili trećoj strani za transfer registracije igrača, b) naknada agentima/posrednicima, i c) ostali direktni troškovi pribavljanja registracije, npr. takse na naknadu za transfer.
Amortizacija	Sistematska alokacija vrijednosti osnovnog sredstva koja se amortizuje tokom njegovog korisnog vijeka trajanja, tj. perioda tokom kojeg se očekuje da će sredstvo biti dostupno za upotrebu od strane subjekta.
Direktno pripisivo	Direktno pripisivo znači, u vezi sa određenom aktivnošću, da: a) trošak bi bio izbjegnuto da ta konkretna aktivnost nije preduzeta; i b) trošak se može zasebno identifikovati bez raspodjele.
Dividende	Isplate iz dobiti vlasnicima instrumenata kapitala.
Troškovi beneficija zaposlenih	Svi oblici naknade koju daje subjekt u zamjenu za usluge koje pružaju zaposleni ili za prestanak radnog odnosa, uključujući i direktore, rukovodstvo i one koji su zaduženi za upravljanje.
Događaj ili uslov od velikog ekonomskog značaja	Događaj ili uslov koji se smatra materijalnim za finansijske izvještaje subjekta/subjekata koji daje izvještaj i koji zahtijevaju drugačiji (negativan, suprotan) prikaz rezultata rada, finansijsko stanje i neto aktivu subjekta/subjekata koji podnosi izvještaj ako je do toga došlo tokom prethodnog perioda finansijskog izvještavanja.

Vlada	Svaki oblik vlasti, uključujući i vladine agencije, vladine službe i slična tijela, bilo na lokalnom ili državnom nivou.
Grupa	Matični entitet i sva zavisna lica. Matični entitet je pravno lice koje ima jedno ili više zavisnih lica. Zavisno lice je pravno lice, uključujući neakcionarsko pravno lice kao što je partnerstvo-ortačko društvo, koje je kontrolisano od strane drugog pravnog lica (poznatog kao matično lice).
Obezvrjeđenje osnovnih sredstava	Gubitak od obezvrjeđenja, iznos za koji knjigovodstvena vrijednost osnovnog sredstva premašuje njegovu nadoknadivu vrijednost, odnosno fer vrijednost sredstva umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi, u zavisnosti od toga koja je veća.
Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (IFRS)	Standardi i tumačenja usvojeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Njih čine: <ul style="list-style-type: none"> • Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, • Međunarodni računovodstveni standardi i • Zvanična tumačenja od strane Međunarodne komisije za tumačenje finansijskih izvještaja (IFRIC), prethodno (SIC).
ISRS 4400	Međunarodni standard o srodnim uslugama 4400 (revidiran), Angažmani na osnovu ugovorenih postupaka.
Zajednička kontrola	Ugovoreno dijeljenje kontrole nad ekonomskom aktivnošću, koje postoji kada strateške i operativne odluke u vezi sa poslovnim aktivnostima zahtijevaju jednoglasnu saglasnost strana koje dijele kontrolu (učesnici u zajedničkom poduhvatu).
Zajednički poduhvat	Ugovorni aranžman gdje dvije ili više strana preduzimaju ekonomsku aktivnost koja je predmet zajedničke kontrole.
Ključno rukovodeće osoblje	Osobe koje imaju vlast i odgovornost za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti pravnog subjekta, direktno ili indirektno, uključujući ali ne ograničavajući se na bilo kog drugog rukovodioca (izvršnog ili nekog drugog) pravnog lica.
Licenca	Sertifikat koji odobrava FSCG, kojim se potvrđuje ispunjenje minimuma kriterijuma od strane podnosioca zahtjeva za licencu, kao dio procedure prijema za klupska takmičenja u organizaciji UEFA-e.
Podnosilac zahtjeva za licencu	Pravno lice koje je u potpunosti i jedino odgovorno za fudbalski tim koji učestvuje u nacionalnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) klupskim takmičenjima i koje je podnijelo zahtjev za UEFA licencu.
Korisnik licence	Podnosilac zahtjeva za licencu kome je odobrena UEFA licenca od strane davaoca licence.
Sezona licenciranja	UEFA sezona za koju je podnosilac zahtjeva za licencu tražio/dobio UEFA licencu. Ona počinje dan nakon isteka roka za podnošenje UEFA-i liste odluka o datim licencama od strane davaoca licence (31. maj u principu) i traje do istog roka naredne godine.

Davalac licence	Tijelo koje upravlja sistemom licenciranja klubova i daje licence. U Crnoj Gori davalac licence je Fudbalski savez Crne Gore (FSCG).
Lista odluka o licencama	Lista koju davalac licence podnosi UEFA-i, a koja, između ostalog, sadrži informacije o podnosiocima zahtjeva za licence koji su prošli proceduru licenciranja i od nacionalnih tijela za donošenje odluka dobili UEFA licencu u formatu koji je utvrdila i saopštila UEFA administracija.
Materijalnost	Izostavljanje ili pogrešno predstavljanje informacija je materijalno značajno ako one mogu, individualno ili zajedno, da utiču na ekonomske odluke korisnika zasnovane na finansijskim informacijama dobijenim od strane kluba. Materijalnost zavisi od veličine i prirode izostavljenih ili pogrešno predstavljenih informacija procijenjenih u datom okruženju ili kontekstu. Veličina i priroda informacija, ili kombinacija obje, može da predstavlja faktor u odlučivanju.
Minimum kriterijuma	Kriterijumi koje mora ispunjavati podnosilac zahtjeva za licencu kako bi dobio UEFA licencu.
Dokumentacija praćenja	Dokumentacija koja se podnosi od strane korisnika licence kako je definisano zahtjevima za praćenje klubova.
Nacionalna računovodstvena praksa	Računovodstvena praksa, kao i praksa izvještavanja i objelodanjivanja, zahtijevana od pravnih lica u Crnoj Gori.
Neto dug	Zbir sledećih bilansnih pozicija: <ul style="list-style-type: none"> •prekoračenja po tekućim računima kod banaka, bankarski i drugi krediti, obaveze prema subjektima iz grupe i ostalim povezanim licima, umanjena za gotovinu i gotovinske ekvivalente; •neto stanje potraživanja i obaveza po osnovu transfera igrača; i •obaveze po osnovu poreza i doprinosa (dugoročne).
Neto rezultat	Zbir svih stavki prihoda umanjениh za rashode u periodu, u bilansu uspjeha.
Uključene strane	Svaka osoba ili pravno lice uključeno u UEFA-in proces licenciranja klubova ili monitoring proces, uključujući UEFA-u, davaoca licence, podnosioca zahtjeva za licencu/ korisnika licence ili bilo koje drugo lice.
Strana	Osoba ili pravni subjekat.
Registracija igrača	Registracija(e) igrača ima značenje navedeno u FIFA Pravilniku o statusu i transferu igrača.
Zaštita od povjerilaca	Postupci u skladu sa zakonom i propisima, čiji su ciljevi da štite pravno lice od povjerilaca, da spasi nesolventna pravna lica i omoguće im da nastave sa poslovanjem po načelu stalnosti. Ovaj proces obuhvata postupke administrativnih procedura i drugih stečajnih postupaka, koji mogu dovesti do dogovora sa povjeriocima, stečaja ili likvidacije.

Povezane strane	<p>Povezana strana je osoba ili subjekat ili vlada koja je povezana sa subjektom koji priprema svoje finansijske izvještaje (izvještajni subjekt). U razmatranju svakog mogućeg odnosa povezane strane, pažnja je usmjerena na sadržaj odnosa, a ne samo na pravni oblik.</p> <p>a. Osoba ili bliski član porodice te osobe povezan je sa izvještajnim subjektom ako ta osoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad subjektom koji izvještava; ii. ima značajan uticaj na izvještajnog subjekta; ili iii. je član ključnog rukovodećeg osoblja izvještajnog subjekta ili matičnog društva izvještajnog subjekta. <p>b. Subjekt je povezan sa izvještajnim subjektom ako se primjenjuje bilo koji od sljedećih uslova:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Subjekt i izvještajni subjekat su članovi iste grupe (što znači da je svako matično društvo, zavisno društvo i drugo zavisno društvo povezano sa drugima). ii. Subjekt i izvještajni subjekat su pod kontrolom, zajedničkim nadzorom ili značajnim uticajem iste strane. iii. Jedan subjekat je pridruženi subjekat ili zajedničko ulaganje drugog subjekta (ili pridruženi subjekat ili zajedničko ulaganje člana grupe čiji je drugi subjekat član). iv. Strana ima značajan uticaj na drugi entitet. v. Oba subjekta su zajednička ulaganja iste treće strane. vi. Jedan subjekat je zajedničko ulaganje trećeg subjekta, a drugi subjekat je pridruženi subjekt trećeg subjekta. vii. Subjekt je plan primanja nakon prestanka radnog odnosa u korist zaposlenih bilo izvještajnog subjekta ili subjekta povezanog sa izvještajnim subjektom. Ako je izvještajni subjekat sam takav plan, poslodavci sponzori su takođe povezani sa izvještajnim subjektom. viii. Subjekt je pod kontrolom ili zajedničkim nadzorom osobe identifikovane pod a). ix. Osoba identifikovana pod (a)(i) ima značajan uticaj na subjekat ili je član ključnog rukovodećeg osoblja subjekta (ili matičnog subjekta). x. Subjekt, ili bilo koji član grupe čiji je dio, pruža usluge ključnog rukovodećeg osoblja izvještajnom subjektu ili matičnom društvu izvještajnog subjekta.
Izvještajni subjekat/ subjekti	<p>Registrovani član i/ili fudbalska kompanija ili grupa, koja je uključena u izvještajni subjekat i koja mora da dostavi davaocu licence informacije za potrebe licenciranja i monitoringa klubova.</p>
Izvještajni period	<p>Finansijski izvještajni period zaključen na propisani datum bilansa, bilo da je to jedna godina ili ne.</p>
Značajna promjena	<p>Događaj koji se smatra materijalno značajnim u odnosu na dokumentaciju prethodno predatu davaocu licence i koji bi zahtijevao različitu prezentaciju ukoliko je nastao prije predaje dokumentacije za licenciranje.</p>

Značajan uticaj	Moć da se utiče, ali ne i da se ima kontrola nad finansijskom i operativnom politikom odlučivanja. Značajan uticaj može da se stekne vlasništvom nad akcijama, na osnovu statuta ili ugovorima. Da bi se izbjegla svaka sumnja, strana u, ili skup strana sa istom krajnjom kontrolnom stranom (osim UEFA, FSCG i njenih učlanjenih liga) se smatraju da imaju značajan uticaj ako u okviru perioda izvještavanja daje iznos ekvivalentan 30% ili više od ukupnog prihoda nosioca licence.
Stadion	Predstavlja objekat gdje se odigrava utakmica, uključujući, ali se ne ograničava samo na njih, i sve objekte u sklopu stadiona (kancelarije, zdravstvene objekte, pres centar i centar za akreditaciju).
Dopunske informacije	Finansijske informacije koje se moraju dostaviti davaocu licence, pored finansijskih izvještaja, ukoliko nijesu ispunjeni minimalni računovodstveni zahtjevi za objelodanjivanje podataka. Dopunske informacije moraju biti pripremljene na osnovu računovodstva i računovodstvenih politika, koje su dosljedne finansijskim izvještajima. Finansijske informacije moraju biti izvučene iz izvora koji su dosljedni izvorima koji su korišćeni za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja. U tom slučaju, prikazi u dopunskim informacijama moraju biti dosljedni ili usklađeni sa relevantnim prikazima u finansijskim izvještajima.
Osnovna sredstva	Sredstva koja imaju fizičku supstancu i koja se drže za upotrebu u proizvodnji ili snabdijevanju robom ili uslugama, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe na kontinuiranoj osnovi u aktivnostima subjekta.
Objekti za treniranje	Mjesto (mjesto) na kome registrovani igrači kluba redovno obavljaju fudbalsko treniranje i/ili aktivnosti u sklopu programa razvoja omladinskog fudbala.
Standard kvaliteta licenciranja klubova UEFA	Dokumenta kojima je definisan minimum zahtjeva koje FSCG mora da zadovoljava kako bi obavljao svoj klupski sistem.
Krajnja kontrolna strana	Fizičko ili pravno lice koje ima, direktno ili indirektno, konačnu kontrolu nad subjektom.

U ovom Pravilniku upotreba oblika muškog roda odnosi se jednako i na ženski rod.

II LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

Poglavlje 1: Davalac licence

Član 6

FSCG je davalac licence i upravlja sistemom licenciranja klubova za klupska takmičenja u organizaciji UEFA.

FSCG vodi sistem licenciranja za takmičenja u organizaciji UEFA, imenuje odgovarajuća tijela za licenciranje (kako je opisano u nastavku), utvrđuje neophodne postupke i rokove, saraduje sa UEFA-om i vrši sve druge poslove vezane za proces licenciranja.

UEFA licenca se izdaje jednom godišnje i važi za UEFA klupska takmičenja tokom sezone licenciranja.

Član 7

Davalac licence definiše procedure/metode ocjenjivanja. Metode ocjenjivanja koje se koriste za provjeru da li su uslovi finansijskih kriterijuma ispunjeni, definisane su članovima 96 do 104. Pravilnika i pratećim Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA-e.

Davalac licence definiše procedure ocjenjivanja, osiguravajući jednak tretman svim klubovima koji apliciraju za licencu. Davalac licence procjenjuje dokumentaciju dostavljenu od strane klubova, provjerava kompletnost iste i provjerava da li je svaki od kriterijuma ispunjen i koje buduće informacije, ukoliko je potrebno, treba dostaviti kako bi se licenca mogla izdati.

Davalac licence garantuje svim podnosiocima zahtjeva za licencu da će svi podaci koje dostave u toku postupka licenciranja biti čuvani kao tajna i da neće biti dostupni trećim licima.

Davalac licence obezbjeđuje da sva lica, koja u ime davaoca licence rade u procesu licenciranja klubova potpišu „klauzulu o povjerljivosti“ prije nego što počnu sa obavljanjem tih poslova. Organi licenciranja klubova.

Organi za licenciranje klubova

Član 8

Postoje dva organa licenciranja klubova: prvostepeni organ je „Komisija za licenciranje“, a drugostepeni organ je „Komisija za žalbe za licenciranje“.

Organi nadležni u prvom i drugom stepenu su nezavisni jedan od drugog.

Članove organa iz stava 2 ovog člana bira Izvršni odbor FSCG, na mandatni period od 4 (četiri) godine i mogu ponovo biti birani na tu funkciju.

Članovi Komisije za licenciranje i Komisije za žalbe za licenciranje ne smiju istovremeno pripadati administraciji kluba, administraciji saveza, ili bilo kojim statutom propisanim organima koji odlučuju ili komisijama FSCG.

Stručnu i administrativnu pomoć ovim organima pruža administracija FSCG.

Zvanični jezik koji se koristi u postupku licenciranja klubova je crnogorski.

Član 9

Komisija za licenciranje klubova je organ koji u prvom stepenu, a na osnovu pismenog zahtjeva i dokumentacije dostavljene u utvrđenom roku, odlučuje o izdavanju licence podnosiocu zahtjeva.

Komisija za licenciranje klubova ima 5 (pet) članova.

Član 10

Komisija za žalbe za licenciranje kao drugostepeni organ odlučuje o žalbama klubova podnijetim u pisanoj formi protiv prvostepene odluke Komisije za licenciranje klubova i njena odluka o izdavanju ili povlačenju licence je konačna.

Komisija za žalbe za licenciranje ima 5 (pet) članova.

Član 11

Osnova za žalbe može biti bilo koja činjenica za koju podnositelj žalbe smatra da predstavlja kršenje odredbi ovog Pravilnika.

Žalbu mogu podnijeti:

- a) podnositelj zahtjeva za licencu, kojem je odbijeno izdavanje licence od strane prvostepenog organa,
- b) korisnik licence, čiju UEFA licencu je povukao prvostepeni organ i
- c) Menadžer za licenciranje ispred davaoca licence.

U žalbi je neophodno navesti:

- 1) odluku davaoca licence koja se pobija žalbom,
- 2) razloge zbog kojih se odluka pobija,
- 3) osnovne podatke o podnosiocu žalbe.

Davalac licence može, kad ocijeni da žalba ne sadrži ove podatke, od podnosioca žalbe zahtijevati da dopuni žalbu.

Rok za dopunu žalbe ne može biti duži od tri dana.

Ako podnositelj žalbe u ostavljenom roku ne dopuni žalbu, davalac licence će nastaviti postupak i, u skladu sa raspoloživim podacima i okolnostima, donijeti odluku.

Žalba na odluku prvostepenog organa mora se podnijeti u pisanoj formi u roku od 5 (pet) radnih dana od datuma prijema odluke prvostepenog organa.

Podnositelj zahtjeva za licencu i korisnik licence moraju podnijeti žalbu preko Odjeljenja za licenciranje klubova.

Taksa za podnošenje žalbe iznosi 200 EUR i mora biti uplaćena na račun FSCG na dan podnošenja žalbe.

Blagovremeno izjavljena žalba ne odlaže dalji postupak.

Komisija za žalbe donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje i svih prihvatljivih dokaza, koje žalilac dostavi u svojoj žalbi i u utvrđenom roku.

Član 12

Sve poslove u vezi sa licenciranjem za takmičenja u organizaciji UEFA vodi Odjeljenje za licenciranje FSCG. Odjeljenje za licenciranje može povjeriti vršenje određenih specijalizovanih poslova u vezi sa licenciranjem drugom pravnom licu – nezavisnom ekspertu, (npr. primjena finansijskih kriterijuma povjerava se finansijskom savjetniku) o čemu se zaključuje pisani ugovor.

Odjeljenje za licenciranje:

- vrši pripremu, primjenu i razvoj sistema licenciranja klubova,
- pruža podršku organima licenciranja klubova,
- pruža svu pomoć, savjete i praćenje klubovima tokom sezone,
- obavještava UEFA-u o svakom događaju nakon dobijanja licence, a koji predstavlja značajnu promjenu u odnosu na prethodno dostavljene informacije davaocu licence, uključujući promjenu pravnog oblika, pravne strukture grupe (uključujući promjenu vlasništva) ili identiteta,

- služi kao kontakt i razmjenjuje informacije sa UEFA-om i drugim nacionalnim savezima, članovima UEFA-e,
- obavlja sve administrativne i tehničke zadatke vezano za proceduru licenciranja.

Odjeljenje za licenciranje u svom sastavu ima kvalifikovano osoblje i potrebnu infrastrukturu.

Odjeljenje za licenciranje ima menadžera licenciranja (u daljem tekstu: ML) koji je odgovoran za administraciju licenciranja i koji vodi i organizuje sve poslove iz nadležnosti Odjeljenja.

U procesu licenciranja mora biti angažovano 5 eksperata, sa sljedećim kvalifikacijama i zadacima:

a) Finansijski ekspert

Finansijski ekspert mora imati diplomu Ekonomskog fakulteta, sertifikat računovođe priznat od strane udruženja računovođa Crne Gore i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti ekonomije. Finansijski ekspert analizira i pregleda finansijsku dokumentaciju klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti finansijskih kriterijuma.

b) Pravni ekspert

Pravni ekspert mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava. Pravni ekspert vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti pravnih kriterijuma.

c) Ekspert za sportske kriterijume

Ekspert za sportske kriterijume mora imati diplomu Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti sporta. Ekspert za sportske kriterijume vrši provjeru stručnih kvalifikacija trenera klubova, pregled sportske dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti sportskih kriterijuma.

d) Ekspert za infrastrukturne kriterijume

Ekspert za infrastrukturne kriterijume mora imati diplomu Arhitektonskog ili Građevinskog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u ovoj oblasti. Ekspert za infrastrukturne kriterijume vrši kontrolu stadiona, pregled infrastrukturne dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti infrastrukturnih kriterijuma.

e) Ekspert za personalno-administrativne kriterijume

Ekspert za personalno-administrativne kriterijume mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava. Ekspert za personalno-administrativne kriterijume vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti personalno-administrativnih kriterijuma.

Najmanje jedan član odjeljenja za licenciranje ili eksterni finansijski savjetnik mora imati licencu revizora izdatu od Ministarstva finansija Crne Gore, radno iskustvo od minimum tri godine u predmetnoj materiji, i ne smije biti u konfliktu interesa u odnosu na klubove koji učestvuju ili imaju namjeru da učestvuju u postupku licenciranja, što podrazumijeva da ne pruža ili nije pružao usluge tim klubovima unazad tri godine.

Član 13

Sva tijela uključena u proces licenciranja klubova moraju biti organizovana u skladu sa načelima i principima propisanim ovim Pravilnikom.

Članovi Komisije za licenciranje i Komisije za žalbe za licenciranje ne mogu istovremeno biti i članovi pravnih i disciplinskih organa FSCG.

Član 14

FSCG utvrđuje potrebne uslove koje članovi organa licenciranja moraju ispuniti, u skladu sa, sljedećim:

- U sastavu oba organa za licenciranje, Komisiji za licenciranje i Komisiji za žalbe za licenciranje, obavezno moraju biti zastupljeni najmanje jedan advokat i jedan ovlašćeni revizor ili ovlašćeni računovođa, koji posjeduju kvalifikacije priznate od strane odgovarajućih nacionalnih profesionalnih tijela,
- Advokat mora biti član Advokatske komore Crne Gore,
- Ovlašćeni revizor/računovođa mora biti priznat od strane Ministarstva finansija Crne Gore,
- Administrativno osoblje FSCG može biti izabrano samo za člana prvostepenog organa, izuzev članova Odjeljenja za licenciranje (ML i eksperata za pojedine kriterijume), koji ne mogu biti članovi nijednog tijela.

Članovi oba organa za licenciranje ne mogu istovremeno biti članovi Izvršnog odbora FSCG.

Član 15

Članovi organa za licenciranje moraju:

- u svom radu postupati nepristrasno,
- biti nezavisni, a u slučaju postojanja sumnje u njihovu nezavisnost od strane podnosioca zahtjeva za licencu ili ako postoji konflikt interesa, moraju se uzdržati od diskusije i glasanja.

Moraju se odmah uzdržati od diskusije i glasanja, ako su oni ili bilo koji član njihove uže porodice (bračni drug, djeca, roditelji, braća i sestre) članovi, akcionari, poslovni partneri, sponzori, konsultanti ili su u nekom drugom ugovornom odnosu sa klubom o čijem se zahtjevu za dobijanje licence odlučuje.

- ne smiju istovremeno djelovati kao Menadžer licenciranja ili član Odjeljenja za licenciranje,
- ne smiju pripadati istovremeno izvršnim organima FSCG, kao i drugim organima FSCG,
- ne smiju istovremeno biti članovi izvršnih organa asocijacije članice UEFA ili njegove pridružene lige,
- ne smiju istovremeno biti članovi rukovodstva pridruženog kluba,
- moraju biti saglasni sa etičkim kodeksom FIFA-e,
- moraju biti saglasni sa zahtjevima sadržanim u članu 24. Statuta FSCG.

Član 16

Organi za licenciranje odlučuju većinom glasova. Svaki od članova ima jedan glas (u zavisnosti od stava 3 u nastavku). Glasanje preko punomoćnika nije dozvoljeno.

Odluke su punovažne ako najmanje tri (3) člana Komisije prisustvuju sjednici.

U slučaju jednakog broja glasova, glas predsjednika je odlučujući (računa se dvostruko).

Sve odluke organa za licenciranje donose se u pismenoj formi i moraju sadržati pravnu pouku.

Sastanci i odluke organa za licenciranje nijesu javni. Međutim, odluke od opšteg interesa za fudbalske klubove i javnost mogu biti saopštene ukoliko se poštuju pravila tajnosti.

Član 17

Sjednicama organa na kojima se donose odluke o izdavanju licenci na osnovu podnijete dokumentacije, mogu prisustvovati ovlašćeni predstavnici klubova podnosioca zahtjeva za licencu ili njihovi pravni zastupnici, ali samo u dijelu koji se odnosi na raspravu u vezi ispunjenja pojedinih kriterijuma.

Ovlašćeni predstavnici klubova podnosioca zahtjeva za licencu mogu se izjašnjavati nakon što im predsjednik Komisije da riječ.

Prilikom rasprave o ispunjenosti pojedinih kriterijuma, teret dokazivanja je na strani podnosioca zahtjeva za dobijanje licence.

Svim strankama koje učestvuju u procesu licenciranja, garantuje se jednak tretman prilikom razmatranja i odlučivanja na sjednicama komisija, tokom čitavog procesa licenciranja.

Član 18

Odluke Komisije za žalbe su konačne i protiv njih nisu dozvoljeni vanredni pravni lijekovi.

Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca

Član 19

Pravno lice koje podnosi zahtjev za UEFA licencu zove se podnosilac zahtjeva za licencu. Kada se licenca izda podnosiocu zahtjeva za licencu, on postaje korisnik licence.

Član 20

Klubovi koji se takmiče u Prvoj ligi FSCG i Ženskoj fudbalskoj ligi FSCG obavezni su da prođu kroz proces licenciranja, kako je definisano u Poglavlju 4 „Osnovni proces“ ovog Pravilnika. Međutim, odluka o odbijanju zahtjeva za licencu ne utiče na narednu domaću takmičarsku sezonu.

Član 21

Podnosilac zahtjeva za licencu može biti samo fudbalski klub, tj. pravni subjekat koji ima punu odgovornost za fudbalski tim koji učestvuje u državnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) takmičenjima, a koji je registrovani član FSCG.

Članstvo mora trajati, računajući od početka sezone za koju se izdaje licence, najmanje tri uzastopne godine. Takođe, podnosilac zahtjeva za licencu mora da učestvuje na zvaničnim takmičenjima najmanje tri uzastopne sezone (u daljem tekstu: pravilo tri godine).

O svakoj promjeni pravnog oblika kluba, pravne strukture kompanije (uključujući spajanje sa drugim entitetom ili prenos fudbalskih aktivnosti na drugi entitet) ili identiteta (uključujući promjenu sjedišta, imena ili boja) podnosioca zahtjeva za licencu mora biti obaviješten davalac licence i UEFA prije početka sezone licenciranja.

Svaka promjena pravnog oblika kluba, pravne strukture kompanije (uključujući spajanje sa drugim entitetom ili prenos fudbalskih aktivnosti na drugi entitet) ili identiteta (uključujući promjenu sjedišta, imena ili boja) podnosioca zahtjeva za licencu koja se desila u pethodne tri sezone prije početka sezone licenciranja na štetu integriteta nekog takmičenja ili olakšavanja kvalifikovanja kluba na osnovu sportskog rezultata ili dobijanja licence, smatraće se prekidom članstva u smislu značenja ove odredbe.

UEFA Tijelo za finansijsku kontrolu klubova može odobriti izuzeće od pravila tri godine.

Član 22

Status podnosioca zahtjeva za licencu (npr. profesionalni, poluprofesionalni, amaterski klub) i njegov pravni status nijesu relevantni za izdavanje licence.

Član 23

Podnosilac zahtjeva za licencu odgovoran je za ispunjenje svih kriterijuma u postupku licenciranja klubova.

Član 24

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence sljedeće:

- a) sve neophodne informacije i/ili relevantna dokumenta kojima će se u potpunosti potvrditi da su obaveze u vezi licenciranja ispunjene,
- b) svu ostalu dokumentaciju relevantnu za davaoca licence prilikom donošenja odluke.

Ovo podrazumijeva dostavljanje informacija o izvještajnom subjektu/subjektima u vezi sa sportskim, fudbalskom društvenom odgovornošću, infrastrukturnim, personalno-administrativnim, pravnim i finansijskim kriterijumima.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da u pisanoj formi obavijesti Odjeljenje za licenciranje o svim značajnim događajima nastalim nakon dostavljanja licencne dokumentacije, a koji predstavljaju značajnu promjenu (uključujući promjenu pravnog oblika podnosioca zahtjeva za licencu, pravne strukture, vlasništva ili identiteta) u odnosu na prethodno dostavljene informacije u vezi sa kriterijumima licenciranja klubova.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da obavijesti Odjeljenje za licenciranje o ovim promjenama najkasnije u roku od 10 (deset) radnih dana od dana njihovog nastanka.

Član 25

UEFA licenca je neprenosiva.

UEFA licenca važi jednu godinu i ona automatski prestaje na kraju sezone za koju je izdata.

Tokom sezone, korisniku licence se od strane davaoca licence može oduzeti licenca, ako:

- klub ne može više da ispunjava neke od uslova-kriterijuma iz Pravilnika ili
- klub prekrši neku od obaveza iz Pravilnika.

FSCG će odmah obavijestiti UEFA-u čim oduzimanje licence postane izvjesno.

Član 26

Odluku o povlačenju licence donosi prvostepena komisija za licenciranje na predlog ML, nakon što ista utvrdi da postoje razlozi za povlačenje, kako je navedeno u prethodnom članu.

Podnosilac zahtjeva za licencu ima pravo da uloži žalbu protiv odluke o povlačenju licence u roku od pet dana od prijema takve odluke. Žalba se podnosi Komisiji za žalbe za licenciranje. Odluka Komisije za žalbe za licenciranje je konačna.

Član 27

Nadležni organ UEFA-e donosi konačnu odluku u vezi sa učešćem kluba-podnosioca zahtjeva u UEFA takmičenju.

Član 28

Klubovi koji se kvalifikuju za UEFA klupska takmičenja na osnovu sportskih zasluga moraju dobiti UEFA licencu koju odobrava i izdaje FSCG u skladu sa ovim propisima, osim gdje se stavovi 2 i 3 ovog člana primenjuju.

Za klub koji se na osnovu sportskih rezultata kvalifikovao za neko od klupskih takmičenja UEFA, a nije prošao postupak licenciranja ili je prošao proces licenciranja koji je niži/nije ekvivalentan onom koji se primjenjuje na izdavanje UEFA licence iz ovog Pravilnika, iz razloga što pripada ligi koja nije Prva liga, FSCG može, u ime kluba, da zatraži vanrednu primjenu sistema licenciranja, u skladu sa Aneksom 2 ovog Pravilnika.

Na osnovu takvog vanrednog zahtjeva, UEFA može dodijeliti specijalnu dozvolu za učešće u odgovarajućem UEFA klupskom takmičenju u skladu sa propisima UEFA-e, koja će važiti samo za taj klub i samo za tu sezonu.

Član 29

Zahtjevi za UEFA praćenje klubova su sadržani u UEFA Pravilniku o licenciranju klubova i finansijskoj održivosti i ovi zahtjevi se primenjuju direktno na crnogorske korisnike licenci koji su se kvalifikovali za UEFA klupska takmičenja.

Član 30

Davalac licence mora biti sertifikovan, u skladu sa UEFA Standardom kvaliteta licenciranja klubova, na godišnjem nivou od strane nezavisnog tijela koje imenuje UEFA.

Poglavlje 3: Osnovni postupak

Član 31

Davalac licence definiše osnovni postupak za provjeru kriterijuma licenciranja i na taj način upravlja postupkom izdavanja licenci. Postupak izdavanja licence je definisan narednim članovima i Aneksom I ovog Pravilnika.

Postupak izdavanja licence zasniva se na načelima efikasnosti i nezavisnosti u odlučivanju i ravnopravnom i nepristrasnom tretmanu svih podnosilaca zahtjeva za izdavanje licence (Aneks I ovog Pravilnika). Osnovni postupak mora biti sertifikovan u skladu sa Standardom kvaliteta sistema licenciranja jednom godišnje, od strane nezavisnog tijela imenovanog od strane UEFA.

Postupak izdavanja licence počinje slanjem poziva od strane Odjeljenja za licenciranje (najkasnije do 31. decembra) svim klubovima Prve lige da se prijave za proces licenciranja, a završava se dostavljanjem liste odluka o izdavanju licenci UEFA administraciji (u principu, najkasnije do 31. maja).

Član 32

Odjeljenje za licenciranje FSCG poziva sve klubove Prve lige FSCG da se prijave za UEFA licencu. Ovi pozivi se šalju klubovima preporučenom poštom najkasnije do 31. decembra, koji prethodi sezoni licenciranja.

Klubovi Prve lige FSCG moraju dostaviti Odjeljenju za licenciranje svoje pismene zahtjeve za izdavanje UEFA licence najkasnije do 15. januara, koji prethodi sezoni licenciranja.

U svom zahtjevu za izdavanje licence, klubovi Prve lige moraju potvrditi da će ispunjavati sve obaveze vezano za sistem licenciranja klubova.

Ovaj zahtjev mora biti potpisan od strane ovlašćenog predstavnika podnosioca zahtjeva za licencu.

Član 33

U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, Odjeljenje za licenciranje sastavlja komplet potrebnih formulara i obrazaca (licencna dokumentacija).

Odjeljenje za licenciranje dostavlja licencnu dokumentaciju podnosiocima zahtjeva za licencu najkasnije do 31. januara, koji prethodi sezoni licenciranja.

Član 34

Podnosioci zahtjeva za licencu moraju popuniti i vratiti licencnu dokumentaciju, (osim dokumentacije koja se odnosi na finansijske kriterijume koja je navedena u paragrafima 2 i 3 ovog člana), Odjeljenju za licenciranje FSCG najkasnije do 1. marta, koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje finansijske dokumentacije je 1. april, koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje pisane izjave davaocu licence je definisan u članu 95.

Član 35

Po prijemu kompletne licencne dokumentacije, ML provjerava da li je dokumentacija kompletna i da li je podnijeta na vrijeme.

U procesu pregledanja dokumentacije ML može od podnosioca zahtjeva tražiti dodatne informacije i pojašnjenja, i vršiti neposredan uvid kroz posjete klubovima podnosiocima zahtjeva za licencu.

Ako je dokumentacija kompletna i dostavljena na vrijeme, ML je prosljeđuje imenovanim ekspertima za pojedinačne kriterijume.

Član 36

Nakon stručnog sagledavanja svih aspekata pojedinačnih zahtjeva za dobijanje UEFA licence od strane eksperata za svaki od kriterijuma i razgovora sa ML, ML priprema izvještaj koji sadrži njegovo mišljenje po pitanju pojedinačnih odluka o licenciranju, koje će biti donijete od strane Komisije za licenciranje.

Procjena licencne dokumentacije od strane Odjeljenja za licenciranje se završava najkasnije do 15. aprila, koji prethodi sezoni licenciranja.

Sjednicu Komisije za licenciranje, po pribavljenom mišljenju ML, saziva predsjednik Komisije i odmah obavještava sve strane uključene u proces licenciranja.

U roku od sedam dana prije datuma sjednice Komisije za licenciranje, podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti pisanu izjavu davaocu licence, u skladu sa članom 95.

Sve odluke prvostepene komisije moraju biti donijete najkasnije do 30. aprila koji prethodi sezoni licenciranja i odmah dostavljene podnosiocu zahtjeva preporučenom poštom.

Član 37

Ukoliko je odluka Komisije za licenciranje pozitivna, izdaje se UEFA licenca podnosiocu zahtjeva.

Član 38

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje UEFA licence, odluka Komisije za licenciranje mora sadržati detaljno obrazloženje i pravnu pouku o žalbi pred Komisijom za žalbe za licenciranje.

Član 39

ML utvrđuje da li je žalba podnijeta u roku i sastavlja izvještaj za sjednicu Komisije za žalbe za licenciranje (drugostepeni organ).

Sjednicu Komisije za žalbe za licenciranje saziva predsjednik Komisije.

Komisija za žalbe za licenciranje donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje, kao i svih dokaza podnijetih od strane kluba koji je uložio žalbu.

Sve odluke Komisije za žalbe za licenciranje moraju biti donijete u pisanoj formi najkasnije do 25. maja koji prethodi sezoni licenciranja.

Odluka mora biti odmah dostavljena podnosiocu žalbe.

Član 40

Komisija za žalbe za licenciranje će odbiti žalbu, ukoliko ista nije podnijeta u roku propisanom u članu 11 ovog Pravilnika.

Komisija za žalbe za licenciranje može usvojiti žalbu i dodijeliti UEFA licencu klubu podnosiocu zahtjeva.

Ako Komisija za žalbe za licenciranje procijeni da je žalba neosnovana, ista će biti odbijena i licenca se neće izdati.

Član 41

ML obavještava UEFA-u o licencama izdatim od strane FSCG, u roku od sedam (7) dana od dana donošenja konačne odluke, tj. u roku propisanom od strane UEFA-e (u principu do 31. maja).

Postupak prijema u klupsko takmičenje UEFA je u isključivoj nadležnosti njenih organa, koji donose konačnu odluku o prijemu kluba u takmičenje.

Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova

Član 42

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ispuni obavezne kriterijume propisane ovim Pravilnikom da bi dobio UEFA licencu, sa izuzetkom UEFA Lige šampiona za žene (kriterijumi propisani u Aneksu 3).

Postoji pet grupa kriterijuma i to:

- a) sportski,
- b) infrastrukturni,
- c) personalno-administrativni,
- d) pravni i
- e) finansijski.

Svi kriterijumi, izuzev onih navedenih u sljedećem stavu, moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu kako bi dobio licencu za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA.

Neispunjenje kriterijuma iz čl. 48, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 64, 73, 74, 75, 76, 82, 84, 85, 86, 87 i 88 neće prouzrokovati odbijanje izdavanja licence, već će se primijeniti sankcije definisane članovima 109 do 112 ovog Pravilnika.

1. SPORTSKI KRITERIJUMI

Član 43

Ciljevi ispunjenja sportskih kriterijuma su sljedeći:

- a) da klubovi sa teritorije Crne Gore ulažu u razvijanje kvalitetnih programa razvoja omladinskog fudbala,
- b) da klubovi podržavaju nefudbalsko obrazovanje i podstiču obrazovanje mladih igrača koje nije vezano samo za sport,
- c) da klubovi unaprjeđuju medicinsku zaštitu mladih igrača,
- d) da klubovi primjenjuju fer - plej na terenu i van njega (uključujući opšte poznavanje i razumijevanje pitanja suđenja svih učesnika utakmice, kao što su sudije, igrači, treneri i zvaničnici).

Svi igrači podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i mlade igrače iznad 10 godina starosti, moraju biti registrovani kod Saveza, člana UEFA, u skladu sa relevantnim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.1 Odobreni program razvoja omladinskog fudbala

Član 44

Svaki podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pisani program razvoja omladinskog fudbala odobren od strane FSCG.

Komisija za omladinski fudbal FSCG mora izdati ovo odobrenje najkasnije do 31.01. koji prethodi sezoni licenciranja. Davalac licence mora redovno da provjerava implementaciju odobrenog programa razvoja omladinskog fudbala i ocjenjuje njegov kvalitet.

Program razvoja omladinskog fudbala mora da sadrži sljedeće:

- a) ciljeve i filozofiju omladinskog razvoja,
- b) organizaciju omladinskog sektora (organizaciona šema, angažovana tijela, odnosi sa podnosiocima zahtjeva za licencu, omladinski timovi, itd),

- c) kadar (tehnički, medicinski i administrativni) i traženi minimum obrazovanja,
- d) infrastrukturu za rad mladih kategorija (objekti za treniranje, utakmice, i ostalo),
- e) finansijska sredstva (budžet, doprinosi od kluba koji podnosi zahtjev za licencu, igrača ili lokalne zajednice),
- f) program fudbalskog razvoja za različite uzraste (igračke vještine, tehnika, taktika, fizička pripremljenost),
- g) edukativne programe („Pravila igre“, anti-doping, anti-rasizam, integritet takmičenja, itd.) ,
- h) medicinska briga i podrška mladim igračima (uključujući i vođenje medicinske evidencije),
- i) postupak analize i dobijanja povratnih informacija u cilju ocjenjivanja rezultata i postizanja postavljenih cijeva,
- j) validnost programa (najmanje tri godine, a najviše sedam).

Član 45

Program razvoja omladinskog fudbala mora dalje da sadrži sljedeće odredbe koje se odnose na podršku podnosioca zahtjeva za licencu obaveznom i dopunskom školskom obrazovanju mladih igrača:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u program omladinskog razvoja ima mogućnost da redovno pohađa obavezno školovanje u skladu sa nacionalnim zakonom,
- b) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u ovaj program omladinskog razvoja ne bude spriječen da nastavi svoje nefudbalsko obrazovanje.

1.2 Omladinski timovi

Član 46

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima (kao minimum), sljedeće omladinske ekipe u okviru pravnog lica, drugog pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, ili kluba pridruženog ovom pravnom licu:

- a) najmanje 4 (četiri) omladinske ekipe uzrasta od 10 do 21 godinu,
- b) najmanje 1 (jednu) omladinsku ekipu uzrasta ispod 10 godina starosti ili organizovane fudbalske aktivnosti za uzrast ispod 10 godina starosti.

Svaki mladi igrač ovih timova mora biti registrovan kod FSCG.

Član 47

Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastima navedenim u članu 46, tačka a), moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima ili u programima koji su priznati od strane FSCG, a koja se igraju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastu do 10 godina navedenom u članu 46, tačka b), ne moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima, već se za taj uzrast organizuju mini-turniri, okupljanja na lokalnom nivou i sl.

1.3 Ženske fudbalske aktivnosti

Član 48

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da pruža podršku ženskom fudbalu sprovođenjem mjera i aktivnosti u cilju njegovog daljeg razvoja, profesionalizacije i popularizacije, kao što su:

- a) ulazak prve i/ili omladinske ekipe u zvanična takmičenja;
- b) pružanje podrške povezanom ženskom fudbalskom klubu,
- c) organizovanje ostalih ženskih fudbalskih inicijativa, kako je definisano od strane davaoca licence.

1.4 Potpisan ugovor sa profesionalnim igračima

Član 49

Svi profesionalni igrači podnosioca zahtjeva za licence moraju imati ugovor potpisan sa podnosiocem zahtjeva za licencu, shodno odgovarajućim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da obezbijedi da svi ugovori budu u skladu sa relevantnim odredbama Sporazuma u vezi sa minimalnim zahtjevima standardnih ugovora igrača u profesionalnom fudbalskom sektoru u Evropskoj uniji i ostalim zemljama članicama UEFA.

1.5 Registracija igrača

Član 50

Svi igrači podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i igrače starije od 10 godina, moraju da budu registrovani u FSCG u skladu sa odgovarajućim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.6 Pozajmica profesionalnih igrača

Član 51

Podnosilac zahtjeva za licencu mora poštovati odredbe FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača u vezi sa pozajmicama profesionalnih igrača.

1.7 Medicinska zaštita igrača

Član 52

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da obezbijedi da svi njegovi igrači stariji od 12 godina budu pregledani jednom godišnje, u skladu sa odredbama UEFA Medicinskog pravilnika.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi dokaz o izvršenom zdravstvenom pregledu za svakog igrača pojedinačno ili potvrdu potpisanu od strane igrača i odgovornog doktora o izvršenom ljekarskom pregledu sa datumom i sadržajem pregleda.

1.8 Sudijska pitanja i pravila igre

Član 53

Cilj ovog kriterijuma je promovisanje sudijskih pitanja i bolje razumijevanje pravila igre.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da obezbijedi da svi članovi njegovog prvog tima (igrači, treneri i ostalo tehničko osoblje) prisustvuju sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima i pravilima igre, organizovanim od strane FSCG, tokom godine koja prethodi sezoni licenciranja.

1.9 Strategija društvene odgovornosti u fudbalu

Član 54

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi strategiju društvene odgovornosti u fudbalu u skladu sa UEFA-om Strategijom održivosti fudbala 2030 i važećim smjernicama UEFA, makar u oblasti jednakosti i inkluzije, anti-rasizma, zaštite i dobrobiti djece i mladih, fudbala za sve uzraste i zaštite životne sredine.

1.10 Jednakost i inkluzija

Član 55

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku koja će osigurati jednaka prava i mogućnosti za sve ljude koji prate i učestvuju u fudbalskim aktivnostima organizovanim od strane podnosioca zahtjeva za licencu.

1.11 Praksa rasne jednakosti i anti-diskriminacije

Član 56

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku borbe protiv rasizma i da garantuje da se sve politike, programi i prakse podnosioca zahtjeva za licencu sprovede bez diskriminacije bilo koje vrste.

1.12 Zaštita i dobrobit djece i mladih

Član 57

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku u skladu sa svim važećim smjernicama UEFA-e, u cilju zaštite, očuvanja i osiguranja dobrobiti mladih igrača, kao i da obezbijedi i da se stara da oni budu u bezbjednoj sredini prilikom učestvovanja u aktivnostima koje podnosilac zahtjeva za licencu organizuje.

Odgovarajući dokument, naveden u stavu 1 ovog člana, mora se dostaviti uz licencnu dokumentaciju.

1.13 Fudbal za sve

Član 58

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku kako bi praćenje i učestovanje u fudbalskim aktivnostima koje organizuje, učinili dostupnim i i prijatnim za sve, bez obzira na invaliditet ili ostale ograničavajuće faktore.

1.14 Zaštita životne sredine

Član 59

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku u cilju unaprjeđenja održivosti i smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu kada je u pitanju organizacija utakmica, izgradnja infrastrukture i upravljanje istom.

2. INFRASTRUKTURNI KRITERIJUMI

Član 60

Cilj infrastrukturnih kriterijuma je da podnosioci zahtjeva za licencu imaju na raspolaganju „odobreni“ stadion za odigravanje utakmica u nekom od takmičenja UEFA-e, koji će igračima, gledaocima i predstavnicima medija pružiti propisno opremljene, dobro odabrane, sigurne, bezbjedne i udobne stadione, kao i da klubovi imaju na raspolaganju odgovarajuće sadržaje za svoje igrače koji će im omogućiti da usavršavaju fudbalske vještine i promovišu ostale segmente važne za razvoj.

2.1. Odobreni stadion za UEFA klupska takmičenja

Član 61

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju stadion za odigravanje utakmica klupskih takmičenja organizovanih od strane UEFA-e, koji se mora nalaziti na teritoriji FSCG.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima stadion. Ukoliko klub podnosilac zahtjeva ne posjeduje stadion mora da putem ugovora sa vlasnikom/cima obezbijedi njegovo korišćenje. Mora postojati garancija da se stadion može koristiti za UEFA utakmice od strane podnosioca zahtjeva za licencu kao domaćina tokom sezone licenciranja.

Stadion mora da ispunjava sve minimalne kriterijume i zahtjeve, koji su definisani u UEFA Pravilniku o infrastrukturi stadiona i mora biti odobren od strane FSCG.

Član 62

Komisija za sigurnost i bezbjednost FSCG je tijelo nadležno za pregled i davanje odobrenja za upotrebu stadiona, a u skladu sa UEFA Pravilnikom o infrastrukturi stadiona.

2.2. Objekti za treniranje – raspoloživost

Član 63

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju objekte za treniranje u toku cijele godine, koji su u njegovom vlasništvu, ili za koje je zaključio ugovor o korišćenju objekata sa trećom stranom. Ugovor o korišćenju objekata za treniranje mora biti odobren od strane davaoca licence.

Takav ugovor mora sadržati garanciju da će objekti za treniranje biti na raspolaganju klubu tokom sezone licenciranja, uzimajući u obzir program razvoja omladinskog fudbala podnosioca zahtjeva za licencu.

2.3. Objekti za treniranje – minimalna infrastruktura

Član 64

Objekti za treniranje moraju imati sljedeću minimalnu infrastrukturu:

- a) najmanje 1 (jedan) teren odgovarajućih dimenzija,
- b) najmanje 1 (jednu) salu za treniranje u zimskim uslovima,
- c) najmanje 2 (dvije) svlačionice sa tuševima i sanitarnim uređajima,
- d) najmanje 1 (jedna) ljeekarska soba za medicinske preglede igrača.

3. PERSONALNI I ADMINISTRATIVNI KRITERIJUMI

Član 65

U uslovima sve većih zahtjeva za profesionalizacijom u fudbalskom sportu, klubovima se nameće potreba da zaposle kvalifikovane i edukovane kadrove, iskusne stručnjake koji će, pored sportskih, doprinostiti finansijskom i marketinškom uspjehu kluba.

Ciljevi personalnih i administrativnih kriterijuma su:

- a) da se poslovi kluba-podnosioca zahtjeva za licencu vode profesionalno,
- b) da klub-podnosilac zahtjeva za licencu ima na raspolaganju propisno obrazovane, kvalifikovane i iskusne kadrove i
- c) da igrače prvog i ostalih timova treniraju kvalifikovani treneri i da im se obezbijedi neophodno medicinsko osoblje.

3.1 Generalni direktor

Član 66

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima generalnog direktora, koji je, u skladu sa opštim normativnim aktima kluba i pravilnicima, odgovoran za obavljanje svakodnevnih poslova i tehničkih pitanja i sprovođenje politike u skladu sa odlukama Izvršnog odbora kluba.

Generalni direktor mora da obezbijedi da zaposleni u klubu odgovorno, ispravno i na vrijeme sprovode svoje obaveze u vezi licenciranja.

3.2 Finansijski službenik

Član 67

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima finansijskog službenika, kao profesionalca u klubu, koji je odgovoran za finansije, kao i za knjigovodstvo, izvještaje nadležnim organima kluba, i dr.

Finansijski službenik mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu ovlašćenog javnog računovođe ili
- b) diplomu kvalifikovanog revizora, ili
- c) diplomu finansijskog službenika izdatu od strane Saveza ili organizacije koju Savez priznaje.

Finansijski službenik može biti osoba koja radi u administraciji kluba ili osoba angažovana putem ugovora.

3.3 Oficir za bezbjednost

Član 68

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje kvalifikovanog oficira za bezbjednost koji je odgovoran za:

- a) razvoj, implementaciju i reviziju bezbjedonosnih politika i procedura , uključujući i upravljanje rizikom i planiranje;
- b) komunikaciju između državnih organa i podnosioca zahtjeva za licencu u vezi sa pitanjima bezbjednosti i sigurnosti;
- c) upravljanje bezbjedonosnim i sigurnosnim operacijama vezanim za utakmice.

Oficir za bezbjednost mora biti kvalifikovan u skladu sa vazećim nacionalnim propisima i treba da bude obučen i iskusen kada je u pitanju kontrola publike i bezbjednost i sigurnost na fudbalskim stadionima.

Oficir za bezbjednost može biti lice koje je zaposleno u klubu ili lice kome je klub ugovorom povjerio vršenje tih poslova.

3.4 Oficir za medije

Član 69

Klub–podnosilac zahtjeva za licencu, mora da imenuje predstavnika za medije odgovornog za komunikaciju sa sredstvima javnog informisanja, koji mora biti na raspolaganju predstavnicima medija za sve utakmice koje klub igra kao domaćin.

Oficir za medije mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu novinara,
- b) potvrdu o završenom kursu za predstavnika za medije, izdatu od strane FSCG ili organizacije priznate od strane FSCG ili
- c) „uvjerenje o kompetentnosti“ odobreno od FSCG, a za koje je potrebno najmanje 3 (tri) godine praktičnog iskustva na ovim poslovima.

Oficir za medije može biti lice koje je zaposleno u klubu ili kome je klub ugovorom povjerio vršenje ovih poslova.

3.5 Ljekar

Član 70

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog ljekara odgovornog za medicinsku brigu i savjetovanje igrača, kao i za sprovođenje politike prevencije dopingovanja.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Ljekar mora da ima diplomu Medicinskog fakulteta i licencu izdatu od Ljekarske komore Crne Gore.

Ljekar mora biti propisno registrovan u FSCG.

Ljekar može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana ugovorom.

3.6 Fizioterapeut

Član 71

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog fizioterapeuta, odgovornog za medicinsku brigu igrača prvog tima.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Fizioterapeut mora imati diplomu Više fizioterapeutske škole i biti propisno registrovan u FSCG.

Fizioterapeut može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana ugovorom.

3.7 Ljekar omladinskih ekipa

Član 72

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog ljekara ili fizioterapeuta, koji su odgovorni za medicinsku njegu omladinskih ekipa. Ljekar ili fizioterapeut moraju biti na raspolaganju tokom utakmica i treninga.

Ljekar ili fizioterapeut moraju posjedovati odgovarajuću diplomu izdatu i sertifikovanu od strane nadležnog nacionalnog tijela i moraju biti propisno registrovani u FSCG.

Nije obavezno da ljekar ili fizioterapeut budu stalno zaposleni kod podnosioca zahtjeva za licencu. On/ona mogu biti angažovani ugovorom.

3.8 Meč menadžer

Član 73

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje meč menadžera koji je odgovoran za organizaciju domaćih utakmica prvog tima.

3.9 Oficir za društvenu odgovornost u fudbalu

Član 74

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje oficira za društvenu odgovornost u fudbalu, koji je odgovoran za primjenu politika i mjera društvene odgovornosti u fudbalu, u skladu sa UEFA-om Strategijom održivosti fudbala 2030 i važećim smjernicama UEFA.

3.10 Kontakt osoba za odnos sa navijačima

Član 75

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imenovati jednu kontakt osobu za odnos sa navijačima. Kontakt osoba za odnos sa navijačima će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa navijačima.

3.11 Službenik za lica sa posebnim potrebama

Član 76

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje službenika za lica sa posebnim potrebama, kao lice koje će voditi računa o pružanju inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata.

Službenik za lica sa posebnim potrebama će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa pružanjem inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata licima sa invaliditetom.

3.12 Trener prvog tima

Član 77

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima kvalifikovanog prvog trenera, koji je priznat od strane FSCG kao prvi trener i koji je odgovoran za sljedeća pitanja prvog tima:

- a) Selekciju igrača,
- b) Taktike i obuku,
- c) Vođenje tima i tehničkog osoblja u svlačionicama i tehničkom prostoru prije, tokom i nakon utakmica
- d) Dužnosti u vezi sa medijskim pitanjima (konferencije za štampu, intervjui, itd.).

Trener prvog tima mora da posjeduje važeću UEFA Pro trenersku licencu izdatu od strane saveza , člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA Pro trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.13 Pomoćni trener prvog tima

Član 78

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pomoćnog trenera prvog tima, koji će pomagati prvom treneru u svim poslovima koji su vezani za rad sa prvim timom kluba.

Pomoćni trener prvog tima mora da da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu izdatu od strane saveza , člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na PRO nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA A trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Pomoćni trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.14 Trener golmana prvog tima

Član 79

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima kvalifikovanog trenera golmana, koji pomaže prvom treneru u svim golmanskim pitanjima u vezi sa prvim timom.

Trener golmana mora da da posjeduje važeću UEFA licencu za golmana izdatu od strane saveza, člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom ili bilo koju važeću trenersku licencu za golmana koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA licenci za golmana i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Pomoćni trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.15 Šef programa za omladinski razvoj

Član 80

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima šefa programa za omladinski razvoj, koji je odgovoran za vođenje i sva tehnička pitanja omladinskog sektora.

Šef programa za omladinski razvoj mora da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu izdatu od strane saveza , člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na PRO nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA A trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Šef programa za omladinski razvoj mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

Šef programa za omladinski razvoj može preuzeti funkciju trenera jedne od omladinskih selekcija (vidi čl. 81) ili funkciju pomoćnog trenera (vidi čl. 78).

3.16 Treneri omladinskih ekipa

Član 81

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog trenera u svakoj obaveznoj omladinskoj ekipi u skladu sa čl. 46 ovog Pravilnika, koji su odgovorni za fudbalska pitanja toga tima.

Najmanje tri trenera koji vode omladinske ekipe moraju važeću UEFA A trenersku licencu izdatu od strane saveza, člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na PRO nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA A trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Ostali treneri omladinskih ekipa moraju posjedovati minimum kvalifikacija definisanih od strane FSCG.

Treneri omladinskih ekipa moraju biti registrovani kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.17 Trener golmana omladinskih ekipa

Član 82

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima kvalifikovanog trenera golmana, koji pomaže trenerima omladinskih ekipa u svim golmanskim pitanjima u vezi sa omladinskim ekipama.

Trener golmana omladinskih ekipa mora da posjeduje drugu važeću UEFA licencu za golmana izdatu od strane saveza, člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom ili bilo koju važeću trenersku licencu za golmana koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna drugoj važećoj UEFA licenci za golmana i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Trener golmana omladinskih ekipa mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.18 Zajedničke odredbe koje važe za UEFA stručne kvalifikacije trenera

Član 83

Lice koje posjeduje potrebnu UEFA trenersku licencu, u smislu članova 77-82, smatra se trenerom kome je, u skladu sa odredbama o sprovođenju UEFA Trenerske konvencije:

- a) Izdata UEFA trenerska licenca od strane saveza, člana UEFA; ili
- b) Koji je započeo kurs za traženu UEFA licencu. Samo prijava na kurs za odgovarajuću UEFA trenersku licencu nije dovoljna, da bi se ovaj kriterijum smatrao ispunjenim.

3.19 Pisani ugovori

Član 84

Svo administrativno, tehničko, medicinsko osoblje, redari, kao i pružaoci usluga, koji obavljaju neku od funkcija navedenih u članovima 66 do 82, moraju imati pisane ugovore sa podnosiocem zahtjeva za licencu (ili sa nekim drugim pravnim licem u okviru strukture pravne grupe podnosioca zahtjeva za licencu) u skladu na nacionalnim zakonodavstvom.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora osigurati da sve odredbe ugovora sa trenerima budu u skladu sa važećim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

3.20 Pružaoci usluga

Član 85

Ako je data funkcija povjerena pružaocu usluga u skladu sa nacionalnim pravnim okvirom, podnositelj zahtjeva za licencu mora imati pisani ugovor sa pružaocem usluga. Ugovor mora da sadrži minimum sljedeće informacije:

- a) Definisana prava i obaveze;
- b) Informacije o licu ili licima odgovornim za obavljanje funkcije, uključujući i njihove kvalifikacije.

3.21 Obavljanje funkcija

Član 86

Obavezne funkcije definisane u članovima 66 do 82, predstavljaju minimalnu organizacionu strukturu koja se zahtijeva od podnosioca zahtjeva za licencu.

Jedna osoba može obavljati više funkcija, pod uslovom da ima dovoljno vremena, odgovarajuće nadležnosti i potrebne kvalifikacije za svaku od funkcija, kao i da ne postoji sukob interesa u obavljanju istih.

3.22 Organizaciona struktura

Član 87

Podnositelj zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence organizacionu šemu u kojoj su jasno navedene sve funkcije, kao i njihove hijerarhijske i funkcionalne odgovornosti u njegovoj organizacionoj strukturi.

Kao minimum, organizaciona šema treba da pruži informacija o ključnom personalu definisanom u članovima 66 do 76 i članu 80, kroz opis poslova, ugovore i interne pravilnike.

Opis poslova, ugovori, interna pravila i pravilnici moraju biti odobreni od strane nadležnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

3.23 Obaveza imenovanja zamjenika u toku sezone licenciranja

Član 88

Korisnik licence mora, u slučaju da neka od funkcija definisana u članovima 66 do 82 postane upražnjena u toku sezone licenciranja, da u roku od najviše 60 dana obezbijedi da upražnjena funkcija bude preuzeta od strane lica koje ima potrebne kvalifikacije.

U slučaju da funkcija iz čl. 57-69 ostane upražnjena zbog bolesti ili nesrećnog slučaja, FSCG može da odobri produženje roka od 60 dana, samo ako se uvjeri da je to lice i dalje zdravstveno nesposobno da nastavi sa obavljanjem funkcije.

Korisnik licence mora odmah da o ovim zamjenama obavijesti Odjeljenje za licenciranje FSCG.

4. PRAVNI KRITERIJUMI

Član 89

U ovom dijelu precizirani su obavezni pravni kriterijumi koji moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu.

4.1. Izjava u vezi sa učešćem u klupskim takmičenjima UEFA

Član 90

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi važeću izjavu u kojoj potvrđuje sljedeće:

- a) da će uvijek poštovati i prihvatati kao pravno obavezujuće Statut, pravila, Pravilnike, direktive i Odluke FIFA, UEFA i FSCG, kao i da priznaje jurisdikciju Arbitražnog suda za sport (CAS) u Lozani (Švajcarska), kako je definisano relevantnim članovima Statuta UEFA,
- b) da će na nacionalnom nivou učestvovati u takmičenjima koja su priznata i odobrena od strane FSCG,
- c) da će na međunarodnom nivou učestvovati u takmičenjima priznatim od strane UEFA i FIFA. Ova odredba se ne odnosi na prijateljske utakmice,
- d) da će odmah obavijestiti FSCG o svakoj značajnoj promjeni, događaju ili stanju od važnog ekonomskog značaja i o naknadnim događajima do kojih dođe poslije dostavljanja dokumentacije za licenciranje,
- e) da će se pridržavati i poštovati Pravilnik o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA,
- f) da će se pridržavati i poštovati UEFA propise o licenciranju klubova i o finansijskom održivosti,
- g) da će izvještajni subjekat biti definisan u skladu sa članom 96,
- h) da će svi prihodi i troškovi od fudbalskih aktivnosti navedenih u članu 96, biti uključeni u izvještajni perimetar,
- i) da će biti odgovoran za bilo kakve posljedice pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, kao i za nepoštovanje odredbi iz tačaka e) i f),
- j) da će sve relevantne informacije u vezi sa bilo kakvom promjenom pravnog oblika, pravne strukture grupe (uključujući i vlasništvo) ili identiteta u protekle tri sezone koje prethode početku sezone licenciranja biti prijavljene davaocu licence i UEFA-i,
- k) da su svi podneseni dokumenti potpuni i ispravni,
- l) da ovlašćuje Odjeljenje za licenciranje klubova i nacionalna tijela za licenciranje klubova, UEFA-inu administraciju, Panel za finansijsku kontrolu klubova i UEFA-ine organe za administriranje pravde za ispitivanje dokumenata i traženje informacija od relevantnih javnih vlasti ili privatnih tijela u skladu sa državnim zakonom,
- m) Da priznaje da UEFA zadržava pravo da sprovede reviziju usklađenosti na nacionalnom nivou u skladu sa članom 108. Pravilnika UEFA o licenciranju klubova i finansijskoj održivosti.

Ova izjava mora biti potpisana od strane ovlašćenog lica u klubu i ne smije biti starija od 3 (tri) mjeseca od propisanog roka za njeno podnošenje davaocu licence.

4.2. Dokumenti koje dostavlja podnosilac zahtjeva za licencu

Član 91

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti kao minimum sljedeće pravne informacije o podnosiocu zahtjeva za licencu ili svom registrovanom članu, ukoliko se razlikuju:

- a) Puno pravno ime/naziv podnosioca zahtjeva za licencu;
- b) Pravni oblik;

- c) Kopiju važećeg statuta;
- d) Izvod iz javnog registra;
- e) karton deponovanih potpisa (prezime i ime, kućna adresa) i vrstu potrebnog potpisa (npr.individualni ili kolektivni potpis).

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti i sljedeće informacije:

- a) Sjedište podnosioca zahtjeva za licencu (adresa);
- b) Zvanični kontakt (telefon, faks, mejl);
- c) Veb sajt;
- d) Ime i kontakt osobe koja se bavi pitanjima licenciranja kluba.

4.3. Pisani ugovor sa fudbalskom kompanijom

Član 92

Ako je podnosilac zahtjeva za licencu fudbalska kompanija, mora dostaviti potpisani ugovor o ustupanju sa registrovanim članom.

Ugovor mora da sadrži sljedeće:

- a) Fudbalska kompanija mora da poštuje važeće statute, propise, direktive i odluke FIFA, UEFA, udruženja članica UEFA i njene pridružene lige;
- b) Fudbalska kompanija ne smije dalje ustupati svoje pravo da učestvuje u takmičenju na nacionalnom i međunarodnom nivou;
- c) Pravo fudbalske kompanije da učestvuje u takmičenju prestaje da važi ako je klubu, koji joj je ustupio to pravo, prestalo članstvo u savezu;
- d) Ako je fudbalska kompanija ušla u stečaj ili likvidaciju, to se smatra prekidom članstva ili ugovornog odnosa u smislu člana 21. U cilju pojašnjenja, licenca koja je već izdat fudbalskoj kompaniji ne može biti prenijeta na registrovanog člana;
- e) Nacionalni savez, član UEFA, je isključivo nadležan da odobri naziv/ ime pod kojim fudbalska kompanija učestvuje u nacionalnim takmičenjima;
- f) Fudbalska kompanija mora, na zahtjev nadležnog nacionalnog arbitražnog suda ili Suda za sportsku arbitražu, da dostavi mišljenja, informacije i dokumentaciju o pitanjima u vezi sa učešćem fudbalske kompanije u nacionalnim i međunarodnim takmičenjima.

Ugovor o ustupanju i sve njegove izmjene i dopune mora odobriti savez član UEFA ili njegova pridružena liga.

4.4 Pravna struktura grupe

Član 93

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence informacije o pravnoj strukturi grupe na zakonski datum zatvaranja poslovnih knjiga, a prije dostavljanja zahtjeva za izdavanje licence.

Ovaj dokument mora jasno identifikovati i sadržati informacije o:

- a) podnosiocu zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG;
- b) svakom zavisnom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- c) svakom povezanom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- d) svakom subjektu koji ima 10% ili veći direktan ili indirektan udio u vlasništvu podnosioca zahtjeva za licencu, ili 10% ili više prava glasa,

- e) svakom subjektu koji ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad podnosiocem zahtjeva za licencu,
- f) bilo kom drugom fudbalskom klubu, u vezi sa kojim bilo koje od lica navedenih u tačkama od a) do e), ili bilo ko od ključnog rukovodećeg osoblja koje posjeduje udio u vlasništvu, glasačka prava i/ili je uključen ili ima bilo kakav uticaj u vezi sa vođenjem njegovih finansijskih i poslovnih politika,
- g) rukovodstvu podnosioca zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG

Izveštajni subjekat, kao što je definisano u članu 96 mora biti jasno identifikovan u dokumentu.

Sljedeće informacije moraju biti prikazane u vezi sa svim pravnim licima uključenim u sastav grupe:

- a) naziv i, ako je primjenljivo pravni oblik,
- b) osnovna djelatnost,
- c) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat glasačkih prava). Za sva zavisna lica podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno registrovanog člana UEFA-e, sljedeće informacije takođe moraju biti prikazane:
- d) osnovni kapital,
- e) ukupna imovina,
- f) ukupni prihodi,
- g) ukupan kapital.

Davalac licence mora biti obaviješten o svim promjenama do kojih je došlo u strukturi pravne grupe tokom perioda od datuma podnošenja godišnjeg finansijskog izvještaja i dostavljanja ove informacije davaocu licence.

Davalac licence može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da dostavi dodatne informacije u odnosu na gore navedeno, ako smatra potrebnim.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da su podaci o strukturi pravne grupe potpuni, tačni i u skladu sa ovim propisima. Ovo mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

4.5 Krajnja kontrolna strana, kranji korisnik i strana sa značajnim uticajem

Član 94

Podnosilac zahtjeva za licencu mora davaocu licence dostaviti dokument koji sadži informacije o:

- a) krajnjoj kontrolnoj strani podnosioca zahtjeva za licencu;
- b) krajnjem korisniku podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno fizičkom licu koje ima vlasništvo ili kontrolu nad entitetom ili aranžmanom ili obavlja transakcije, i
- c) svakoj strani sa značajnim uticajem na podnosioca zahtjeva za licencu.

Sljedeće informacije moraju biti dostavljene u vezi sa svakom od strana identifikovanih u stavu 1, na dan podnošenja ovih informacija davaocu licence:

- a) naziv i, ako je primjenljivo pravni oblik,
- b) osnovna djelatnost,
- c) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat prava glasa u odnosu na podnosioca zahtjeva za licencu,
- d) ako je primjenljivo, ključno rukovodeće osoblje, i

- e) bilo koji drugi fudbalski klub u odnosu na koji strana, ili bilo ko od njenog ključnog rukovodstva, ima bilo kakav vlasnički interes, pravo glasa ili članstvo ili bilo koje drugo učešće ili uticaj,

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da li je došlo do bilo kakve promjene u vezi sa informacijama navedenim u stavovima 1 i 2 ovog člana, tokom perioda obuhvaćenog godišnjim finansijskim izvještajem do dostavljanja informacija davaocu licence.

Ako je došlo do promjene, kao što je navedeno u stavu 3 iznad, podnosilac zahtjeva za licencu to mora detaljno opisati informacijama dostavljenim davaocu licence. Kao minimum, moraju se obezbijediti sljedeće informacije:

- a) datum kada je došlo do promjene,
- b) opis svrhe i razloga primjene,
- c) posljedice na finansijsku, operativnu i sportsku politiku podnosioca zahtjeva za licencu,
- d) opis bilo kakvog uticaja na kapital ili stanje duga podnosioca zahtjeva za licencu.

Davalac licence može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da pruži dodatne informacije, osim gore navedenih, ako smatra da je potrebno.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da je izjava o krajnjoj kontrolnoj strani, krajnjem korisniku i strani sa značajnim uticajem potpuna, tačna i u skladu sa ovim Pravilnikom. Ovo mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu i krajnje kontrolne strane podnosioca zahtjeva za licencu.

4.6 Pisana izjava davaocu licence prije donošenja odluke o izdavanju licence

Član 95

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence pisanu izjavu rukovodstva sedam dana prije donošenja odluke o izdavanju licenci od strane Komisije za licenciranje.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi sljedeće:

- a) da je sva dokumentacija dostavljena davaocu licence kompletna i ispravna;
- b) da li je došlo do značajnih promjena u odnosu na bilo koji od kriterijuma licenciranja;
- c) da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja, koji bi mogli imati negativan uticaj na finansijsku situaciju podnosioca zahtjeva za licencu, a koji su nastali nakon datuma prethodnog revidiranog godišnjeg finansijskog izvještaja. Ako je bilo nekih događaja ili uslova od izuzetnog ekonomskog značaja, pisana izjava rukovodstva mora da sadrži opis prirode tog događaja ili uslova, kao i procjenu njegovog finansijskog uticaja, ili izjavu ta takva procjena ne može biti izvršena;
- d) da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu ili bilo koja matična kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži ili je primio zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu.

Izjava mora biti potpisana od strane izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

Procedure ocjene u vezi sa pisanom izjavom rukovodstva kluba davaocu licence su navedene u Dijelu IV Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA.

5. FINANSIJSKI KRITERIJUMI

5.1. Izvještajni subjekat/subjekti i izvještajni perimetar

Član 96

Podnosilac zahtjeva za licencu utvrđuje izvještajni subjekat i podnosi davaocu licence podatke o izvještajnom subjektu, odnosno jednom subjektu ili kombinaciji subjekata, za koje treba obezbijediti i procijeniti finansijske informacije (npr. pojedinačne, konsolidovane ili kombinovane finansijske izvještaje) u skladu sa Dijelom II-B Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma. Davalac licence vrši pregled u skladu sa Prilogom VI Priručnika.

Izvještajni perimetar mora obuhvatiti sljedeće:

- a) podnosioca zahtjeva za licencu;
- b) svako zavisno pravno lice podnosioca zahtjeva za licencu,
- c) Bilo koji subjekat, bez obzira na to da li je uključen u sastav grupe, koji generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu ispod u tačkama a) i b),
- d) Sve ostale subjekte uključene u sastav grupe koja generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu ispod u tačkama c) do k).

Fudbalske aktivnosti uključuju:

- a) zapošljavanje/angažovanje osoblja (kako je definisano u članu 102), uključujući plaćanje svih vrsta nadoknada zaposlenima po osnovu ugovornih i zakonskih obaveza,
- b) kupovinu /prodaju registracija igrača (uključujući pozajmice),
- c) prodaju ulaznica,
- d) sponzorstvo i reklamu,
- e) prava na prenos,
- f) trgovinu i ugostiteljstvo,
- g) aktivnosti kluba (administracija, aktivnosti na dan meča, putovanja, skauting, itd.),
- h) korišćenje i upravljanje stadionom i objektima za treniranje,
- i) ženski fudbal,
- j) omladinski sektor,
- k) finansije (uključujući i finansiranja obezbijedena sredstvima ili zalogaama na sredstvima ili prihodima podnosioca zahtjeva za licencu).

Pravno lice može biti izuzeto iz izvještajnog subjekta samo ako su njegove fudbalske aktivnosti već u cjelosti reflektovane u finansijskim izvještajima u nekom od entiteta koji su uključeni u izvještajni perimetar i ako:

- a) njegove aktivnosti u potpunosti nepovezane sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu gore ili lokacijom, imovinom ili brendom fudbalskog kluba, ili
- b) je nematerijalan u poređenju sa svim pravnim licima koji ulaze u izvještajni subjekat i ne vrši nikakve fudbalske aktivnosti definisane u stavu gore, pod a) i b),

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da podnese izjavu ovlašćenog potpisnika kojom potvrđuje:

- a) da su svi prihodi i rashodi koji su povezani sa svakom od fudbalskih aktivnosti navedenim u stavu 3 ovog člana uključeni u izvještajni perimetar, a ukoliko to nije slučaj, pruže detaljna objašnjenja,
- b) da li je bilo koje pravno lice koje je uključeno u sastav grupe, isključeno iz izvještajnog subjekta, uz obrazloženje takvog isključenja pozivanjem na stav 4 ovog člana.

5.2. Godišnji finansijski izvještaji

Član 97

Podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da sastavi i dostavi, do datuma koji odredi davalac licence, godišnje finansijske izvještaje za izvještajni period koji se završava u godini koja prethodi krajnjem roku za podnošenje zahtjeva za licencu davaocu licence, odnosno prije isteka roka za podnošenje UEFA liste odluka o licenciranju.

Godišnji finansijski izvještaji, uključujući i uporedne podatke za prethodni period, moraju da budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, odnosno računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i moraju da obuhvate:

- a) bilans stanja na kraju izvještajnog perioda,
- b) bilans uspjeha za tekući izvještajni period,
- c) izvještaj o novčanim tokovima za tekući izvještajni period,
- d) Izvještaj o promjenama na kapitalu tokom tekućeg izvještajnog perioda,
- e) napomene koje će sadržati pregled značajnih računovodstvenih aktivnosti i ostale napomene sa objašnjenjima i
- f) izvještaj rukovodstva o finansijskom poslovanju.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja mora da izvrši nezavisni revizor, kao što je definisano u Dijelu V Priručnika.

Ako godišnji finansijski izvještaji ne ispunjavaju minimalne zahtjeve za objelodanjivanje definisane u Dijelu I Priručnika, podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da davaocu licence dostavi:

- a) dodatne informacije da bi se ispunili minimalni zahtjevi za objelodanjivanje definisani u Dijelu I Priručnika; i
- b) izvještaj o verifikaciji koji dostavlja isti revizor koji je potpisao godišnje finansijske izvještaje na osnovu ugovorenih postupaka propisanih od strane davaoca licence u svrhu potvrde potpunosti i tačnosti dodatnih informacija.

Ako godišnji finansijski izvještaji nisu u skladu sa računovodstvenim zahtjevima definisanim u Dijelu II Priručnika, podnosilac zahtjeva za licencu je takođe u obavezi da davaocu licence dostavi:

- a) korigovane finansijske izvještaje koji su u skladu sa računovodstvenim zahtjevima navedenim u Dijelu II Priručnika, koji obuhvataju isti izvještajni period i uporedne podatke za prethodni uporedni izvještajni period;
- b) izjavu rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu da su korigovani finansijski izvještaji potpuni, tačni i u skladu sa propisima; i
- c) izvještaj o verifikaciji koji dostavlja isti revizor koji je potpisao godišnje finansijske izvještaje na osnovu ugovorenih postupaka propisanih od strane davaoca licence u pogledu potpunosti i tačnosti korigovanih finansijskih izvještaja.

5.3. Objavljivanje finansijskih informacija

Član 98

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da objavi na svojoj internet stranici ili na internet stranici davaoca licence do datuma (koji ne može biti kasniji od datuma roka za podnošenje liste odluka o licenciranju administraciji UEFA) i u formi koju saopšti davalac licence:

- a) najskorije revidirane godišnje finansijske izvještaje pregledane od strane davaoca licence, i
- b) ukupan iznos plaćen u najskorijem izvještajnom periodu agentima/ posrednicima ili u njihovu korist.

5.4. Pravilo o neto kapitalu

Član. 99

Podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da u svojim godišnjim finansijskim izvještajima prikaže poziciju neto kapitala koja:

- a) je pozitivna; ili
- b) se poboljšala za 10% ili više u odnosu na prethodni 31. decembar.

Neto kapital označava preostali udio u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza koje su u godišnjim finansijskim izvještajima prikazane kao obaveze, nakon čega podnosilac zahtjeva za licencu ima poziciju neto imovine, odnosno pozitivan kapital. Ukoliko obaveze podnosioca zahtjeva za licencu premašuju imovinu, podnosilac zahtjeva za licencu ima poziciju neto obaveza, odnosno negativan kapital.

Ako podnosilac zahtjeva za licencu ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana na dan 31. decembra, podnosilac zahtjeva za licencu može da podnese novi revidirani bilans stanja najkasnije do 31. marta kao dokaz da je ispunjen jedan od uslova iz stava 1(a) ili 1 (b).

U svrhu ispunjenja ovog kriterijuma, kapital može da obuhvati subordinirane zajmove koji su, minimum tokom narednih 12 meseci, podređeni svim ostalim obavezama i nekamatonsni.

Procjena davaoca licence mora da bude u skladu sa Dijelom IV Priručnika.

Ovaj član stupa na snagu 1. juna 2023. godine. Pored toga, u postupku licenciranja za sezonu 2024/25, neispunjavanje pravila o neto kapitalu neće dovesti do odbijanja zahtjeva za licencom, već do izricanja sankcija od strane davaoca licence.

5.5. Nema dospjelih a neizmirenih obaveza prema fudbalskim klubovima

Član 100

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema drugim fudbalskim klubovima na ime obaveza po osnovu transfera igrača, koje treba izmiriti do 28. februara koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su oni iznosi koje podnosilac zahtjeva za licencu duguje fudbalskim klubovima na ime:

- a) transfera profesionalnih igrača (kako je definisano FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača) uključujući i sve iznose koji dospijevaju po ispunjenju određenih uslova,
- b) igrača koji su prvi put registrovani kao profesionalni igrači, uključujući i sve iznose koji dospijevaju po ispunjenju određenih uslova,
- c) naknade za treninge i doprinose solidarnosti definisane FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača,
- d) solidarne odgovornosti u skladu sa odlukom nadležnog organa za raskid ugovora od strane igrača.

Podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da sastavi i dostavi davaocu licence tabelu transfera, kako je opisano u stavovima 4. i 5. u nastavku. Obaveza izrade tabele transfera postoji i kada nije bilo transfera/pozajmica igrača u toku relevantnog perioda.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da objelodani:

- a) svaku registraciju (uključujući i pozajmice) novih igrača na osnovu ugovora o transferu igrača koji su zaključeni u periodu od 12 mjeseci do 28. februara, bez obzira na to da li je iznos dospio na naplatu na dan 28. februara;
- b) sve transfere dospjele na naplatu na dan 28. februara (bez obzira na to da li se odnose na odlazak ili registraciju igrača i bez obzira na to kada su izvršeni);
- c) sve transfere sa osporenim iznosima na dan 28. februara (kako je definisano u Dijelu III Priručnika).

Tabela transfera mora da sadrži kao minimum sljedeće podatke (o svakom transferu igrača):

- a) ime i datumu rođenja igrača,
- b) datum ugovora o transferu igrača,
- c) naziv fudbalskog kluba koji je povjerilac,
- d) naknadu za transfer (pozajmicu) koja je isplaćena ili će biti isplaćena (uključujući naknadu za trening i doprinos solidarnosti), čak i kada povjerilac nije zahtijevao plaćanje,
- e) ostale direktne troškove pribavljanja registracije igrača koji su plaćeni ili će biti plaćeni,
- f) ostale naknade koje nisu plaćene ili će biti plaćene u okviru ugovora o transferu igrača,
- g) izmireni iznosi (kako je definisano u Dijelu III Priručnika) prije 28. februara i datumi plaćanja,
- h) iznos za naplatu na dan 28. februara, uključujući i datum dospelja svakog neizmirenog elementa,
- i) neizmireni iznosi na dan 28. februara, uključujući datum dospelja svakog neizmirenog elementa i, po potrebi, iznosi koji su izmireni između 28. februara i 31. marta, kao i datumi izmirenja i ostale dospjele a neizmirene obaveze na dan 31. marta (prenijete od 28. februara), zajedno sa obrazloženjem u vidu komentara,
- j) odloženi iznosi na dan 28. februara (kako je definisano u Dijelu III Priručnika), uključujući prvobitne i nove datume dospelja svakog odloženog elementa, kao i datum zaključivanja pisanog sporazuma između relevantnih strana,
- k) osporeni iznosi na dan 28. februara (kako je definisano u Dijelu III Priručnika), uključujući pozivanje na predmete i kratak opis pozicija svih uključenih strana, i
- l) uslovni iznosi (potencijalne obaveze) koji još uvijek nisu priznati u bilansu stanja na dan 28. februara.

Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje svojih obaveza prema tabeli transfera sa potkrepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da potvrdi da je tabela transfera potpuna, tačna i u skladu sa ovim propisima, što mora biti potkrijepljeno kratkom izjavom i potpisom izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.6. Nema dospjelih a neizmirenih obaveza prema zaposlenima

Član 101

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta godine koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema zaposlenima koje su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima koje dospeljavaju do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su svi oblici naknade zaposlenima kao rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza, uključujući zarade, naknade zarada, plaćanja na osnovu prava na imidž, bonuse i druge beneficije.

Termin „zaposleni“ uključuje sljedeća lica:

- a) sve profesionalne igrače u skladu sa važećim FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača,
- b) administrativno, tehničko, medicinsko osoblje i obezbjeđenje, navedeno u čl. 65 do 82, i
- c) pružaoce usluga koji obavljaju bilo koju od funkcija iz članova 65 do 82.

Ako je bilo koji od „zaposlenih“ zaposlen od strane konsultanta, sa njim ima ugovor ili na drugi način pruža usluge subjektu unutar strukture pravne grupe ili u okviru perimetra izvještavanja, osim podnosioca zahtjeva za licencu, ove obaveze moraju takođe biti uključene u djelokrug stava 1. gore.

Iznosi koji se plaćaju licima koja iz različitih razloga više nisu zaposleni ili angažovani kod podnosioca zahtjeva za licencu ili subjekta u okviru pravne grupe podnosioca zahtjeva spadaju u djelokrug ovog kriterijuma i moraju se izmiriti u roku predviđenom ugovorom ili definisanom zakonom, bez obzira na to kako su te obaveze iskazane u finansijskim izvještajima.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence tabelu zaposlenih koja pokazuje sledeća ukupna stanja obaveza prema zaposlenima na dan 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje:

- a) Ukupan iznos obaveza;
- b) Ukupan iznos dospjelih obaveza, kao i sve ostale neizmirene iznose obaveza na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- c) Ukupan iznos odloženih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika); i
- d) Ukupan iznos spornih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika).

Sledeće informacije moraju se dati, kao minimum, u vezi sa svakim neizmirenim, odloženim ili spornim iznosom na dan 28. februara, zajedno sa komentarom sa objašnjenjem:

- a) Ime i položaj/funkcija zaposlenog (bez obzira da li je lice bilo zaposleno ili angažovano tokom godine do 28. februara);
- b) Datum početka i datum završetka (ako je primjenljivo);
- c) Iznosi neizmirenih obaveza, uključujući datum(e) dospijeća za svaki neizmireni element i, ako je primjenljivo, iznosi izmireni između 28. februara i 31. marta, zajedno sa datumima izmirenja, kao i sve preostale dospjele obaveze na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- d) Iznosi odloženih obaveza, uključujući prvobitni i novi datum(e) dospijeća za svaki odloženi element, i datum kada je zaključen pisani sporazum između strana; i
- e) Iznosi spornih obaveza, uključujući osvrte na slučajeve i kratak opis svih uključenih strana.

Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje iznosa cjelokupne obaveze po tabeli zaposlenih sa potkrjepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da potvrdi da je tabela zaposlenih potpuna, tačna i u skladu sa ovim pravilnikom a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.7. Nema dospjelih, a neizmirenih obaveza za poreze i doprinose

Član 102

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kako je definisano u Dijelu III Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma Pravilnika o licenciranju i finansijskog održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA) prema nadležnim organima za poreze i doprinose koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima koje dospijevaju do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su oni iznosi prema organima nadležnim za poreze i doprinose kao rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema svim zaposlenim pojedincima. Obaveze uključuju, ali nisu ograničene na, porez na dohodak fizičkih lica, uplate u penzioni fond, socijalno osiguranje i slična plaćanja.

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da stavi na raspolaganje davaocu licence tabelu poreza i doprinosa sa stanjem na dan 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje koja prikazuje:

- a) Iznos obaveze prema nadležnim organima za poreze i doprinose;
- b) Ukupan iznos dospjelih obaveza, kao i sve ostale neizmirene iznose obaveza na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- c) Ukupan iznos odloženih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika);
- d) Ukupan iznos spornih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika); i
- e) Iznos koji je predmet odluke nadležnog organa na čekanju (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika).

Sledeće informacije moraju se dati, kao minimum, u vezi sa svakim neizmirenim, odloženim, spornim iznosom ili iznosom koji je predmet odluke na čekanju na dan 28. februara, zajedno sa komentarom sa objašnjenjem:

- a) Naziv povjerioca;
  - b) Iznos neizmirenih obaveza, uključujući datum(e) dospijeća za svaki neizmireni element i, ako je primjenljivo, iznose izmirene između 28. februara i 31. marta, zajedno sa datumima izmirenja, kao i sve preostale dospjele obaveze na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
  - c) Iznosi odloženih obaveza, uključujući prvobitni i novi datum(e) dospijeća za svaki odloženi element, i datum kada je zaključen pisani sporazum između strana;
  - d) Iznosi koji su predmet odluke nadležnog organa na čekanju i kratak opis zahtjeva za izdavanje licence; i
  - e) Iznosi spornih obaveza, uključujući osvrte na slučajeve i kratak opis svih uključenih strana.
- Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje iznosa cjelokupne obaveze po tabeli poreza i doprinosa sa potkrjepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da potvrdi da je tabela poreza i doprinosa potpuna, tačna i u skladu sa ovim pravilnikom a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.8. Nema dospjelih a neizmirenih obaveza prema UEFA i davaocu licence

Član 103

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dokazati da na dan 31. marta godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje, nema neizmirenih dospjelih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema UEFA, ostalim licima koje je odredila UEFA ili davaocu licence koje proizilaze iz obaveza koje treba izmiriti do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze prema UEFA uključuju, ali nisu ograničene na finansijske doprinose koje nameće Tijelo za finansijsku kontrolu klubova (CFCB).

Do roka i u formi koju saopšti davalac licence, podnosilac zahtjeva za licencu mora da pripremi i dostavi izjavu kojom potvrđuje ukupne obaveze prema UEFA, dodatnim licima koje odrede UEFA i davaocu licence i odsustvo ili postojanje neizmirenih dospjelih obaveza.

5.9. Buduće finansijske informacije

Član 104

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da sačini i dostavi davaocu licence buduće finansijske informacije da bi dokazao svoju sposobnost da nastavi da posluje po načelu stalnosti poslovanja do kraja sezone za koju zahtijeva licencu ako izvještaj revizora sadrži, u okviru godišnjih finansijskih izvještaja koji se dostavljaju u skladu sa članom 97. bilo ključna revizijska pitanja ili mišljenje s rezervom ili zaključak u vezi sa načelom stalnosti poslovanja.

Buduće finansijske informacije moraju obuhvatiti period koji počinje odmah nakon datuma godišnjih finansijskih izvještaja, i moraju pokrivati najmanje cijelu sezonu za koju se vrši licenciranje.

Buduće finansijske informacije se sastoje od:

- a) planiranog bilansa stanja, sa uporednim podacima za neposredno prethodni izvještajni period i međuperiod (ako je primjenljivo);
- b) planiranog bilansa uspjeha, sa uporednim podacima za neposredno prethodni izvještajni period i međuperiod (ako je primjenljivo);
- c) izvještaja o planiranim novčanim tokovima, sa uporednim podacima za neposredno prethodni izvještajni period i međuperiod (ako je primjenljivo);
- d) napomena sa komentarima, uključujući kratak opis svake značajne pretpostavke (sa osvrtom na bitne aspekte istorijskih finansijskih i drugih informacija) koja se koristi u sastavljanju budućih finansijskih informacija, kao i opis ključnih rizika koji mogu imati uticaj na buduće finansijske rezultate.

Buduće finansijske informacije moraju se sastavljati najmanje na kvartalnoj osnovi.

Pri sastavljanju budućih finansijskih informacija podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da primijeni ista računovodstvena načela i politike koje su primijenjene kod sastavljanja njihovih godišnjih finansijskih izvještaja, izuzev onih računovodstvenih politika koje su izmijenjene nakon datuma poslednjih godišnjih finansijskih izvještaja i koji će se odraziti u sledećim godišnjim finansijskim izvještajima – a u tom slučaju moraju biti objelodanjeni detalji.

Buduće finansijske informacije moraju da ispune minimum zahtjeva za objelodanjivanjem navedenih u Dijelu I Priručnika i računovodstvene principe definisane u Dijelu II Priručnika. Obavezno je dodavanje posebnih stavki ili napomena radi pojašnjenja ili ako bi njihovo izostavljanje dovelo do toga da buduće finansijske informacije postanu nekompletne i/ili nepouzdanе.

Buduće finansijske informacije, zajedno sa pretpostavkama na osnovu kojih su zasnovane moraju da budu odobrene od strane rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu. Ovo mora biti potkrijepljeno izjavom rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu da su dostavljene buduće finansijske informacije potpune, tačne i u skladu sa pravilnikom.

5.10. Odbijanje izdavanja UEFA licence

Član 105

Ukoliko klub-podnosilac zahtjeva za licencu ne dostavi zahtijevanu dokumentaciju na propisani način, ili ako ne dostavi zahtijevanu dokumentaciju u rokovima propisanim ovim Pravilnikom, mora se odbiti izdavanje UEFA licence.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije

Član 106

Ako postoji bilo kakva razlika u tumačenju engleske i crnogorske verzije ovog Pravilnika, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Sva korespondencija između UEFA-e i davaoca licence i / ili korisnika licence mora biti na jednom od tri zvanična jezika UEFA-e (engleski, francuski i njemački) i UEFA može da traži od davaoca licence i/ili korisnika licence ovjereni prevod dokumenata o njihovom trošku.

Poglavlje 2: Aneksi Pravilnika, Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma definisanih Pravilnikom o licenciranju i finansijskog održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA i drugo

Član 107

Svi aneksi Pravilnika i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma definisanih Pravilnikom o licenciranju i finansijskog održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA predstavljaju sastavni dio ovog Pravilnika.

FSCG će u formi obrazaca, cirkularnih pisama, ili bilo kojih drugih relevantnih dokumenata, donijeti smjernice neophodne za primjenu ovog Pravilnika i pratećeg Priručnika.

Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poštovanja Pravilnika

Član 108

UEFA i/ili njena imenovana tijela/agencije zadržavaju pravo da mogu u svako doba sprovesti reviziju radi provjere poštovanja Pravilnika od strane podnosioca zahtjeva za licencu kod FSCG i kod podnosioca zahtjeva za licencu u prisustvu FSCG.

Cilj revizije radi provjere poštovanja Pravilnika je osiguranje da su i FSCG i korisnik licence ispunili svoje obaveze i da je UEFA licenca bila pravilno izdata u vrijeme kad je FSCG donio konačnu i obavezujuću odluku.

Za potrebe revizije radi provjere poštovanja Pravilnika koju vrši UEFA, u slučaju bilo kakve razlike u tumačenju nacionalnog pravilnika o licenciranju klubova između verzije na engleskom jeziku i verzije na crnogorskom jeziku, mjerodavan će biti tekst verzije pisan na engleskom jeziku.

Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure

Član 109

U cilju garantovanja odgovarajućeg procesa procjene, FSCG donosi sljedeća posebna disciplinska pravila i procedure za sistem licenciranja klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Ova disciplinska pravila i procedure odnose se na podnosioca zahtjeva za licencu/korisnike licence i odgovorna fizička lica zaposlena kod podnosioca zahtjeva za licencu/korisnika licence koji prekrše ovaj Pravilnik, nadležna tijela FSCG koja pokreću i vode disciplinski postupak i disciplinske mjere.

Član 110

Fizička lica ili podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence kazniće se prema sljedećem spisku sankcija:

a) Fizička lica

- i. opomena,
- ii. novčana kazna,
- iii. zabrana vršenja funkcija u klubu i FSCG do 2 (dvije) godine,
- iv. isključenje iz FSCG.

b) Podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence

- i. opomena,
- ii. novčana kazna,
- iii. oduzimanje već izdate UEFA licence,
- iv. zabrana učešća u postupku licenciranja klubova, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje UEFA licence u periodu do 3 godine.

Ovaj spisak sankcija u dijelu b) i), ii) i iv) samo se odnosi na nepoštovanje kriterijuma iz člana 42 stav 4 ovog Pravilnika.

Sve ostale povrede ovog Pravilnika (npr. dostavljanje falsifikovanih isprava, itd.) će biti sankcionisane u skladu sa ovim spiskom sankcija u cjelosti.

Visina kazne fizičkim licima i klubovima utvrđuje se prema težini prekršaja, na primjer prema značaju netačno prezentiranog dokumenta ili podataka.

Član 111

Disciplinski postupak može biti pokrenut na osnovu prijave ML, predsjednika Komisije za licenciranje ili Predsjednika Komisije za žalbe za licenciranje.

Disciplinski postupak vode odgovarajući organi FSCG, tj. Disciplinska komisija kao prvostepeni organ, i Komisija za žalbe za licenciranje, kao drugostepeni organ.

Odluka Komisije za žalbe za licenciranje je konačna.

Član 112

Disciplinski postupak je hitan.

Disciplinska komisija mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja prijave.

Žalba na odluku Disciplinske komisije mora se podnijeti u roku od 3 (tri) dana od dana dostave sporne odluke, a žalbu mogu podnijeti kažnjeno lice ili podnosilac zahtjeva za licencu/korisnik licence, kao i podnosilac prijave Disciplinskoj komisiji.

Žalba se dostavlja preko Disciplinske komisije, koja predmet odmah ustupa Komisiji za žalbe za licenciranje na razmatranje. Komisija za žalbe za licenciranje mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja žalbe.

Poglavlje 5: Odobranje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu

Član 113

Ovaj Pravilnik je usvojen od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana 28. decembra, 2022. godine.

Ovaj Pravilnik je pregledan od strane UEFA dana _____. godine.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2023/2024, i objavljuje se na internet stranici FSCG.

Ovaj Pravilnik se ne može mijenjati u toku procesa licenciranja, osim ako nije propisno odobreno od strane UEFA.

Primjena finansijskih kriterijuma iz ovog Pravilnika bliže se uređuje Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma definisanih Pravilnikom o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA, koji predstavlja sastavni dio ovog Pravilnika.

Predsjednik FSCG

Dejan Savićević

Podgorica, 28.12.2022. godine

ANEKSI PRAVILNIKA

SADRŽAJ	Strana
Aneks 1 Osnovni postupak	43
Aneks 2 Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima Vanredna primjena sistema za licenciranje klubova	46
Aneks 3 Kriterijumi licenciranja klubova za UEFA Ligu šampiona za žene	47

Aneks 1: OPIS OSNOVNOG POSTUPKA

1. Menadžer licenciranja (ML) sastavlja dokumenta za licenciranje klubova koja sadrže kriterijume, upitnike, i obrasce i šablone koje treba popuniti i vratiti, i kopiju FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
2. ML šalje pripremljen komplet dokumenata (dokumentaciju za licenciranje) klubovima koji su podnijeli zahtjev za dobijanje licence. Ta dokumentacija se šalje poštom, faksom, putem mejla, itd. ML može da traži potvrdu prijema tih dokumenata.
3. Podnosilac zahtjeva za licencu popunjava licencnu dokumentaciju (upitnike, šablone, itd.) i vraća ih menadžeru licenciranja u propisanim rokovima. Ta dokumenta se mogu dostaviti lično, poštom ili elektronskom poštom (skenirano). Uz njih se može poslati i prateća dokumentacija.
4. Po prijemu dokumentacije, ML provjerava da li je podnosilac zahtjeva vratio kompletnu dokumentaciju i da li je to učinio u propisanom roku.
5. Odluka
Dvije alternative: korak 6 ili korak (A)
6. Ako je dokumentacija kompletna i ako je poslata u propisanom roku, menadžer licenciranja sortira dobijene informacije, notira ih i šalje na analizu imenovanim ekspertima za kriterijume koji su odgovorni za konkretnu oblast (npr. pravna dokumenta biće poslata stručnjaku za pravna pitanja, informacije u vezi sa finansijama stručnjaku za finansije, itd.).
7. Eksperti za konkretne oblasti dobijaju od menadžera licenciranja dokumenta, analiziraju ih, kontrolišu da li su kriterijumi ispunjeni a zatim podnose izvještaj ML u propisanom roku i prema pripremljenim obrascima (kontrolne liste, izvještaji, itd.). Te analize moraju biti potkrijepljene pratećom dokumentacijom (dokaz da su kriterijumi ispunjeni).
8. Odluka
Dvije alternative: korak 9 ili korak (A)
9. ML provjerava da li su izvještaji eksperata kompletni i da li su vraćeni u propisanom roku. ML analizira izvještaje i mišljenje eksperata i identifikuje područja koja zahtijevaju dalje ispitivanje od strane eksperata. ML obavlja procjenu podnosioca zahtjeva za licencu. Na osnovu nalaza eksperata on može da identifikuje važne segmente koje treba dodatno ispitati.
10. Odluka
Dvije alternative: korak 11 ili korak (B)
11. Ako ML ne identifikuje nijedan segment koji treba dodatno analizirati, on priprema izvještaj koji daje na razmatranje Komisiji za licenciranje klubova (prvostepenom organu) u propisanom roku. Taj izvještaj mora da sadrži aspekte koje treba analizirati (analiza dobijenih dokumenata i podaci prikupljeni prilikom posjete podnosiocu zahtjeva, ako je obavljena). Zavisno od rezultata analize, izvještaj treba da sadrži i preporuku da li da se licenca odobri ili ne.
12. ML pribavlja pisanu izjavu podnosioca zahtjeva za licencu u kojoj se navodi da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja. Ova izjava je dio izvještaja. Zavisno od rezultata analize, izvještaj će sadržati preporuku da li da se UEFA licenca odobri ili ne.

13. Ukoliko je podnositelj zahtjeva za licencu dostavio bilo koji dokument Odjeljenju za licenciranje nakon propisanog roka, ML to mora napisati u svom izvještaju i tačno navesti koji je to dokument i datum njegovog prijema.
14. Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) dobija izvještaj ML u propisanom roku, pregleda ga i ukoliko je potrebno traži od ML da pruži dodatna obrazloženja i dokumenta, i donosi odluku da li će se UEFA licenca odobriti ili ne. Komisija za licenciranje klubova mora da ispunjava uslove vezano za kvalifikacije, nezavisnost i povjerljivost kako je definisano FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
15. Ukoliko je podnositelj zahtjeva za licencu dostavio Odjeljenju za licenciranje bilo koji dokument nakon utvrđenih rokova, Komisija za licenciranje će taj klub kazniti u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
16. Odluka: Dvije alternative: korak 17 ili korak (D)
17. Poslije detaljne analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML nadležni organ za licenciranje klubova donosi odluku o izdavanju UEFA licence. UEFA licenca se izdaje pod uslovom da podnositelj zahtjeva za licencu ispunjava minimalne kriterijume definisane FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Izdata UEFA licenca može, a ne mora, da sadrži opis oblasti na koje podnositelj zahtjeva ubuduće treba da obrati pažnju.
18. ML dobija izvještaj nadležnog organa za licenciranje klubova. Na osnovu te odluke on priprema spisak odluka o izdavanju licenci. Lista odluka o izdavanju licenci se šalje UEFA-i u roku propisanom i saopštenom od strane UEFA-e do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni licenciranja (31. maj u principu).
  - A. Od koraka 5.

Ako dokumentacija nije potpuna ili nije poslata u propisanom roku, ML stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi se dogovorili o narednim aktivnostima (npr. da bi zatražio informacije, prateću dokumentaciju, upitnik ili obrazac koji nedostaju).
  - B. Od koraka 8.

Ako imenovani ekspert za konkretnu oblast identifikuje oblasti u vezi kojih su potrebne dodatne informacije, on stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi sa njim razgovarao o nekom pitanju i dobio razjašnjenja i dogovorio se sa njim o koracima koje treba preduzeti (daljem planu rada).

Ako ML identifikuje oblasti koje treba dodatno ispitati (određeni kriterijumi nijesu zadovoljeni, greške, nedostatak informacija itd.), on kontaktira podnosioca zahtjeva za licencu radi razgovora u vezi sa dotičnim problemom. ML može da zatraži dodatna obrazloženja ili prateću dokumentaciju ili može da odluči da posjeti podnosioca zahtjeva za licencu radi dodatnog istraživanja. Ukoliko je takva posjeta planirana, ML i/ili ekspert sastaje se sa podnosiocem zahtjeva za licencu radi razgovora o oblastima u kojima se susreću sa problemima.

Oni utvrđuju potencijalne aktivnosti kluba u cilju korekcija problema u tim oblastima, kao i rokove u kojima to treba obaviti.
  - C. Odluka
Dvije alternative:
    - Ako se podnositelj zahtjeva dogovori sa ML o aktivnostima koje treba da obavi, vratiti se na korak 9.
    - Ako se podnositelj zahtjeva za licencu ne slaže sa izvještajem ML i odbije da dostavi nove informacije ili da obavi neophodne aktivnosti, vratiti se na korak 11.

- D. Poslije pažljive analize dokumenata podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) odbija da izda UEFA licencu. U odluci o odbijanju izdavanja licence navode se detalji o oblastima na koje se daju primjedbe, a podnosiocu zahtjeva se daje mogućnost da podnese žalbu Komisiji za žalbe (drugostepeno tijelo).
- E. Podnosilac zahtjeva za licencu podnosi žalbu. Komisija za žalbe je obaviještena i zakazuje se datum sjednice.
- F. ML sačinjava izvještaj i dostavlja ga Komisiji za žalbe. U izvještaju se navode problematične oblasti i razlozi za odbijanje davanja licence.
- G. Komisija za žalbe se sastaje i razmatra žalbu podnosioca zahtjeva za licencu. Komisija za žalbe može da zatraži da ML ili podnosilac zahtjeva za licencu dostave dodatne informacije i/ili prateću dokumentaciju koji moraju biti dostavljeni u utvrđenom roku.
- H. Ako Komisija za žalbe za licenciranje dobije bilo koji dokument koji je ranije već tražilo Odjeljenje za licenciranje, ali isti nije bio dostavljen do utvrđenog roka prije odlučivanja Komisije za licenciranje, ona takav dokument može uzeti u razmatranje ali je dužna da sankcionise podnosioca zahtjeva za licencu zbog nepoštovanja propisanog roka.
- I. Odluka
Dvije alternative: korak 10 ili nazad na korak J.
- J. Poslije pažljive analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za žalbe odbija da izda licencu. U svojoj odluci detaljno se navode razlozi za odbijanje izdavanja licence.

Aneks 2: POSEBNA DOZVOLA ZA UČEŠĆE U UEFA KLUPSKIM TAKMIČENJIMA - VANREDNA PRIMJENA SISTEMA ZA LICENCIRANJE KLUBOVA

1. UEFA Administracija definiše potrebne rokove i minimalne kriterijume za vanrednu primjenu sistema za licenciranje klubova i o njima obavještava FSCG najkasnije do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni za koju se traži licenca.
2. FSCG je dužan pismeno obavijestiti UEFA-inu Administraciju o takvoj vanrednoj primjeni sistema za licenciranje klubova navodeći ime(na) predmetnog(ih) kluba(ova) u roku saopštenom od strane UEFA-ine administracije.
3. FSCG je odgovorna za dostavljanje predmetnom(im) klubu(ovima) kriterijuma za ocjenjivanje za vanrednu proceduru na nacionalnom nivou. Takođe, ona mora odmah preduzeti akciju s klubom(vima) za pripremu te procedure.
4. Predmetni klub(ovi) dužan(ni) je(su) da davaocu licence obezbijedi neophodan dokumentovani dokaz koji će ocijeniti taj/te klub(ove) u pogledu utvrđenog minimuma standarda i UEFA Administraciji dostaviti sljedeću dokumentaciju na jednom od službenih jezika UEFA-e, u roku koji odredi ista:
  - a) pisanu molbu za podnošenje zahtjeva za posebnu dozvolu za ulazak u odgovarajuće UEFA-ino klupsko takmičenje,
  - b) preporuku davaoca licence zasnovanu na provedenom ocjenjivanju (uključujući datume i imena lica koja su ocjenjivala klub/ove),
  - 3) sve dokumentovane dokaze koje dostave klub(ovi) i davalac licence prema zahtjevima UEFA-ine Administracije,
  - 4) eventualne druge dokumente prema zahtjevima UEFA-ine Administracije tokom vanredne procedure.
5. UEFA Administracija svoju odluku zasniva na dostavljenoj dokumentaciji i daje posebnu dozvolu za ulazak u UEFA klupska takmičenja ukoliko su ispunjeni svi propisani kriterijumi i ukoliko se klub(ovi) u završnici kvalifikuje/u na osnovu svojih sportskih rezultata. Odluka će biti saopštena FSCG koji je dužan istu proslijediti predmetnom klubu(ovima).
6. Ukoliko predmetni klub bude sportski eliminisan tokom ove vanredne procedure, FSCG je dužan da o tome odmah obavijesti UEFA-inu Administraciju, a procedura se odmah prekida, bez daljeg odlučivanja. Tako okončana procedura ne može se ponovo pokrenuti u nekoj kasnijoj fazi.
7. Žalbe na odluke UEFA-ine Administracije mogu se podnositi u pisanoj formi Sudu za sportsku arbitražu (CAS) u skladu sa relevantnim odredbama koje propisuje Statut UEFA.

Aneks 3: KRITERIJUMI LICENCIRANJA KLUBOVA ZA UEFA LIGU ŠAMPIONA ZA ŽENE

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ispuni sledeće kriterijume da bi stekao pravo učešća u UEFA Ligi šampiona za žene:

Neispunjenje kriterijuma navedenih u tačkama 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 2.3, 3.2, 3.7, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13 i 3.14 neće prouzrokovati odbijanje izdavanja licence, već će se primijeniti sankcije definisane članovima 109 do 112 ovog Pravilnika.

1. Sportski kriterijum

1.1 Program razvoja omladinskog fudbala

Svaki podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pisani program razvoja omladinskog fudbala odobren od strane FSCG.

Komisija za omladinski fudbal FSCG mora izdati ovo odobrenje najkasnije do 31.01. koji prethodi sezoni licenciranja. Davalac licence mora redovno da provjerava implementaciju odobrenog programa razvoja omladinskog fudbala i ocjenjuje njegov kvalitet.

Program razvoja omladinskog fudbala mora da sadrži sljedeće:

- a) promovisanje ženskog fudbala,
- b) ciljeve i filozofiju omladinskog razvoja
- c) organizaciju omladinskog sektora (organizaciona šema, angažovana tijela, odnosi sa podnosiocima zahtjeva za licencu, omladinski timovi, itd),
- d) kadar (tehnički, medicinski i administrativni) i traženi minimum obrazovanja,
- e) infrastrukturu za rad mladih kategorija (objekti za treniranje, utakmice, i ostalo),
- f) finansijska sredstva (budžet, doprinosi od kluba koji podnosi zahtjev za licencu, igrača ili lokalne zajednice),
- g) program fudbalskog razvoja za različite uzraste (igračke vještine, tehnika, taktika, fizička pripremljenost),
- h) edukativne programe („Pravila igre“, anti-doping, anti-rasizam, integritet takmičenja, itd.) ,
- i) medicinska briga i podrška mladim igračima (uključujući i vođenje medicinske evidencije),
- j) postupak analize i dobijanja povratnih informacija u cilju ocjenjivanja rezultata i postizanja postavljenih ciljeva,
- k) validnost programa (najmanje tri godine, a najviše sedam).

Program razvoja omladinskog fudbala mora dalje da sadrži sljedeće odredbe koje se odnose na podršku podnosioca zahtjeva za licencu obaveznom i dopunskom školskom obrazovanju mladih igrača:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u program omladinskog razvoja ima mogućnost da redovno pohađa obavezno školovanje u skladu sa nacionalnim zakonom,
- b) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u ovaj program omladinskog razvoja ne bude spriječen da nastavi svoje nefudbalsko obrazovanje.

1.2 Ženske omladinske ekipe

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje dvije omladinske ženske ekipe, koje čine igračice starosti između 12 i 21 godinu.

Sve ženske omladinske ekipe u okviru ovog uzrasta moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima ili u programima koji su priznati od strane FSCG, a koja se igraju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou.

1.3 Medicinska njega

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da osigura da sve igračiće starije od 12 godina redovno budu medicinski pregledane u skladu sa odgovarajućim Medicinskim pravilnikom UEFA-e.

Podnosilac zahtjeva za licencu, kao dokaz o postupanju u skladu sa odredbom iz stava 1 ovog člana, mora da dostavi potvrde, potpisane od strane igračica i odgovornog ljekara zaduženog za obavljanje ljekarskih pregleda sa datumom i sadržinom ljekarskog pregleda, ili fotokopiju „medicinskog pasoša“ igračice.

1.4 Registracija igračica

Sve igračice podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i one starije od 12 godina, moraju da budu registrovane u svom regionalnom fudbalskom savezu u skladu sa relevantnim odredbama odredbama propisa FIFA, FSCG i nacionalnog zakonodavstva.

Dokument naveden u stavu 1 ovog člana mora se dostaviti zajedno sa dokumentacijom potrebnom za postupak licenciranja.

1.5 Pisani ugovor sa profesionalnim igračicama

Sve profesionalne igračice podnosioca zahtjeva za licencu moraju imati ugovor sa podnosiocem zahtjeva za licencu, u skladu sa relevantnim odredbama propisa FIFA, FSCG i nacionalnog zakonodavstva.

Dokument naveden u stavu 1 ovog člana mora se dostaviti zajedno sa dokumentacijom potrebnom za postupak licenciranja.

1.6 Pozajmica profesionalnih igračica

Podnosilac zahtjeva za licencu mora poštovati odredbe FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača u vezi sa pozajmicama profesionalnih igračica.

1.7 Sudijska pitanja i Pravila igre

U cilju promocije suđenja i boljeg razumijevanja Pravila igre, podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da organizuje i prisustvuje sastanku ili događaju o sudijskim pitanjima koje organizuje FSCG.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da obezbijedi da svi članovi njegovog prvog tima (igračice, treneri i ostalo tehničko osoblje) prisustvuju sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima i pravilima igre, organizovanim od strane FSCG, tokom godine koja prethodi sezoni licenciranja.

1.8 Strategija društvene odgovornosti u fudbalu

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi strategiju društvene odgovornosti u fudbalu u skladu sa UEFA-om Strategijom održivosti fudbala 2030 i važećim smjernicama UEFA, makar u oblasti jednakosti i inkluzije, anti-rasizma, zaštite i dobrobiti djece i mladih, fudbala za sve uzraste i zaštite životne sredine.

1.9 Jednakost i inkluzija

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku koja će osigurati jednaka prava i mogućnosti za sve ljude koji prate i učestvuju u fudbalskim aktivnostima organizovanim od strane podnosioca zahtjeva za licencu.

1.10 Rasna jednakost i praksa protiv diskriminacije

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ustanovi i da sprovodi politiku kako bi se preduprijetio rasizam i diskriminacija u fudbalu, putem odgovarajućeg dokumenta i mjere za sprečavanje takvih događaja i pojava u klubu i na stadionu na kome prvi tim podnosioca zahtjeva za licencu igra svoje domaće utakmice.

Odgovarajući dokument naveden u stavu 1 ovog člana, mora se dostaviti uz svu potrebnu dokumentaciju prilikom procesa licenciranja.

Odgovarajući dokument iz stava 1 ovog člana mora da bude u skladu sa UEFA-im planom „10 tačaka“ o rasizmu, kako je definisano u UEFA Pravilniku o bezbjednosti i sigurnosti.

1.11 Zaštita i dobrobit djece i mladih

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku u skladu sa svim važećim smjernicama UEFA-e, u cilju zaštite, očuvanja i osiguranja dobrobiti mladih igračica, kao i da obezbijedi i da se stara da oniebudu u bezbjednoj sredini prilikom učestvovanja u aktivnostima koje podnosilac zahtjeva za licencu organizuje.

Odgovarajući dokument, naveden u stavu 1 ovog člana, mora se dostaviti uz licencnu dokumentaciju.

1.12 Fudbal za sve

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku kako bi praćenje i učestovanje u fudbalskim aktivnostima koje organizuje, učinili dostupnim i i prijatnim za sve, bez obzira na invaliditet ili ostale ograničavajuće faktore.

1.13 Zaštita životne sredine

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da uspostavi i sprovodi politiku u cilju unaprjeđenja održivosti i smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu kada je u pitanju organizacija utakmica, izgradnja infrastrukture i upravljanje istom.

2. Infrastrukturni kriterijumi

2.1. Odobreni stadioni za učešće u klupskom takmičenju UEFA

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju stadion na teritoriji FSCG, da bi učestvovao u klupskom takmičenju u organizaciji UEFA-e.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da bude, ili vlasnik stadiona, ili mora da dostavi ugovor sa vlasnikom (vlasnicima) stadiona koji će koristiti. Mora postojati garancija da se stadion može koristiti za UEFA utakmice koje podnosilac zahtjeva za licencu igra „kod kuće“ tokom sezone licenciranja.

Stadion mora da ispunjava minimum kriterijuma koji su definisani u UEFA Pravilniku o infrastrukturi stadiona, tj. da može da bude kategorisan najmanje kao stadion 1. kategorije UEFA i da bude odobren od strane FSCG.

Komisija za sigurnost i bezbjednost FSCG je nadležno tijelo za pregled i davanje odobrenja za upotrebu stadiona, u skladu sa UEFA Pravilnikom o infrastrukturi stadiona.

2.2. Objekti za treniranje - raspoloživost

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju objekte za treniranje u toku sezone licenciranja.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu koji nema objekte za treniranje u sopstvenom vlasništvu, može da obezbijedi takve objekte pismenim ugovorom sa drugim vlasnikom. Ugovorom se mora dati garancija da će objekti za treniranje biti na raspolaganju klubu za narednu takmičarsku sezonu, uzimajući u obzir i njihov program razvoja omladinskog fudbala.

2.3 Objekti za treniranje – minimalna infrastruktura

Objekti za treniranje moraju imati sljedeću minimalnu infrastrukturu koju propisuje davalac licence, na primjer:

- a) odgovarajuće unutrašnje /spoljašnje objekte,
- b) specifičnosti tih objekata (npr. broj i veličinu fudbalskih terena),
- c) specifičnosti svlačionica,
- d) medicinska soba sa osnovnom opremom (npr. defibrilator i pribor za prvu pomoć),
- e) reflektori,
- f) ostali zahtjevi koje je identifikovao davalac licence

3. Personalni i administrativni kriterijumi

3.1 Administrator

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima administratora koji je odgovoran za obavljanje svakodnevnih poslova u klubu.

3.2 Oficir za medije

Podnosilac zahtjeva za licencu, mora da imenuje predstavnika za medije odgovornog za komunikaciju sa sredstvima javnog informisanja i promovisanje aktivnosti kluba na društvenim mrežama.

Oficir za medije mora imati jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu novinara,
- b) potvrdu o završenom kursu za predstavnika za medije, izdatu od strane FSCG ili organizacije priznate od strane FSCG ili
- c) „uvjerenje o kompetentnosti“ odobreno od FSCG, a za koje je potrebno najmanje 3 (tri) godine praktičnog iskustva na ovim poslovima.

Oficir za medije može biti lice koje je zaposleno u klubu ili kome je klub ugovorom povjerio vršenje ovih poslova.

3.3. Ljekar

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog ljekara odgovornog za medicinsku podršku i savetovanje prvog tima, kao i za sprovođenje politike prevencije dopingovanja.

Ljekar mora da ima diplomu Medicinskog fakulteta i licencu izdatu od Ljekarske komore Crne Gore, koja je izdata i potvrđena od nadležnog ministarstva ili medicinskog fakulteta. Ljekar mora biti propisno registrovan u FSCG.

Ljekar može biti zaposlen u klubu ili angažovan ugovorom.

3.4. Fizioterapeut

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog fizioterapeuta, odgovornog za medicinsku njegu i masažu prvog tima. Fizioterapeut uvijek mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Fizioterapeut mora da ima diplomu Više fizioterapeutske škole i mora biti registrovan u FSCG..

Fizioterapeut može biti zaposlen u klubu ili angažovan ugovorom.

3.5. Prvi trener ženskog seniorskog tima

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima kvalifikovanog prvog trenera ženskog seniorskog tima, koji je priznat od strane FSCG kao prvi trener i koji je odgovoran za sljedeća pitanja prvog tima:

- a) Selekciju igrača,
- b) Taktike i obuku,
- c) Vođenje tima i tehničkog osoblja u svlačionicama i tehničkom prostoru prije, tokom i nakon utakmica
- d) Dužnosti u vezi sa medijskim pitanjima (konferencije za štampu, intervjui, itd.).

Trener prvog tima mora da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu izdatu od strane saveza , člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na Pro nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA A trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.6 Pomoćni trener ženskog seniorskog tima

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pomoćnog trenera prvog tima, koji će pomagati prvom treneru u svim poslovima koji su vezani za rad sa ženskim prvim timom kluba.

Pomoćni trener prvog tima mora da da posjeduje važeću UEFA B trenersku licencu izdatu od strane saveza , člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na PRO nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA B trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Pomoćni trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.7 Trener golmana ženskog seniorskog tima

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima kvalifikovanog trenera golmana, koji pomaže prvom treneru u svim golmanskim pitanjima u vezi sa ženskim seniorskim timom.

Trener golmana omladinskih ekipa mora da posjeduje drugu važeću UEFA licencu za golmana izdatu od strane saveza, člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom ili bilo koju važeću trenersku licencu za golmana koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna drugoj važećoj UEFA licenci za golmana i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Trener golmana ženskog seniorskog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.8 Treneri omladinskih ekipa

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati najmanje jednog kvalifikovanog trenera po svakom obaveznom omladinskom ženskom timu, u skladu sa tačkom 1.2 ovog Aneksa, koji je odgovoran za sva fudbalska pitanja toga tima.

Najmanje jedan od trenera omladinskih ekipa mora da posjeduju važeću UEFA B trenersku licencu izdatu od strane saveza, člana UEFA, u skladu sa UEFA Trenerskom konvencijom na PRO nivou ili bilo koju važeću trenersku licencu koja nije UEFA trenerska licenca ali je ekvivalentna UEFA B trenerskoj licenci i kao takva priznata od strane UEFA-e.

Treneri omladinskih ekipa moraju biti registrovani kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.9 Zajedničke odredbe koje važe za UEFA stručne kvalifikacije trenera

Lice koje posjeduje potrebnu UEFA trenersku licencu, u smislu tačaka 3.5 do 3.8, smatra se trenerom kome je, u skladu sa odredbama o sprovođenju UEFA Trenerske konvencije:

- a) Izdata UEFA trenerska licenca od strane saveza, člana UEFA; ili
- b) Koji je započeo kurs za traženu UEFA licencu. Samo prijava na kurs za odgovarajuću UEFA trenersku licencu nije dovoljna, da bi se ovaj kriterijum smatrao ispunjenim.

3.10 Pisani ugovori

Svo administrativno, tehničko, medicinsko osoblje, redari, kao i pružaoci usluga, koji obavljaju neku od funkcija navedeno u tačkama 3.1 do 3.8, moraju imati pisane ugovore sa podnosiocem zahtjeva za licencu (ili sa nekim drugim pravnim licem u okviru strukture pravne grupe podnosioca zahtjeva za licencu) u skladu na nacionalnim zakonodavstvom.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora osigurati da sve odredbe ugovora sa trenerima budu u skladu sa važećim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

3.11 Pružaoci usluga

Ako je data funkcija povjerena pružaocu usluga u skladu sa nacionalnim pravnim okvirom, podnositelj zahtjeva za licencu mora imati pisani ugovor sa pružaocem usluga. Ugovor mora da sadrži minimum sljedeće informacije:

- a) Definisana prava i obaveze;
- b) Informacije o licu ili licima odgovornim za obavljanje funkcije, uključujući i njihove kvalifikacije.

3.12 Obavljanje funkcija

Obavezne funkcije definisane u tačkama 3.1 do 3.8, predstavljaju minimalnu organizacionu strukturu koja se zahtijeva od podnosioca zahtjeva za licencu.

Jedna osoba može obavljati više funkcija, pod uslovom da ima dovoljno vremena, odgovarajuće nadležnosti i potrebne kvalifikacije za svaku od funkcija, kao i da ne postoji sukob interesa u obavljanju istih.

3.13 Organizaciona struktura

Podnositelj zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence organizacionu šemu u kojoj su jasno navedene sve funkcije, kao i njihove hijerarhijske i funkcionalne odgovornosti u njegovoj organizacionoj strukturi.

Kao minimum, organizaciona šema treba da pruži informacija o ključnom personalu definisanom u tačkama 3.1 do 3.4, kroz opis poslova, ugovore i interne pravilnike.

Opis poslova, ugovori, interna pravila i pravilnici moraju biti odobreni od strane nadležnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

3.14 Obaveza imenovanja zamjenika u toku sezone licenciranja

Korisnik licence mora, u slučaju da neka od funkcija definisana u tačkama 3.1 do 3.8 ovog Aneksa postane upražnjena u toku sezone licenciranja, da u roku od najviše 60 dana obezbijedi da upražnjena funkcija bude preuzeta od strane lica koje ima potrebne kvalifikacije.

U slučaju da funkcija ostane upražnjena zbog bolesti ili nesrećnog slučaja, FSCG može da odobri produženje roka od 60 dana samo ako se uvjeri da je to lice i dalje zdravstveno nesposobno da nastavi sa obavljanjem funkcije.

Korisnik licence mora da o ovim promjenama odmah obavijesti Odjeljenje za licenciranje FSCG.

4. Pravni kriterijumi

4.1 Izjava u vezi sa učešćem u UEFA Ligi šampiona za žene

Klub-podnositelj zahtjeva za licencu mora da dostavi važeću izjavu u kojoj potvrđuje sljedeće:

- a) da će uvijek poštovati i prihvatati kao pravno obavezujuće Statut, pravila, Pravilnike, direktive i Odluke FIFA, UEFA i FSCG, kao i da priznaje jurisdikciju Arbitražnog suda za sport (CAS) u Lozani (Švajcarska), kako je definisano relevantnim članovima Statuta UEFA,

- b) da će na nacionalnom nivou učestvovati u takmičenjima koja su priznata i odobrena od strane FSCG,
- c) da će na međunarodnom nivou učestvovati u takmičenjima priznatim od strane UEFA i FIFA. Ova odredba se ne odnosi na prijateljske utakmice,
- d) da će odmah obavijestiti FSCG o svakoj značajnoj promjeni, događaju ili stanju od važnog ekonomskog značaja i o naknadnim događajima do kojih dođe poslije dostavljanja dokumentacije za licenciranje,
- e) da će se pridržavati i poštovati Pravilnik o licenciranju i finansijskoj orživosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA,
- f) da će se pridržavati i poštovati UEFA propise o licenciranju klubova i o finansijskom odživosti,
- g) da će izvještajni subjekat biti definisan u skladu sa članom 96,
- h) da će svi prihodi i troškovi od fudbalskih aktivnosti navedenih u članu 96, biti uključeni u izvještajni perimetar,
- i) da će biti odgovoran za bilo kakve posljedice pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, kao i za nepoštovanje odredbi iz tačaka e) i f),
- j) da će sve relevantne informacije u vezi sa bilo kakvom promjenom pravnog oblika, pravne strukture grupe (uključujući i vlasništvo) ili identiteta u protekle tri sezone koje prethode početku sezone licenciranja biti prijavljene davaocu licence i UEFA-i,
- k) da su svi podneseni dokumenti potpuni i ispravni,
- l) da ovlašćuje Odjeljenje za licenciranje klubova i nacionalna tijela za licenciranje klubova, UEFA-inu administraciju, Panel za finansijsku kontrolu klubova i UEFA-ine organe za administriranje pravde za ispitivanje dokumenata i traženje informacija od relevantnih javnih vlasti ili privatnih tijela u skladu sa državnim zakonom,
- m) Da priznaje da UEFA zadržava pravo da izvrši reviziju usklađenosti na nacionalnom nivou u skladu sa članom 63 Pravilnika UEFA o licenciranju klubova za UEFA ligu šampiona za žene.

Ova izjava mora biti potpisana od strane ovlašćenog lica u klubu i ne smije biti starija od 3 (tri) mjeseca od propisanog roka za njeno podnošenje davaocu licence.

4.2. Minimum pravnih informacija

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti ka minimum sljedeće pravne informacije o podnosiocu zahtjeva za licecu ili svom registrivanom članu, ukoliko se razlikuju:

- Puno pravno ime/naziv podnosioca zahtjeva za licencu;
- Pravni oblik;
- Kopiju važećeg statuta;
- Izvod iz javnog registra;
- karton deponovanih potpisa (prezime i ime, kućna adresa) i vrstu potrebnog potpisa (npr.individualni ili kolektivni potpis).

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti i sljedeće informacije:

- a) Sjedište podnosioca zahtjeva za licencu (adresa);
- b) Zvanični kontakt (telefon, faks, mejl);
- c) Veb sajt;
- d) Ime i kontakt osobe koja se bavi pitanjima licenciranja kluba.

4.3. Pisani ugovor sa fudbalskom kompanijom

Ako je podnosilac zahtjeva za licencu fudbalska kompanija, mora dostaviti potpisani ugovor o ustupanju sa registrovanim članom.

Ugovor mora da sadrži sljedeće, kao minimum:

- a) Fudbalska kompanija mora da poštuje važeće statute, propise, direktive i odluke FIFA, UEFA, udruženja članica UEFA i njene pridružene lige;
- b) Fudbalska kompanija ne smije dalje ustupati svoje pravo da učestvuje u takmičenju na nacionalnom i međunarodnom nivou;
- c) Pravo fudbalske kompanije da učestvuje u takmičenju prestaje da važi ako je klubu, koji joj je ustupio to pravo, prestalo članstvo u savezu;
- d) Ako je fudbalska kompanija ušla u stečaj ili likvidaciju, to se smatra prekidom članstva ili ugovornog odnosa u smislu člana 21. U cilju pojašnjenja, licenca koja je već izdat fudbalskoj kompaniji ne može biti prenijeta na registrovanog člana;
- e) Nacionalni savez, član UEFA, je isključivo nadležan da odobri naziv/ ime pod kojim fudbalska kompanija učestvuje u nacionalnim takmičenjima;
- f) Fudbalska kompanija mora, na zahtjev nadležnog nacionalnog arbitražnog suda ili Suda za sportsku arbitražu, da dostavi mišljenja, informacije i dokumentaciju o pitanjima u vezi sa učešćem fudbalske kompanije u nacionalnim i međunarodnim takmičenjima.

Ugovor o ustupanju i sve njegove izmjene i dopune mora odobriti savez član UEFA ili njegova pridružena liga.

4.4 Pravna struktura grupe

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence informacije o pravnoj strukturi grupe na zakonski datum zatvaranja poslovnih knjiga, a prije dostavljanja zahtjeva za izdavanje licence.

Ovaj dokument mora jasno identifikovati i sadržati informacije o:

- a) podnosiocu zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG;
- b) svakom zavisnom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- c) svakom povezanom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- d) svakom subjektu koji ima 10% ili veći direktan ili indirektan udio u vlasništvu podnosioca zahtjeva za licencu, ili 10% ili više prava glasa,
- e) svakom subjektu koji ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad podnosiocem zahtjeva za licencu,
- f) bilo kom drugom fudbalskom klubu, u vezi sa kojim bilo koje od lica navedenih u tačkama od a) do e), ili bilo ko od ključnog rukovodećeg osoblja koje posjeduje udio u vlasništvu, glasačka prava i/ili je uključen ili ima bilo kakav uticaj u vezi sa vođenjem njegovih finansijskih i poslovnih politika,
- g) rukovodstvu podnosioca zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG.

Izveštajni subjekat, kao što je definisano u članu 96 mora biti jasno identifikovan u dokumentu.

Sljedeće informacije moraju biti prikazane u vezi sa svim pravnim licima uključenim u sastav grupe:

- a) naziv i, ako je primjenljivo pravni oblik,
- b) osnovna djelatnost,
- c) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat glasačkih prava). Za sva zavisna lica podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno registrovanog člana UEFA-e, sljedeće informacije takođe moraju biti prikazane:

- d) osnovni kapital,
- e) ukupna imovina,
- f) ukupni prihodi,
- g) ukupan kapital.

Davalac licence mora biti obaviješten o svim promjenama do kojih je došlo u strukturi pravne grupe tokom perioda od datuma podnošenja godišnjeg finansijskog izvještaja i dostavljanja ove informacije davaocu licence.

Davalac licence može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da dostavi dodatne informacije u odnosu na gore navedeno, ako smatra potrebnim.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da su podaci o strukturi pravne grupe potpuni, tačni i u skladu sa ovim propisima. Ovo mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

4.5 Krajnja kontrolna strana, kranji korisnik i strana sa značajnim uticajem

Podnosilac zahtjeva za licencu mora davaocu licence dostaviti dokument koji sadži informacije o:

- a) krajnjoj kontrolnoj strani podnosioca zahtjeva za licencu;
- b) krajnjem korisniku podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno fizičkom licu koje ima vlasništvo ili kontrolu nad entitetom ili aranžmanom ili obavlja transakcije, i
- c) svakoj strani sa značajnim uticajem na podnosioca zahtjeva za licencu.

Sljedeće informacije moraju biti dostavljene u vezi sa svakom od strana identifikovanih u stavu 1, na dan podnošenja ovih informacija davaocu licence:

- a) naziv i, ako je primjenljivo pravni oblik,
- b) osnovna djelatnost,
- c) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat prava glasa u odnosu na podnosioca zahtjeva za licencu,
- d) ako je primjenljivo, ključno rukovodeće osoblje, i
- e) bilo koji drugi fudbalski klub u odnosu na koji strana, ili bilo ko od njenog ključnog rukovodstva, ima bilo kakav vlasnički interes, pravo glasa ili članstvo ili bilo koje drugo učešće ili uticaj,

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da li je došlo do bilo kakve promjene u vezi sa informacijama navedenim u stavovima 1 i 2 ovog člana, tokom perioda obuhvaćenog godišnjim finansijskim izvještajem do dostavljanja informacija davaocu licence.

Ako je došlo do promjene, kao što je navedeno u stavu 3 iznad, podnosilac zahtjeva za licencu to mora detaljno opisati informacijama dostavljenim davaocu licence. Kao minimum, moraju se obezbijediti sljedeće informacije:

- a) datum kada je došlo do promjene,
- b) opis svrhe i razloga primjene,
- c) posljedice na finansijsku, operativnu i sportsku politiku podnosioca zahtjeva za licencu,
- d) opis bilo kakvog uticaja na kapital ili stanje duga podnosioca zahtjeva za licencu.

Davalac licence može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da pruži dodatne informacije, osim gore navedenih, ako smatra da je potrebno.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi da je izjava o krajnjoj kontrolnoj strani, krajnjem korisniku i strani sa značajnim uticajem potpuna, tačna i u skladu sa ovim Pravilnikom. Ovo mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu i krajnje kontrolne strane podnosioca zahtjeva za licencu.

4.6 Pisana izjava davaocu licence prije donošenja odluke o izdavanju licence

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence pisanu izjavu rukovodstva sedam dana prije donošenja odluke o izdavanju licenci od strane Komisije za licenciranje, kako je definisano u članu 36 Pravilnika.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi sljedeće:

- a) da je sva dokumentacija dostavljena davaocu licence kompletna i ispravna;
- b) da li je došlo do značajnih promjena u odnosu na bilo koji od kriterijuma licenciranja,
- c) da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja, koji bi mogli imati negativan uticaj na finansijsku situaciju podnosioca zahtjeva za licencu, a koji su nastali nakon datuma prethodnog revidiranog godišnjeg finansijskog izvještaja. Ako je bilo nekih događaja ili uslova od izuzetnog ekonomskog značaja, pisana izjava rukovodstva mora da sadrži opis prirode tog događaja ili uslova, kao i procjenu njegovog finansijskog uticaja, ili izjavu da takva procjena ne može biti izvršena,
- d) da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu (ili registrovani član UEFA koji ima ugovorni odnos sa podnosiocem zahtjeva za licencu u smislu člana 20) ili bilo koja matična kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži ili je primio zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu.

Izjava mora biti potpisana od strane izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

5. Finansijski kriterijumi

5.1. Izvještajni subjekat/subjekti i izvještajni perimetar

Podnosilac zahtjeva za licencu utvrđuje izvještajni perimetar i podnosi davaocu licence podatke o izvještajnom perimetru, odnosno jednom subjektu ili kombinaciji subjekata za koje treba obezbijediti finansijske informacije (npr. pojedinačne, konsolidovane ili kombinovane finansijske izvještaje).

Izvještajni perimetar mora da obuhvati sledeće:

- a) podnosioca zahtjeva za licencu i, ako se razlikuje, registrovanog člana;
- b) svako zavisno pravno lice podnosioca zahtjeva za licencu i, ako se razlikuje, registrovanog člana;
- c) bilo koji subjekat, bez obzira na to da li je uključen u pravnu strukturu grupe, koji ostvaruje prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa aktivnostima ženskog fudbala definisanim u stavu 3 (a) do (b) u daljem tekstu;
- d) sve ostale entitete uključene u pravnu strukturu grupe, koji ostvaruju prihode i/ili vrše usluge i/ili snose troškove u vezi sa aktivnostima ženskog fudbala definisanim u stavu 3 (c) do (j) u daljem tekstu.

Aktivnosti ženskog fudbala uključuju:

- a) zapošljavanje/angažovanje kadra (kako je definisano u tački 5.4), uključujući plaćanje svih vrsta nadoknada zaposlenima po osnovu ugovornih ili zakonskih obaveza;
- b) kupovinu/prodaju registracija igrača (uključujući pozajmice);
- c) prodaju ulaznica;

- d) sponzorstvo i reklamu;
- e) prava na emitovanje;
- f) trgovinu i ugostiteljstvo;
- g) aktivnosti kluba (npr. administracija, aktivnosti na dan meča, putovanja, skauting, itd.);
- h) korišćenje i upravljanje stadionom i objektima za treniranje;
- i) omladinski sektor; i
- j) finansije, uključujući i finansiranje po osnovu obaveza podnosioca zahtjeva za licencu ili dug koji je direktno ili indirektno obezbijeđen sredstvima ili zalagama na sredstvima ili prihodima podnosioca zahtjeva za licencu.

Entitet može biti izuzet iz izvještajnog perimetra samo ako:

- a) su njegove fudbalske aktivnosti već u celosti reflektovane u finansijskim izvještajima u nekom od entiteta koji su uključeni u izvještajni perimetar;
- b) su njegove aktivnosti u potpunosti nepovezane sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu 3. ovog člana ili sa lokacijom, imovinom ili brendom fudbalskog kluba; ili
- c) nema značaja u poređenju sa svim subjektima koji čine perimetar izvještavanja i ne obavlja nijednu od fudbalskih aktivnosti definisanih u stavu 3 (a) do (b) iznad.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi izjavu ovlašćenog potpisnika kojom potvrđuje:

- a) da su svi prihodi i rashodi koji su povezani sa svakom od fudbalskih aktivnosti iz stava 3 uključeni u izvještajni perimetar, odnosno pruži detaljno objašnjenje ukoliko to nije slučaj, i
- b) da li je bilo koji entitet u okviru pravne strukture grupe isključen iz izvještajnog perimetra, uz obrazloženje takvog isključenja pozivanjem na stav 4.

5.2. Godišnji finansijski izvještaji

Podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da sastavi i dostavi, do datuma koji odredi davalac licence, godišnje finansijske izvještaje za izvještajni period koji se završava u godini koja prethodi krajnjem roku za podnošenje zahtjeva za licencu davaocu licence, odnosno prije isteka roka za podnošenje UEFA liste odluka o licenciranju.

Godišnji finansijski izvještaji, uključujući i uporedne podatke za prethodni period, moraju da budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, odnosno računovodstvenim propisima važećim u državi Crnoj Gori i moraju da obuhvate:

- a) bilans stanja na kraju izvještajnog perioda;
- b) bilans uspjeha za tekući izvještajni period;
- c) izvještaj o tokovima gotovine za tekući izvještajni period;
- d) izvještaj o promjenama na kapitalu tokom tekućeg izvještajnog perioda;
- e) napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene; i
- f) izvještaj rukovodstva o finansijskom poslovanju.

Odredba poc c) stupa na snagu od 01. juna 2023. godine.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja mora da izvrši nezavisni revizor u skladu sa nacionalnim pravnim okvirom. Ova odredba stupa na snagu od 1. juna 2025. godine, sa izuzetkom za podnosioca zahtjeva za licencu koji učestvuju u grupnoj fazi UEFA lige šampiona za žene u sezoni 2024/25, kada ova odredba stupa na snagu od 1. juna 2024. godine.

Ako godišnji finansijski izvještaji ne ispunjavaju minimalne zahtjeve za objelodanjivanje definisane u Dijelu I Priručnika, podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da davaocu licence dostavi:

- a) dodatne informacije da bi se ispunili minimalni zahtjevi za objelodanjivanje definisani u Dijelu I Priručnika; i

b) izvještaj o verifikaciji koji dostavlja isti revizor koji je potpisao godišnje finansijske izvještaje na osnovu ugovorenih postupaka propisanih od strane davaoca licence u svrhu potvrde potpunosti i tačnosti dodatnih informacija.

Ova odredba stupa na snagu od 1. juna 2023. godine.

Kada su ženski fudbalski timovi i aktivnosti dio istog pravnog lica/izvještajnog perimetra kao i muški fudbalski timovi i aktivnosti, podnosilac zahtjeva za licencu mora da utvrdi prihode i rashode u vezi sa aktivnostima ženskog fudbala i da sastavi bilans uspeha u skladu sa zahtjevima iz Dijela I Priručnika. Ova odredba stupa na snagu od 1. juna 2023. godine.

5.3. Bez dospjelih neizmirenih obaveza prema fudbalskim klubovima

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. mart koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema drugim fudbalskim klubovima na ime obaveza po osnovu transfera igrača, koje treba izmiriti do 28. februara koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su oni iznosi koje podnosilac zahtjeva za licencu duguje fudbalskim klubovima na ime:

- a) transfera profesionalnih igrača (kako je definisano FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača), uključujući i sve iznose koji dospijevaju po ispunjenju određenih uslova;
- b) igrača koji su prvi put registrovani kao profesionalni igrači, uključujući i sve iznose koji dospijevaju po ispunjenju određenih uslova;
- c) naknade za treninge i doprinose solidarnosti definisane FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača;
- i
- d) solidarne odgovornosti u skladu sa odlukom nadležnog organa za raskid ugovora od strane igrača.

Podnosilac zahtjeva za licencu je u obavezi da sastavi i dostavi davaocu licence tabelu transfera, osim ako informacije o transferima igrača nisu već objelodanjene davaocu licence u skladu sa postojećim nacionalnim propisima o transferu igrača (npr. nacionalna klirinška kuća) i davalac licence nije u mogućnosti da preuzme i ocijeni sve tražene informacije, kako je opisano u stavovima 4 i 5 u nastavku. Obaveza izrade tabele transfera postoji i kada nije bilo transfera/pozajmica igrača u toku relevantnog perioda.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da objelodani:

- a) svaku registraciju (uključujući i pozajmice) novih igrača na osnovu ugovora o transferu igrača koji su zaključeni u periodu od 12 mjeseci do 28. februara, bez obzira na to da li je iznos dospio na naplatu na dan 28. februara;
- b) sve transfere dospjele na naplatu na dan 28. februar (bez obzira na to da li se odnose na odlazak ili registraciju igrača i bez obzira na to kada su izvršeni); i
- c) sve transfere sa osporenim iznosima na dan 28. februar.

Tabela transfera mora da sadrži minimum sledeće informacije (o svim transferima igrača):

- a) Ime i datum rođenja igrača;
- b) Datum ugovora o transferu igrača;
- c) Naziv fudbalskog kluba koji je povjerilac;
- d) Naknadu za transfer (pozajmicu) koja je isplaćena ili će biti isplaćena (uključujući naknadu za trening i doprinos solidarnosti) čak i kada povjerilac nije zahtijevao plaćanje;
- e) Ostale direktne troškove pribavljanja registracije igrača koji su plaćeni ili će biti plaćeni;
- f) Ostale naknade koje su plaćene ili će biti plaćene u okviru ugovora o transferu igrača;
- g) Izmireni iznosi pre 28. februara i datumi plaćanja;
- h) Iznos za naplatu na dan 28. februar, uključujući i datum dospijeca svakog neizmirenog elementa;

- i) Neizmireni iznosi na dan 28. februar, uključujući datum dospijeća svakog neizmirenog elementa i, po potrebi, iznosi koji su izmireni između 28. februara i 31. marta, kao i datumi izmirenja i ostale dospjele i neizmirene obaveze na dan 31. mart (prenijete od 28. februara), zajedno sa obrazloženjem u vidu komentara;
- j) Odloženi iznosi na dan 28. februar (kako je definisano u Dijelu III Priručnika), uključujući prvobitne i nove datume dospijeća svakog odloženog elementa, kao i datum zaključivanja pisanog sporazuma između relevantnih strana;
- k) Osporeni iznosi na dan 28. februar (kako je definisano u Dijelu III Priručnika), uključujući pozivanje na predmete i kratak opis pozicija svih uključenih strana; i
- l) Uslovni iznosi (potencijalne obaveze) koji još uvek nisu priznati u bilansu stanja na dan 28. februar. Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje svojih obaveza prema tabeli transfera sa potkrjepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da potvrdi da je tabela transfera potpuna, tačna i u skladu sa ovim propisima, što mora biti potkrijepljeno kratkom izjavom i potpisom izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.4. Bez dospjelih neizmirenih obaveza prema zaposlenima

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta godine koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospjelih neizmirenih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema zaposlenima koje su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima koje dospijevaju do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su svi oblici naknade zaposlenima kao rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza, uključujući zarade, naknade zarada, plaćanja na osnovu prava na imidž, bonuse i druge beneficije.

Izraz "zaposleni" uključuje sledeća lica:

- a) profesionalne igrače u skladu sa tekućim FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača;
- b) Administrativno, tehničko, medicinsko osoblje i obezbeđenje, navedeno u članovima 3.1 do 3.8; i
- c) Pružaoce usluga koji obavljaju bilo koju od funkcija iz članova 3.1 do 3.8.

Ako je bilo koji od „zaposlenih“ zaposlen od strane konsultanta, sa njim ima ugovor ili na drugi način pruža usluge subjektu unutar strukture pravne grupe ili u okviru perimetra izvještavanja, osim podnosioca zahtjeva za licencu, ove obaveze moraju takođe biti uključene u djelokrug stava 1. gore.

Iznosi koji se plaćaju licima koja iz različitih razloga više nisu zaposleni ili angažovani kod podnosioca zahtjeva za licencu ili subjekta u okviru pravne grupe podnosioca zahtjeva spadaju u djelokrug ovog kriterijuma i moraju se izmiriti u roku predviđenom ugovorom ili definisanom zakonom, bez obzira na to kako su te obaveze iskazane u finansijskim izvještajima.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence tabelu zaposlenih koja pokazuje sledeća ukupna stanja obaveza prema zaposlenima na dan 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje:

- a) Ukupan iznos obaveza;
- b) Ukupan iznos dospjelih obaveza, kao i sve ostale neizmirene iznose obaveza na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- c) Ukupan iznos odloženih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika); i
- d) Ukupan iznos spornih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika).

Sledeće informacije moraju se dati, kao minimum, u vezi sa svakim neizmirenim, odloženim ili spornim iznosom na dan 28. februara, zajedno sa komentarom sa objašnjenjem:

- a) Ime i položaj/funkcija zaposlenog (bez obzira da li je lice bilo zaposleno ili angažovano tokom godine do 28. februara);
  - b) Datum početka i datum završetka (ako je primjenljivo);
  - c) Iznosi neizmirenih obaveza, uključujući datum(e) dospijeća za svaki neizmireni element i, ako je primjenljivo, iznosi izmireni između 28. februara i 31. marta, zajedno sa datumima izmirenja, kao i sve preostale dospjele obaveze na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
  - d) Iznosi odloženih obaveza, uključujući prvobitni i novi datum(e) dospijeća za svaki odloženi element, i datum kada je zaključen pisani sporazum između strana; i
  - e) Iznosi spornih obaveza, uključujući osvrte na slučajeve i kratak opis svih uključenih strana
- Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje iznosa cjelokupne obaveze po tabeli zaposlenih sa potkrepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da potvrdi da je tabela zaposlenih potpuna, tačna i u skladu sa ovim pravilnikom a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.5. Bez dospelih neizmirenih obaveza za poreze i doprinose

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31. marta godine koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospelih a neizmirenih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema nadležnim organima za poreze i doprinose koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima koje dospijevaju do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze su oni iznosi prema organima nadležnim za poreze i doprinose kao rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema svim zaposlenim pojedincima. Obaveze uključuju, ali nisu ograničene na, porez na dohodak fizičkih lica, uplate u penzioni fond, socijalno osiguranje i slična plaćanja.

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da stavi na raspolaganje davaocu licence tabelu poreza i doprinosa sa stanjem na dan 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje koja prikazuje:

- a) ukupan iznos obaveza prema nadležnim organima za poreze i doprinose;
- b) ukupan iznos dospelih obaveza, kao i sve ostale neizmirene iznose obaveza na dan 31. marta (preneto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- c) ukupan iznos odloženih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika);
- d) ukupan iznos spornih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika); i
- e) ukupan iznos koji je predmet odluke nadležnog organa na čekanju (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika).

Sledeće informacije moraju se dati, kao minimum, u vezi sa svakim neizmirenim, odloženim, spornim iznosom ili iznosom koji je predmet odluke na čekanju na dan 28. februara, zajedno sa komentarom sa objašnjenjem:

- a) Naziv povjerioca;
- b) Iznos neizmirenih obaveza, uključujući datum(e) dospijeća za svaki neizmireni element i, ako je primjenljivo, iznose izmirene između 28. februara i 31. marta, zajedno sa datumima izmirenja, kao i sve preostale dospjele obaveze na dan 31. marta (prenijeto sa stanja obaveza na dan 28. februara);
- c) Iznosi odloženih obaveza, uključujući prvobitni i novi datum(e) dospijeća za svaki odloženi element, i datum kada je zaključen pisani sporazum između strana;
- d) Iznosi koji su predmet odluke nadležnog organa na čekanju i kratak opis zahtjeva za izdavanje licence; i
- e) Iznosi spornih obaveza, uključujući osvrte na slučajeve i kratak opis svih uključenih strana.

Podnosilac zahtjeva za licencu u obavezi je da izvrši usklađivanje iznosa cjelokupne obaveze po tabeli poreza i doprinosa sa potkrjepljujućim računovodstvenim evidencijama.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da potvrdi da je tabela poreza i doprinosa potpuna, tačna i u skladu sa ovim pravilnikom a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane izvršnog organa/ovlašćenih potpisnika podnosioca zahtjeva za licencu.

5.6. Bez dospjelih neizmirenih obaveza prema UEFA i davaocu licence

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dokazati da na dan 31. marta godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje, nema neizmirenih dospjelih obaveza (kao što je definisano u Dijelu III Priručnika) prema UEFA, ostalim licima koje je odredila UEFA ili davaocu licence koje proizilaze iz obaveza koje treba izmiriti do 28. februara godine koja prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje.

Obaveze prema UEFA uključuju, ali nisu ograničene na finansijske doprinose koje nameće Tijelo za finansijsku kontrolu klubova (CFCB).

Do roka i u formi koju saopšti davalac licence, podnosilac zahtjeva za licencu mora da pripremi i dostavi izjavu kojom potvrđuje ukupne obaveze prema UEFA, dodatnim licima koje odrede UEFA i davaocu licence i odsustvo ili postojanje neizmirenih dospjelih obaveza.

5.7. Procedure davaoca licence za ocjenu zahtjeva

Davalac licence primjenjuje određene postupke procjene sadržane u smjernicama Dijela IV Priručnika, u mjeri i na način koji su mogući i potrebni.

Na osnovu člana 107 Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA, a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje i finansijsku održivost klubova, Izvršni odbor Fudbalskog Saveza Crne Gore na sjednici održanoj 28.12.2022.

. godine, donio je

PRIRUČNIK

za primjenu finansijskih kriterijuma definisanih Pravilnikom o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA

Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma definisanih Pravilnikom o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA (u daljem tekstu: Priručnik) se utvrđuje način jedinstvene primjene finansijskih kriterijuma iz Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA (Pravilnik) i bliže uređuju minimalni zahtjevi u pogledu forme i sadržaja obavezne finansijske dokumentacije (računovodstvo, zahtjevi za objavljivanje i drugo), koja se podnosi FSCG, kao i načina ocjene (procjena procedura) ispunjenja finansijskih kriterijuma od strane kluba-podnosilaca zahtjeva za UEFA licencu.

Finansijski kriterijumi obezbjeđuju razuman i ostvarljiv nivo minimuma zahtjeva koje treba da primijene klubovi-podnosioci zahtjeva za licencu, koji žele da se takmiče u međunarodnoj konkurenciji i ostvare koristi od svog prisustva na UEFA klupskim takmičenjima, uključujući i prihode koje ovakav nivo takmičenja može da donese.

DIO I: ZAHTJEVI ZA OBJELODANJIVANJE - GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

A. Principi

- 1) Uprkos zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 145/21), Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ili Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća, finansijski kriterijumi ovih pravila zahtijevaju od podnosilaca prijave za licencu/korisnika licenci da prezentuju određeni minimalni nivo finansijskih informacija davaocu licence kao što je navedeno u članovima 97 i 104 Pravilnika.
- 2) Svaka komponenta finansijskih izvještaja mora biti jasno identifikovana. Naredne informacije moraju biti jasno prikazane, te ponovljene u finansijskim izvještajima gdje god je to potrebno za pravilno razumijevanje prezentiranih informacija:
  - a) Naziv (i pravna forma), sjedište i poslovna adresa izvještajnog subjekta i bilo kakve promjene u tim podacima nastale u periodu posle prethodnog godišnjeg datuma finansijskih izvještaja,
  - b) Da li finansijske informacije pokrivaju pojedinačnog podnosioca zahtjeva za licencu/korisnika licence ili grupu subjekata ili neku drugu kombinaciju subjekata i opis strukture i sastava bilo koje takve grupe ili kombinacije.
  - c) Godišnji datum finansijskih izvještaja i period koji pokrivaju finansijske informacije (za tekuće i uporedne podatke) i
  - d) izvještajnu valutu.
- 3) Ako godišnji finansijski izvještaji nisu u skladu sa zahtjevima za objelodanjivanje navedenim u ovom Dijelu I Priručnika, onda podnosilac zahtjeva za licencu takođe mora da dostavi davaocu licence:
  - a) dodatne informacije kako bi se ispunili zahtjevi za objelodanjivanje navedeni u ovom Dijelu I Priručnika,
  - b) dodatni izvještaj revizora izdat od strane istog revizora koji je potpisao izvještaj o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja, a na osnovu ugovorenih postupaka koje je propisao davalac licence u pogledu potpunosti i tačnosti korigovanih finansijskih izvještaja.

B. Bilans stanja

- 4) Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa stanja obuhvata:

Sredstva

- i. Gotovina i gotovinski ekvivalenti,
- ii. Potraživanja od transfera igrača (kratkoročna i dugoročna),
- iii. Potraživanja od grupe subjekata i drugih pridruženih preduzeća (kratkoročna i dugoročna),
- iv. Ostala obrtna sredstva,
- v. Poreska sredstva (kratkoročna i dugoročna),
- vi. Zalihe,
- vii. Ostala sredstva (kratkoročna i dugoročna),
- viii. Osnovna sredstva i oprema/Materijalna sredstva,
- ix. Nematerijalna ulaganja - prava na registraciju igrača,
- x. Ostala nematerijalna sredstva,
- xi. Investicije.

Obaveze

- xii. Prekoračenja računa kod banaka,
- xiii. Bankarski i ostali krediti (kratkoročni i dugoročni),
- xiv. Obaveze iz transfera igrača (kratkoročne i dugoročne),
- xv. Obaveze prema subjektima iz grupe i drugim povezanim licima (tekuće i dugoročne),
- xvi. Obaveze prema zaposlenima (tekuće i dugoročne),
- xvii. Obaveze za poreze i doprinose (tekuće i dugoročne),
- xviii. Pasivna vremenska razgraničenja (tekuća i dugoročna),
- xix. Ostale poreske obaveze (tekuće i dugoročne),
- xx. Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja,
- xxi. Rezervisanja (kratkoročna i dugoročna),
- xxii. Ostale obaveze (kratkoročne i dugoročne).

Neto sredstva/(obaveze)

- xxiii. Neto sredstva/(obaveze)

Kapital

- xxiv. Osnovni kapital,
- xxv. Revalorizacione rezerve,
- xxvi. Ostale rezerve,
- xxvii. Neraspoređeni dobitak.

- 5) Rukovodstvo može izabrati kao najbolji način prikazivanja stavki od (i) do (xxvii) u Bilansu stanja ili u Napomenama uz finasijske izvještaje.

C. Bilans uspjeha

- 6) Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa uspjeha obuhvata:

Prihodi

- i. od prodaje ulaznica,
- ii. od sponzorstva i reklamiranja,
- iii. od prava na emitovanje,
- iv. od komercijalnih aktivnosti,
- v. od UEFA solidarnosti i novčanih nagrada,
- vi. donacije/subvencije od strane nacionalnog saveza ili države,
- vii. ostali poslovni prihodi,
- viii. ukupni prihodi (zbir pozicija od i do viii).

Rashodi

- ix. troškovi nabavne vrijednosti robe/materijala,
- x. troškovi primanja zaposlenih (igrači i ostali zaposleni),
- xi. amortizacija i obezvrjeđenje osnovnih sredstava,
- xii. amortizacija i obezvrjeđenje ostalih nematerijalnih ulaganja (isključujući registracije igrača),
- xiii. ostali poslovni rashodi,
- xiv. ukupni troškovi poslovanja (zbir pozicija od ix do xiii).

Registracije igrača:

- xv. amortizacija prava na registraciju igrača i obezvrjeđenje prava na registraciju igrača,
- xvi. dobitak/gubitak od otuđenja prava na registraciju igrača,
- xvii. ostali prihodi/rashodi po osnovu transfera,

xviii.ukupan neto rezultat iz računovodstvenog obuhvatanja transfera igrača (zbir pozicija od xv do xvii)

Ostalo

- xix. dobitak/gubitak od raspolaganja osnovnim sredstvima,
- xx. finansijski prihodi i troškovi,
- xxi. neposlovni prihodi/ troškovi,
- xxii.poreski prihod/ rashod,
- xxiii.dobitak ili gubitak (suma pozicija viii, xiv, xviii i xix do xxii).

7) Rukovodstvo može izabrati kao najbolji način prikazivanja stavki od (i) do (xxiii) u Bilansu uspjeha ili u Napomenama uz finansijske izvještaje.

D. Izvještaj o novčanim tokovima

8) Izvještaj o tokovima gotovine izvještava o tokovima gotovine za finansijsku godinu, klasifikovano posebno, kao što je navedeno u daljem tekstu:

Novčani tokovi iz operativnih aktivnosti

Operativne aktivnosti su osnovne aktivnosti određenog subjekta za sticanje prihoda i druge aktivnosti koje nisu investicione ili finansijske aktivnosti. Dakle, one su generalno rezultat transakcija i drugih događaja koji se uzimaju u obzir kod određivanja neto dobiti ili gubitka. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Neto priliv/ odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti

Investicione aktivnosti su nabavka i prodaja dugoročnih sredstava (uključujući registracije igrača) i ostale investicije koje nisu uključene u gotovinske ekvivalente. Izvještajni subjekat je u obavezi da posebno objelodani svaku glavnu vrstu bruto priliva i odliva iz aktivnosti investiranja. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje registracija igrača,
- b) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje osnovnih sredstava,
- c) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti.

Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti

Finansijske aktivnosti su aktivnosti čiji rezultat je promjena veličine i sastava učešća akcijskog kapitala u kapitalu i pozajmica izvještajnog subjekta. Subjekat je u obavezi da posebno objelodani svaku glavnu vrstu bruto priliva i odliva iz aktivnosti finansiranja. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica - vlasnici i povezana lice
- b) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica - finansijske institucije
- c) Priliv gotovine od povećanja kapitala
- d) Odlivi gotovine iz dividendi plaćenih vlasnicima/ akcionarima
- e) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti

Ostali tokovi gotovine

Tokovi gotovine od primljenih i isplaćenih kamata i dividendi takođe moraju biti odvojeno prikazani. Svaki mora biti prikazan na dosljedan način od jednog do drugog perioda bilo kao operativne, investicione ili finansijske aktivnosti.

Tokovi gotovine po osnovu poreza na dobitak moraju biti odvojeno prikazani i klasifikovani kao tokovi gotovine od operativnih aktivnosti, izuzev ako se mogu pravilno i konkretno identifikovati kao finansijske ili investicione aktivnosti.

- 9) Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata treba posebno da se objelodane i prikažu kao usaglašavanje iznosa u izvještaju o novčanim tokovima sa ekvivalentnim iznosima prikazanim u bilansu stanja.

E. Napomene uz finansijske izvještaje

- 10) Napomene uz finansijske izvještaje moraju da se prikažu na sistematičan način. Svaka pozicija iz formata bilansa stanja, bilansa uspjeha i izvještaja o novčanim tokovima treba da bude unakrsno povezana sa relevantnom informacijom u Napomenama.

Minimum zahtjeva za objelodanjivanje u Napomenama je sljedeći:

- a) *Računovodstvene politike* – osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja i rezime značajnih računovodstvenih politika koje koristi klub podnosilac zahtjeva za licencu,

b) *Osnovna sredstva*

Svaka klasa osnovnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. nekretnine, stadion i oprema, imovina sa pravom korišćenja).

Za svaku klasu osnovnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:

- i. bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana ispravka vrijednosti (zajedno sa gubicima od umanjenja vrijednosti sredstava) na početku i na kraju perioda i
- ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubitke od umanjenja vrijednosti koji su priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo), gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo) i amortizacija.

Metoda amortizacije i korisni vijek upotrebe (ili stope amortizacije) koji se koristi mora da objelodani u računovodstvenim politikama.

c) *Nematerijalna sredstva*

Svaka vrsta nematerijalnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. registracije igrača, goodwill i ostala nematerijalna sredstva).

Za svaku vrstu nematerijalnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:

- i. bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija (zajedno s akumuliranim gubicima od umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju perioda;
- ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubici od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda, bilo kakve gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom perioda i amortizacija.

d) *Založeni prihodi i sredstva*

Izvještajni subjekat mora objelodaniti:

- i. Postojanje i iznose ograničenja nad pravom svojine i nekretnina, postrojenja i opreme (kao što su stadion i trenožni objekti) založenih kao osiguranje za izmirenje obaveza ili potencijalnih obaveza;
- ii. Postojanje i knjigovodstveni iznos nematerijalne imovine čije je vlasništvo ograničeno i knjigovodstveni iznos nematerijalne imovine (kao što su registracije igrača) založenih kao osiguranje za izmirenje obaveza ili potencijalnih obaveza; i
- iii. Postojanje i knjigovodstveni iznos finansijske imovine i/ili iznos budućih prihoda (kao što su potraživanja i budući prihodi u vezi sa otuđenjem registracije igrača, kompenzacijama i novčanim nagradama, sezonskim kartama i drugim ulaznicama, pravima na emitovanje i sponzorskim aranžmanima) založenih kao osiguranje za izmirenje obaveza ili potencijalnih obaveza.

e) Investicije

Investicije moraju uključivati investicije u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije. Što se tiče investicija u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije za svaku investiciju moraju biti prikazane minimalno sljedeće informacije:

- i. naziv,
- ii. zemlja u kojoj je registrovana ili ima sjedište,
- iii. vrsta biznisa/djelatnosti subjekta,
- iv. procenat učešća u vlasništvu,
- v. ako ima razlika, procenat glasačke moći i
- vi. opis metoda korišćenog za knjigovodstveno prikazivanje investicija.

f) Dozvoljena bankovna prekoračenja i zajmovi

Za svaku vrstu finansijskih obaveza mora biti prikazano sljedeće:

- i. informacije o obimu i prirodi finansijskih instrumenata, uključujući iznose i trajanje i bilo koje značajne okolnosti i uslove koji mogu uticati na iznos, vrijeme i izvjesnost budućih tokova gotovine; i
- ii. usvojene računovodstvene politike i metode, uključujući korišćene kriterijume za priznavanje i osnove mjerenja.

g) Rezervacije

Rezervacije moraju biti prikazane u posebnim vrstama. Prilikom određivanja koje rezervacije se mogu objediniti da čine jednu vrstu, neophodno je razmotriti da li je priroda tih stavki dovoljno slična da bi bile kombinovane u prikazu jedinstvenog iznosa.

Za svaku vrstu rezervacija mora biti prikazan iznos po kojem se vodi na početku i na kraju perioda, iskorišćeni iznos i eventualni oslobođeni ili potražujući iznos u tom periodu.

h) Emitovani kapital i rezerve

Osnovni/akcijski kapital, revalorizacione rezerve, druge rezerve i neraspoređena dobit moraju biti objelodanjeni odvojeno.

i. Osnovni/Akcijski kapital

Vezano za akcijski kapital emitovan tokom izvještajnog perioda, sledeće mora biti objelodanjeno:

- broj i vrsta emitovanih akcija,
- emisiona premija (ako je primjenljivo) po osnovu emitovanih akcija,
- ukupno zarađeni iznos kao rezultat emitovanja akcija,
- razlog za emitovanje novih akcija.

ii. Revalorizacione rezerve

Kada su nekretnine, stadioni, oprema i/ili nematerijalna imovina iskazani po revalorizovanim vrijednostima, dobitak od revalorizacije, koji ukazuje na promjenu u toku izvještajnog perioda i sva eventualna ograničenja u raspodjeli akcionarima, moraju biti objelodanjeni.

iii. Ostale rezerve

Svaki drugi oblik rezervi koji nije sadržan u revalorizacionim rezervama, uključujući sve promjene tokom izvještajnog perioda i sva eventualna ograničenja u raspodjeli bilansa akcionarima, moraju biti objelodanjena.

iv. Neraspoređena dobit

Mora biti objelodanjen saldo neraspoređene dobiti (tj. akumulirani dobitak ili gubitak) na početku izvještajnog perioda i na datum bilansa stanja, kao i promjene tokom izvještajnog perioda.

i) Kontrolna strana i krajnja kontrolna strana

Kada je izvještajni subjekat kontrolisan od druge strane, mora biti objelodanjen odnos sa povezanom stranom i naziv te strane i, ako je različito, naziv strane koja ima konačnu kontrolu. Ova informacija treba da se objelodani nezavisno od toga da li postoje transakcije između izvještajnog subjekta i strane/strana koja ima/koje imaju kontrolu nad njim.

j) Transakcije sa povezanim stranama

Transakcija sa povezanim licima podrazumijeva prenos resursa, usluga ili obaveza između povezanih lica, bez obzira na to da li je sredstvo ili usluga fakturisana. Transakcija sa povezanim licima se može ali i ne mora obaviti po fer vrijednosti.

Ako je tokom perioda izvještavanja bilo jedne ili više transakcija sa povezanim licima, izvještajni subjekat mora da objelodani prirodu odnosa sa povezanim licima, kao i informacije o transakcijama i neizmirenim saldima, uključujući preuzete obaveze, neophodne za razumijevanje potencijalnog efekta odnosa sa povezanim licima na finansijske izvještaje. Stavke slične prirode mogu se objelodaniti u zbiru, osim kada je zasebno objelodanjivanje neophodno da bi se razumjeli efekti transakcija povezanih lica na finansijske izvještaje izvještajnog subjekta.

Kao minimum, za svaku povezanu stranu objelodanjivanja moraju obuhvatati:

i. iznos i prirodu transakcije(a);

ii. iznos neizmirenih obaveza uključujući preuzete obaveze i:

- njihove uslove, uključujući i da li su obezbijeđene te prirodu sredstava koja treba obezbijediti za izmirenje i

- detalje o eventualnim primljenim ili izdatim garancijama.

iii. rezervacije za sumnjiva ili sporna potraživanja vezane za iznos neizmirenih obaveza; i

iv. trošak priznat tokom perioda u pogledu loših ili sumnjivih potraživanja od povezanih strana. Objelodanjivanja koja se zahtijevaju moraju biti odvojena za svaku od sledećih kategorija:

- roditeljska kompanija,

- subjekti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad izvještajnim subjektom,

- kćerke kompanije,

- povezane kompanije,

- zajedničke kompanije u kojima je jedan od učesnika izvještajni subjekat ,

- ključno rukovodeće osoblje subjekta ili njegovog matičnog društva, i

- ostale povezane strane.

Potvrda da su transakcije sa povezanim stranama bile realizovane pod uslovima koji su jednaki uslovima koji vladaju u transakcijama s poznatim klijentima ukoliko se takvi uslovi mogu dokazati.

k) Potencijalne obaveze

Sem ukoliko je mogućnost bilo kakvog odliva za izmirenje obaveza otklonjena, izvještajni subjekat će za svaku kategoriju potencijalnih obaveza na referentni godišnji računovodstveni datum, objelodaniti kratak opis prirode potencijalne obaveze i, gde je izvodljivo:

i. procjenu njenog finansijskog efekta,

ii. indikaciju o neizvjesnostima koje postoje u pogledu iznosa ili vremena svakog odliva sredstava i

iii. mogućnost bilo kakve naplate.

l) Događaji nakon datuma bilansa

Materijalni događaji koji se ne usklađuju nakon datuma bilansa moraju biti objelodanjeni (priroda događaja i procjena njegovog finansijskog uticaja, ili izjava da se takva procjena ne može obezbijediti). Primjeri takvih događaja su:

- i. pozajmica sa fiksnim rokom povraćaja čije dospijeće se približava bez realne perspektive da se ista obnovi ili otplati,
- ii. značajni poslovni gubici,
- iii. otkrivanje materijalne prevare ili greške koja pokazuje da su finansijski iskazi neispravni,
- iv. odluka menadžmenta da namjerava da likvidira subjekat ili da prestane sa poslovanjem ili da nema realne alternative osim da tako uradi,
- v. transakcije igrača gdje su dati ili primljeni iznosi značajni,
- vi. transakcije koje se odnose na imovinu, npr. vezano za stadion kluba.

m) Ostala objelodanjivanja

i. Naknade agentima/posrednicima

Ukupan iznos isplata agentima/posrednicima ili u korist agenata/posrednika u izvještajnom periodu mora biti objelodanjen

ii. Troškovi poreza

Komponente troškova poreza moraju biti odvojeno objelodanjeni. To jeste, ukupan iznos uključen u utvrđivanje neto dobitka ili gubitka za izvještajni period po osnovu tekućeg i/ili odloženog poreza.

iii. Razno

Moraju biti objelodanjene bilo koje dodatne informacije ili objelodanjivanja koja nijesu prezentirana u bilansu stanja, bilansu uspjeha ili bilansu novčanih tokova, ali su bitna za razumijevanje bilo kojeg od ovih iskaza i/ili su potrebna da ispune minimum zahtjeva finansijskih informacija.

F. Tabela identifikacije igrača

- 11) Svi podnosioci zahtjeva za licencu/imaoci licence moraju da pripreme i podnesu davaocu licence tabelu identifikacije igrača.
- 12) Tabela identifikacije igrača mora biti dostavljena revizoru, koji mora da usaglasi objedinjene podatke u tabeli identifikacije igrača sa relevantnim podacima u bilansu stanja i bilansu uspjeha u godišnjim finansijskim izvještajima. Međutim, tabela identifikacije igrača ne mora da predstavlja sastavni dio godišnjih finansijskih izvještaja.
- 13) Tabela identifikacije igrača, kao minimum mora da sadrži sljedeće podatke:
  - a) ime i prezime i datum rođenja igrača,
  - b) datum početka prvog ugovora i datum isteka tekućeg ugovora,
  - c) direktni troškovi registracije igrača,
  - d) akumulirana ispravka vrijednosti prenijeta iz prethodnog perioda i na kraju perioda,
  - e) amortizacija registracije igrača za period,
  - f) obezvrjeđenje registracije igrača za period,
  - g) otuđenja registracija igrača (nabavna vrijednost i akumulirana ispravka vrijednosti),
  - h) neotpisana vrijednost (knjigovodstvena vrijednost),
  - i) dobitak (gubitak) od otuđenja registracije igrača, i
  - j) prava preprodaje (ili srodna prava), tj. opis i (po mogućnosti) kvantifikacija bilo kojeg prava preprodaje klubu koji je prethodno držao registraciju igrača, isključujući naknadu i/ili solidarne doprinose.
- 14) Igrači za koje se zahtijevaju navedeni detalji u tabeli identifikacije igrača su:
  - a) svi igrači čiju registraciju drži podnosilac zahtjeva za licencu/imalac licence u bilo koje vrijeme u toku perioda i za koje su nastali direktni troškovi pribavljanja igrača (u bilo kom momentu u tekućem periodu ili prethodnim obračunskim periodima) i
  - b) svi igrači u vezi sa kojima su priznati prihodi/dobitak (ili gubitak) u nekom trenutku u periodu izvještavanja).

- 15) Kod onih podnosilaca zahtjeva za licencu/imalaca licence koji moraju da usklađuju knjigovodstvene iznose troškova registracije igrača radi ispunjenja računovodstvenih zahtjeva iz ovog pravilnika, zbirni iznosi iz tabele identifikacije igrača moraju da se slažu / budu usaglašeni sa korigovanim finansijskim izvještajima.

G. Izvještaj rukovodstva o finansijskom poslovanju

- 16) Godišnji finansijski izvještaji moraju da sadrže izvještaj ili komentare rukovodstva o finansijskom poslovanju (koji se ponekad naziva izvještaj generalnog direktora /sekretara kluba) koji sadrži i objašnjava glavne karakteristike rezultata poslovanja i finansijskog stanja izvještajnog subjekta i osnovne rizike i neizvjestnosti sa kojima se klub u svom poslovanju suočava.
- 17) Godišnji finansijski izvještaji moraju da sadrže imena članova izvršnog odbora ili upravnog odbora i nadzornih organa izvještajnog subjekta koji su obavljali dužnosti u bilo kom trenutku u toku izvještajnog perioda.

A. Principi

- 18) Godišnji finansijski izvještaji kako su definisani u članu 97 Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA moraju se zasnivati na računovodstvenim standardima koje zahtijeva važeće nacionalno zakonodavstvo za privredne subjekte - Zakon o računovodstvu Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 145/21) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, nezavisno od zakonske strukture podnosioca zahtjeva za licencu.
- 19) Finansijski izvještaji moraju biti pripremljeni na pretpostavci da je podnosilac zahtjeva za licencu u stanju da nastavi sa poslovanjem, što znači da će nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti. Pretpostavlja se da podnosilac zahtjeva za licencu nema namjeru niti potrebu da ode u likvidaciju, prestane sa poslovanjem ili potraži zaštitu od povjerilaca u skladu sa zakonom ili regulativom.
- 20) Okvir za finansijsko izvještavanje, koji je pogodan kao osnova za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, odnosno Zakon o računovodstvu („Sl.list Crne Gore“ br. 145/21) kao i prateći računovodstveni propisi i podzakonska akta za privredne subjekte u Crnoj Gori mora sadržati neke principe, uključujući:
- a) pošteno prikazivanje,
  - b) dosljednost prikazivanja,
  - c) akrealnu osnovu vođenja računovodstva,
  - d) zasebno prikazivanje svake materijalne klase stavki,
  - e) nema prebijanja između sredstava i obaveza i između prihoda i rashoda.
- 21) Bez obzira na to što je svaki podnosilac zahtjeva za licencu dužan da pripremi godišnje finansijske izvještaje u skladu sa računovodstvenom praksom svoje države za registrovana privredna društva, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ili Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje za mala i srednja preduzeća, ova pravila sadrže specifične računovodstvene zahtjeve koji se moraju ispoštovati kako je propisano u ovom dijelu Priručnika.
- 22) Ako godišnji finansijski izvještaji nisu u skladu sa računovodstvenim zahtjevima navedenim u ovom Dijelu II Priručnika, onda podnosilac zahtjeva za licencu takođe mora dostaviti davaocu licence:
- a) korigovane finansijske izvještaje kako bi se ispunili računovodstveni zahtjevi navedeni u ovom Dijelu II Priručnika, koji pokrivaju isti period i uključuju uporedne iznose za prethodni uporedni period;
  - b) izjavu rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu da su korigovani finansijski izvještaji potpuni, tačni i u skladu sa propisima; i
  - c) izvještaj revizora koji sastavlja isti revizor koji je potpisao godišnje finansijske izvještaje, na osnovu ugovorenih postupaka koje je propisao davalac licence u pogledu potpunosti i tačnosti korigovanih finansijskih izvještaja.
- 23) Korigovani finansijski izvještaji moraju da sadrže:
- a) korigovani bilans stanja na dan kraja perioda;
  - b) korigovani izvještaj o ukupnom rezultatu/bilans uspjeha za period;
  - c) korigovan izvještaj o promjenama na kapitalu za period; i
  - d) napomene, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika, druga objašnjenja i napomenu (ili napomene) koja usaglašava bilans stanja i bilans uspjeha između korigovanih finansijskih izvještaja i relevantnih godišnjih finansijskih izvještaja.

B. Zahtjevi za konsolidovani izvještaj

- 24) Finansijske informacije svih subjekata koji su uključeni u izvještajni subjekat moraju biti ili kombinovane ili konsolidovane kao da su jedna kompanija (kako je definisano članom 96 Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA).
- 25) Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe u kojoj su sredstva, obaveze, kapital, prihodi, rashodi i tokovi gotovine matičnog društva i njegovih zavisnih društava predstavljani kao da se radi o jedinstvenom društvu.
- 26) Kombinovani finansijski izvještaji su oni koji obuhvataju informacije o dva ili više zajednički kontrolisana subjekta bez informacija o subjektu koji ih kontroliše.

C. Računovodstveni zahtjevi u odnosu na troškove trajnog transfera registracije igrača

- 27) Sticanje registracije igrača mora biti priznato u finansijskim izvještajima kada su ispunjeni svi značajni uslovi za izvršenje transfera, odnosno kada je ono praktično bezuslovno, što znači da mora postojati pravno obavezujući sporazum između dva kluba i između kluba koji pribavlja registraciju i igrača.
- 28) Otudjenje registracije igrača mora biti priznato u finansijskim izvještajima podnosioca zahtjeva za licencu kada su ispunjeni svi značajni uslovi za izvršenje transfera, odnosno kada je ono praktično bezuslovno i rizici i koristi su prenijeti na novi klub.
- 29) Podnosioci zahtjeva za licencu koji kapitalizuju troškove registracije igrača kao nematerijalnu imovinu moraju primijeniti određene minimalne računovodstvene zahtjeve kao što je opisano u narednim paragrafima 30-32 ovog dijela. Podnosilac zahtjeva za licencu može knjižiti troškove registracije igrača umjesto da ih kapitalizuje kao nematerijalnu imovinu ako je to dozvoljeno nacionalnom računovodstvenom regulativom.
- 30) Minimum računovodstvenih zahtjeva vezan za podnosioca zahtjeva za licencu koji kapitalizuju troškove pribavljanja registracije igrača kao nematerijalno ulaganje obuhvata:
  - a) Samo direktni troškovi pribavljanja registracije igrača mogu da se kapitalizuju. Za računovodstvene svrhe, iskazana vrijednost pojedinačnog igrača ne može da bude povećana i pored uvjerenja rukovodstva da je tržišna vrijednost veća od knjigovodstvene. Takođe, iako se priznaje da podnosilac zahtjeva za licencu može generisati neku vrijednost od upotrebe i/ili transfera lokalnih igrača, u računovodstvene svrhe vrijednost sopstvenih igrača omladinskih ekipa ne može da se uključi u bilans stanja kao nematerijalno ulaganje - pošto se kapitalizuje samo nabavna vrijednost kupljenih registracija igrača. Svaki oblik nadoknade za i/ili u korist igrača (kao što su naknade za potpisivanje ugovora) mora se tretirati kao trošak naknada zaposlenima, a ne kao trošak registracije igrača. Finansijski izdaci koji nastaju iz pozajmica tretiraju se kao finansijski troškovi, a ne kao troškovi pribavljanja registracije igrača, čak i ako su pozajmice dobijene kao pomoć pri finansiranju pribavljanja registracija igrača.
  - b) Amortizacija nabavne vrijednosti registracije igrača mora da se obračunava od momenta kada je registracija igrača pribavljena. Obračun amortizacije prestaje na dan kada je sredstvo klasifikovano za prodaju ili na dan kada sredstvo nije priznato odnosno kada je registracija prenijeta na drugi klub, u zavisnosti od toga koji je raniji.
  - c) U pogledu svake pojedinačne registracije igrača, iznos umanjenja vrijednosti mora biti sistematski raspoređivan tokom njenog korisnog veka trajanja. To se postiže sistematskim raspoređivanjem troška predmetnog sredstva kao rashoda počev od datuma kada je registracija igrača pribavljena i tokom perioda trajanja ugovora igrača. Ukoliko se produži period trajanja ugovora igrača sa klubom, tada se knjigovodstvena vrijednost nematerijalnog ulaganja

registracije igrača, uvećana za dodatne troškove koji se mogu direktno pripisati troškovima pregovaranja o ugovoru (npr. naknade za agenta/posrednika) mora amortizovati tokom produženog perioda ugovora igrača ili tokom preostalog perioda prvobitnog ugovora.

d) Sve kapitalizovane vrijednosti registracija igrača moraju da budu preispitane svake godine od strane rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu, radi umanjenja vrijednosti. Ako je nadoknadviva vrijednost za pojedinačnu registraciju igrača niža od iskazane vrijednosti u bilansu stanja, tada knjigovodstvena vrijednost mora da bude korigovana do iznosa nadoknadvive vrijednosti, a iznos umanjenja knjižen kao trošak obezvrjeđenja. Preporučuje se da svaki davalac licence zahtjeva od svakog podnosioca zahtjeva za licencu da primjenjuje dosledne računovodstvene politike u pogledu troškova registracije igrača. U izuzetnim okolnostima, kada do referentnog godišnjeg računovodstvenog datuma postane jasno da:

i. igrač neće biti u stanju da i dalje igra za klub, na primjer, ako doživi povredu koja je prijetnja njegovoj daljoj karijeri ili postane trajno nesposoban da igra profesionalni fudbal, tada neto knjigovodstvena vrijednost registracije igrača na dan bilansa stanja mora biti u potpunosti obezvrjeđena u tom izvještajnom periodu. Sljedeći događaji ne predstavljaju razlog za priznavanje gubitka po osnovu obezvrjeđenja:

- igrač u izvještajnom periodu doživi povredu i privremeno je nesposoban da igra profesionalni fudbal za klub, ili
- igrač doživi pad fizičke spremnosti ili sposobnosti i ne bude izabran za učešće u utakmicama koje igra prvi tim.

U tom pogledu, buduće zarade igrača koji doživi povredu koja je prijetnja njegovoj daljoj karijeri ili postane trajno nesposoban da igra profesionalni fudbal, treba da nastave da se priznaju kao troškovi naknada zaposlenima tokom trajanja ugovora igrača.

ii. uprava kluba je opredijeljena da trajno prenese registraciju igrača, a transfer se dešava neposredno nakon referentnog godišnjeg računovodstvenog datuma, tada se neto knjigovodstvena vrijednost registracije igrača na dan bilansa stanja može obezvrjeđiti ukoliko je zarada od otuđenja za trajni transfer registracije igrača u novi klub niža od njene knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj računovodstveni princip mora biti objelodanjen u finansijskim izvještajima i dosljedno primjenjivan od jednog do drugog izvještajnog perioda.

e) Dobitak/(gubitak) od prodaje registracije igrača drugom klubu koji se priznaje u bilansu uspeha je razlika između neto prihoda od prodaje i preostale knjigovodstvene vrijednosti registracije igrača u bilansu stanja na datum transfera.

31) Dobitak/gubitak pri otuđivanju registracije igrača mora se izračunati tako što će se izvršiti odbijanje svih plaćenih i/ili plativih iznosa koji se direktno mogu pripisati otuđivanju registracije igrača, uključujući:

- a) ostvarena uslovna naknada za transfer za iznose koji su postali plativi prilikom otuđenja registracije igrača (npr. naknada za prodaju koja se plaća drugom klubu);
- b) bilo koji drugi direktno pripisivi iznosi plaćeni i/ili plativi drugoj strani kao što je drugi fudbalski klub, agent/posrednik ili nacionalni fudbalski savez/liga.

32) Podnosilac zahtjeva za licencu mora da primijeni sledeće korekcije u pogledu trajnog transfera registracije igrača između klubova koji su povezana lica:

- a) Klub koji je u transferu pribavio registraciju igrača, mora da obračuna troškove sticanja registracije igrača - za obračun troškova amortizacije za izvještajni period (za klubove koji koriste metod kapitalizacije i amortizacije za obračun registracije igrača) ili za troškove registracija igrača (za klubove koji koriste metod prihoda i rashoda za računovodstveno obuhvatanje registracije igrača) - koristeći veći od sljedećih iznosa:
  - i. Stvarni trošak transakcije sticanja registracije igrača;
  - ii. Istorijski trošak registracije igrača u finansijskim izvještajima kluba koji je u transferu izvršio prenos prava na registraciju igrača.

Ako je obračunati trošak amortizacije veći od evidentiranog troška amortizacije ili su obračunati troškovi registracije igrača veći od evidentiranih troškova registracije igrača, onda se moraju izvršiti odgovarajuće korekcije tako da se razlika prizna u korigovanim finansijskim izvještajima.

b) Klub koji je prenio registraciju igrača mora da obračuna prihod od otuđenja registracije igrača - za obračun dobitka od otuđenja registracije igrača (za klubove koji koriste metod kapitalizacije i amortizacije registracije igrača) ili za prihod od registracije igrača (za klubove koji koriste metod prihoda i rashoda za obračun registracije igrača) - koristeći niži od sljedećih iznosa:

i. Stvarni prihodi iz transakcije otuđenja;

ii. Neto knjigovodstvena vrijednost u odnosu na troškove registracije igrača u njegovim finansijskim izvještajima.

Ako je obračunati dobitak pri otuđenju manji od evidentiranog dobitka pri otuđenju ili je obračunati prihod od registracije igrača manji od evidentiranog prihoda od registracije igrača, onda se mora izvršiti odgovarajuće usklađivanje kako bi se razlika priznala u korigovanim finansijskim izvještajima.

33) Gore navedeni računovodstveni zahtjevi primjenjuju se po analogiji na bilo koje drugo osoblje, npr. glavnog trenera, i odgovarajuće prihode/troškove ili slično plaćeno drugom klubu.

D. Računovodstveni zahtjevi za privremeni transfer registracije igrača

34) Minimalni računovodstveni zahtjevi za podnosioca zahtjeva za licencu koji ima transakcije u pogledu privremenog transfera registracije igrača (pozajmica igrača) su sledeći:

35) Naplaćene/isplaćene naknade za pozajmicu igrača moraju biti prikazane kao prihod/rashod po osnovu transfera registracije igrača.

36) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu bez obaveze/opcije kupovine:

a) Naknade za pozajmicu koje je naplatio/će naplatiti klub koji daje igrača na pozajmicu, ako postoje, moraju biti prikazane kao prihod tokom perioda ugovora o pozajmici. Klub koji daje igrača na pozajmicu će u svom bilansu stanja priznavati prvobitne troškove registracije igrača kao nematerijalno ulaganje u svom bilansu stanja i sistematski raspoređivati trošak tog sredstva kao trošak po osnovu amortizacije tokom perioda trajanja ugovora igrača.

b) Naknade za pozajmicu koje je naplatio/će naplatiti novi klub, ako postoje, moraju biti prikazane kao rashod tokom perioda ugovora o pozajmici. Ukoliko novi klub preuzme isplatu naknade igraču, taj trošak se mora priznati kao trošak primanja zaposlenog tokom perioda na koji je igrač pozajmljen.

37) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz bezuslovnu obavezu kupovine:

a) Klub koji daje igrača na pozajmicu dužan je da tu pozajmicu prikaže kao trajni transfer a takođe mora prestati da priznaje prava na registraciju igrača u svojim nematerijalnim ulaganjima. Prihodi/prinosi od pozajmice igrača i budućeg trajnog transfera moraju se priznati od početka ugovora o pozajmici.

b) Novi klub je dužan da prizna direktno pripisive direktne troškove pozajmice i budućeg trajnog transfera u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno pribavljanje registracije igrača.

38) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz opciju kupovine:

a) Ova transakcija mora biti evidentirana kao pozajmica kluba koji daje igrača na pozajmicu sve dok novi klub ne realizuje opciju. Kada klub realizuje opciju, eventualni preostali prihod od pozajmice i prihodi od budućeg trajnog transfera moraju biti priznati u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno otuđenje registracije igrača.

- b) Kada novi klub realizuje opciju, eventualni preostali troškovi pozajmice i troškovi budućeg trajnog transfera moraju biti priznati u skladu sa računovodstvenim zahtjevima za trajno pribavljanje registracije igrača.
- 39) Pozajmica igrača novom klubu od kluba koji ga daje na pozajmicu uz uslovnu obavezu kupovine:
- a) Ukoliko se predmetni uslov smatra praktično sigurnim, tada registraciju igrača moraju priznati oba kluba kao trajni transfer od početka ugovora o pozajmici.
  - b) Ukoliko se ispunjenje uslova ne može procijeniti sa dovoljno sigurnosti da bi se sa ugovora o pozajmici prešlo na trajni transfer od početka ugovora o pozajmici, onda registracija igrača mora biti priznata prvo kao pozajmica, a zatim kao trajni transfer nakon ispunjenja uslova.
- 40) Podnosilac zahtjeva za licencu mora da primijeni sljedeće korekcije u vezi sa privremenim transferom registracije igrača između klubova koji su povezana lica:
- a) Klub koji je dobio privremenu registraciju igrača mora da obračuna iznos troška za igrača za izvještajni period koristeći veći od sljedećih iznosa:
    - i. Stvarni trošak transakcije u izvještajnom periodu;
    - ii. Ukupni iznos troškova amortizacije u vezi sa registracijom igrača i troškova naknada zaposlenima u vezi sa igračem za period pozajmice kako je evidentirano u finansijskim izvještajima kluba iz kojeg je izvršen privremeni transfer igrača. Ako je obračunati trošak veći od evidentiranog rashoda, onda se mora izvršiti odgovarajuća korekcija tako da se razlika prizna u korigovanim finansijskim izvještajima.
  - b) Klub koji je izvršio privremeni transfer registracije igrača mora da obračuna iznos prihoda za igrača za izvještajni period koristeći niži od sledećih iznosa:
    - i. Stvarni prihod od transakcije u izvještajnom periodu;
    - ii. Ukupni iznos troška amortizacije u vezi sa registracijom igrača i troškova naknada zaposlenima u vezi sa igračem za period pozajmice kako je evidentirano u finansijskim izvještajima kluba iz kojeg je izvršen privremeni transfer igrača. Ako je obračunati iznos prihoda manji od evidentiranog prihoda, onda se mora izvršiti odgovarajuća korekcija kako bi se razlika priznala u korigovanim finansijskim izvještajima.

E. Računovodstveni zahtjevi za specifične rashodne stavke

- 41) Troškovi podsticaja/bonusa za zaposlene:
- a) Svi oblici naknada koje daje neki subjekt u zamjenu za usluge koje pruža zaposleni, uključujući eventualne bonuse i podsticaje kao što su naknade po osnovu učinka, naknade za potpisivanje ugovora, podsticaji za lojalnost, moraju biti prikazani kao troškovi naknada zaposlenima.
  - b) Bonusi i/ili podsticaji koje je klub dužan da isplati u cjelosti pojedincu bez ikakvih daljih uslova ili obaveza pružanja usluge od strane pojedinca (odnosno kada klub nema drugog izbora sem da izvrši takve plaćanja), moraju biti priznati kao troškovi naknada zaposlenima u momentu ispunjenja uslova.
  - c) Kada su isplate bonusa i/ili podsticaja uslovljene ispunjenjem određenog budućeg uslova od strane igrača i/ili kluba, kao što je učešće igrača na utakmicama i/ili učinkom kluba u takmičenju, te isplate moraju biti priznate kao troškovi naknada zaposlenima u trenutku kada je uslov ispunjen ili njegovo ispunjenje postane vrlo izvjesno.
  - d) Podsticaj i/ili bonus igračima pri potpisivanju i/ili produženju ugovora o radu sa bilo kojim uslovom ili obavezom pružanja usluge mora se priznavati na sistematskoj osnovi tokom relevantnog perioda.
- 42) Primanja zaposlenih po prestanku zaposlenja:
Klub je dužan da prizna u cjelosti trošak naknade po osnovu prestanka rada zaposlenog, onda kada klub više ne može da povuče datu ponudu za takvu naknadu.

F. Računovodstveni zahtjevi za specifične prihodne stavke

- 43) Sezonske karte i sličan prihod:
Prihod po osnovu prodaje sezonskih karata ili slične prodaje vezane za utakmice mora biti priznat na proporcionalnoj osnovi tokom perioda odigravanja relevantnih utakmica.
- 44) Prihodi od prava na prenos i/ili nagrada:
a) Prihod po osnovu prava emitovanja i/ili drugih naknada za učešće u takmičenju koje su fiksne naknade, mora se priznavati na proporcionalnoj osnovi u trenutku u kom se tokom perioda održavaju relevantne utakmice.
b) Prihod po osnovu prava emitovanja i/ili drugih naknada za učešće u takmičenju koje su varijabilne naknade zavisne od ispunjenja određenih uslova od strane kluba (kao što je bonus za učinak u takmičenju) mora biti priznat u trenutku u kom su ti uslovi ispunjeni.
- 45) Prihodi od sponzorstva i reklamiranja:
a) Prihodi po osnovu sponzorskih prava i reklamiranja koji su fiksne naknade moraju se priznavati na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja ugovora o sponzorskim pravima i/ili reklamnim angažmanima.
b) Prihodi po osnovu sponzorskih prava i reklamiranja koji su varijabilne naknade zavisne od ispunjenja određenih uslova od strane kluba (kao što su bonusi za učinak u takmičenju) moraju se priznavati u trenutku kada se ti uslovi ispune.
c) Bilo koja vrsta negotovinske naknade kao dio ugovora o sponzorstvu i/ili reklamiranju, mora se odmjeravati po fer vrijednosti.
- 46) Donacije i davanja/subvencije:
a) Donacija je bezuslovan poklon-nadoknada koja se mora priznavati kao ostali prihod iz poslovanja u trenutku kada se primi.
b) Davanja/subvencije se ne smiju priznavati u knjigama kluba dok se ne stekne razumno uvjerenje da će klub ispuniti uslove za prijem predmetnog davanja/subvencija i da će predmetno davanje/subvencija biti primljeno. Zatim se davanje/subvencija mora priznati u bilansu uspjeha na sistematskoj osnovi tokom izvještajnih perioda u kojima klub priznaje povezane troškove za koje su davanja/subvencije predviđena kao rashode. Shodno tome, davanja/subvencije po osnovu specifičnih troškova priznaju se u bilansu uspjeha u istom izvještajnom periodu(ima) kao i odgovarajući troškovi. Slično tome, davanja/subvencije koja se odnose na sredstva koja podliježu amortizaciji priznaju se u bilansu uspjeha u istom izvještajnom periodu(ima) i u iznosima po kojima se priznaju troškovi amortizacije tih sredstava. Davanje/subvencija koje postane naplativo kao naknada za troškove ili gubitke koji su već nastali ili za potrebe davanja trenutne finansijske podrške bez ikakvih budućih povezanih troškova mora se priznati u bilansu uspjeha u periodu u kom postaje naplativo.

DIO III: POJAM DOSPJELIH, A NEIZMIRENIH OBAVEZA

A. Principi

- 47) Obaveze se smatraju dospjelim a neizmirenim ako nisu izmirene u skladu sa ugovornim ili zakonskim uslovima.
- 48) Dospjele obaveze se neće smatrati neizmirenim u smislu značenja ovih pravila, ukoliko je podnositelj zahtjeva za licencu/korisnik licence (odnosno klub dužnik) u stanju dokazati do 31. marta (u skladu sa članovima 100, 101, 102 i 103 Pravilnika) da:
- a) relevantni iznos je izmiren, odnosno plaćen u cjelosti ili prebijen sa obavezama povjerioca prema dužniku; ili,
  - b) rok za plaćanje odgovarajućeg iznosa je odložen (u ovim propisima se nazivaju „odloženi iznosi“), odnosno zaključen je pismeni ugovor sa povjericem o produženju roka za plaćanje (napomena: činjenica da povjerilac nije zahtijevao plaćanje ne predstavlja produženje roka); ili
  - c) relevantni iznos je predmet tužbe ili postupka u toku (koji se u ovim propisima nazivaju „sporni iznosi“), što znači:
    - i) da je dužnik podnio tužbeni zahtjev koji je ocijenjen kao opravdan od strane nadležnih organa u skladu sa domaćim propisima ili da je započeo proces pred domaćim ili međunarodnim fudbalskim institucijama ili pred tribunalom za arbitražu za osporavanje obaveze u vezi sa dospjelim a neizmirenim obavezama. Ako organi FSCG zaduženi za donošenje odluka o licenci smatraju da je takav zahtjev podniet ili da su gore navedeni procesi započeti isključivo u svrhe izbjegavanja rokova za plaćanje navedenih u ovom pravilniku (npr. da bi dobio na vremenu), relevantni iznos će se i dalje smatrati kao neizmirena obaveza; ili
    - ii) da je dužnik osporio nadležnom organu prema nacionalnom zakonu, nacionalnim ili međunarodnim fudbalskim vlastima ili relevantnom arbitražnom sudu, podnijeti zahtjev ili postupak koji je pokrenuo protiv njega povjerilac u vezi sa dospjelim obavezama i može da pokaže na zadovoljstvo relevantnih organa za donošenje odluka da je utvrdio razloge za osporavanje tužbe ili postupka koji je pokrenut, znajući da ako organi za donošenje odluka razmotre razloge za osporavanje tužbe ili postupka kao očigledno neosnovanog iznos će se i dalje smatrati kao dospjela neizmirena obaveza; ili,
  - d) izmirenje relevantnog iznosa je na čekanju (koji se u ovim propisima naziva „iznosi na čekanju“), što znači:

dužnik je pismenim putem i u skladu sa važećim zakonom od nadležnog organa zatražio produženje roka za plaćanje obaveza po osnovu poreza i doprinosa (kako je definisano članom 102.), a nadležni organ je pismeno potvrdio da se ovaj zahtjev smatra prihvatljivim i dalje je na čekanju do 31. marta (u vezi sa članom 102.); ili
  - e) može adekvatno da demonstrira organima FSCG za licenciranje klubova da je preduzeo sve razumne mjere da identifikuje i isplati povjerioca/povjerioce u pogledu naknada za trening kompenzacije i doprinosa solidarnosti (kako je definisano u FIFA-inom Pravilniku o statusu i tranferu igrača).

DIO IV: PROCEDURE DAVAOCA LICENCE ZA OCJENU ZAHTJEVA

A. Principi

- 49) Davalac licence definiše procedure ocjenjivanja, osiguravajući jednak tretman za sve klubove koji se prijavljuju za licencu. Procjenjuje dokumentaciju koju su klubovi podnijeli, razmatra da li je ona odgovarajuća i na svoje zadovoljstvo utvrđuje da li je svaki kriterijum ispunjen i koje dodatne informacije, ako ih ima, su potrebne za dobijanje svake licence.
- 50) Procesi ocjene radi provjere usklađenosti sa definisanim odredbama iz članova 7. i 31. obuhvataju specifične korake ocene koje davalac licence mora da slijedi kao što je navedeno u nastavku.

B. Ocjena revizorskog izvještaja u odnosu na finansijske izvještaje

- 51) U pogledu godišnjih finansijskih izvještaja, davalac licence mora da izvrši sledeći minimum procedura ocjene:
- a) ocijeni da li je izvještajni subjekat/subjekti (perimeter) odgovarajući za svrhe licenciranja;
  - b) da ocijeni informacije dostavljene kao osnovu za donošenje odluke o licenciranju;
  - c) pročita i razmotri godišnje finansijske izvještaje i izvještaj revizora na to;
  - d) razmotri posljedice bilo kojih modifikacija u izvještaju o reviziji (u poređenju sa standardnom formom izvještaja sa nekvalifikovanim/pozitivnim mišljenjem) i/ili nedostatke u odnosu na minimum zahtjeva objelodanjivanja i računovodstvenih zahtjeva u skladu sa stavovima ispod.
- 52) Pošto izvrši ocjenu izvještajnog subjekta i pročita izvještaj revizora o godišnjim finansijskim izvještajima, davalac licence je u obavezi da izvrši ocjenu u skladu sa stavkama navedenim u daljem tekstu:
- a) Ako izvještajni subjekt ne zadovoljava zahtjeve člana 96 Pravilnika, licenca mora biti odbijena.
  - b) Ukoliko revizorov izvještaj sadrži nekvalifikovano (pozitivno) mišljenje, bez ikakvih modifikacija, to predstavlja zadovoljavajuću osnovu za izdavanje UEFA licence.
  - c) Ukoliko je u izvještaju revizora izraženo uzdržavajuće ili negativno mišljenje, mora se odbiti izdavanje UEFA licence, izuzev ukoliko naknadno nije izdato drugačije revizorsko mišljenje (u odnosu na drugi komplet finansijskih izvještaja za istu finansijsku godinu koji ispunjavaju minimum zahtjeva) kao i da je davalac licence zadovoljan naknadno izdatim mišljenjem revizora.
  - d) Ukoliko izvještaj revizora sadrži, po pitanju stalnosti poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu, skretanje pažnje, ključno pitanje revizije ili mišljenje sa rezervom, izdavanje UEFA licence se mora odbiti, izuzev ako:
    - i. naknadno izdato mišljenje revizora ne sadrži skretanje pažnje, ključna pitanja revizije ili rezervu na pitanje stalnosti poslovanja za istu finansijsku godinu ili
    - ii. pribavljeni dodatni dokumentovani dokazi potvrđuju sposobnost podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa poslovanjem najkraće do kraja sezone za koju se izdaje licenca, kao i da su od strane davaoca licence ocijenjeni zadovoljavajućim. Dodatni dokumentovani dokazi moraju uključivati, ali ne ograničavati, informacije opisane u članu 104 (buduće finansijske informacije) Pravilnika o licenciranju i finansijskoj održivosti klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA.
  - e) Ako izvještaj revizora sadrži skretanje pažnje, ključno pitanje ili mišljenje "sa rezervom", u odnosu na druga pitanja izuzev pitanja stalnosti poslovanja, tada davalac licence mora razmotriti uticaj tih modifikacija na dalji postupak licenciranja klubova. UEFA licenca se može odbiti, ukoliko se ne dostavi dodatna dokumentacija, i ocijeni zadovoljavajućom od strane davaoca licence. Dostavljanje dodatnih dokumentovanih dokaza koje može zatražiti davalac licence, zavisice od razloga za modifikaciju revizorskog mišljenja.
  - f) Ako izvještaj revizora upućuje na bilo koju situaciju definisanu u članu 95 licenca mora biti odbijena.

- 53) Ako podnosilac zahtjeva za licencu dostavlja dopunske informacije i/ili korigovane finansijske izvještaje, davalac licence mora da dodatno ocijeni izvještaj revizora o nalazima činjeničnog stanja vezano za ugovorene procedure u pogledu dopunskih informacija i/ili korigovanih finansijskih izvještaja. Ukoliko je izvještaj revizora nezadovoljavajući i/ili sadrži nalaze o ustanovljenim greškama i/ili odstupanjima, izdavanje licence može biti odbijeno.
- 54) Davalac licence mora da provjeri da li je podnosilac zahtjeva za licencu objavio finansijske informacije u skladu sa članom 98.

C. Ocjena dokumentacije za licenciranje u vezi pravila neto kapitala

- 55) U pogledu pravila o neto kapitalu, davalac licence mora da izvrši sledeće minimalne procedure:
- Odrediti neto poziciju kapitala na dan 31. decembra koji prethodi krajnjem roku za podnošenje zahtjeva davaocu licence na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja;
  - Procijeniti, ako je primjenljivo, da li subordinirani krediti ispunjavaju zahtijevane uslove;
  - Ako je neto pozicija kapitala na dan 31. decembra koji prethodi krajnjem roku za podnošenje zahtjeva davaocu licence negativna, procijeniti da li se poboljšala za najmanje 10% u poređenju sa neto pozicijom kapitala koja je omogućila podnosiocu zahtjeva za licencu da zadovolji uslove pravila neto kapitala u prethodnoj godini;
  - Ako pravilo o neto kapitalu nije ispunjeno na dan 31. decembra koji prethodi krajnjem roku za podnošenje zahtjeva davaocu licence, procijeniti da li je podnosilac zahtjeva za licencu najkasnije do 31. marta podnio novi revidirani bilans stanja, uključujući sve dodatne uplate kapitala od 31. decembra, pokazujući da se neto pozicija kapitala poboljšala za najmanje 10% u poređenju sa neto pozicijom koja je omogućila podnosiocu zahtjeva za licencu da zadovolji uslove pravila neto kapitala u prethodnoj godini.

D. Ocjena dokumentacije za licenciranje u vezi dospelih neizmirenih obaveza

- 56) U vezi sa kriterijumom „bez dospelih neizmirenih obaveza“ prema drugim fudbalskim klubovima, zaposlenima i po osnovu poreza i doprinosa, davalac licence traži od podnosioca zahtjeva za licencu da nezavisni revizori sprovode procedure u skladu sa Međunarodnim standardom srodnih usluga (ISRS) 4400, u kom slučaju davalac licence mora da ocijeni informacije koje je dostavio podnosilac zahtjeva za licencu (naročito tabele obaveza i odgovarajuću potkrepljujuću dokumentaciju) i pregleda Izvještaj revizora. Davalac licence može izvršiti bilo koju dodatnu procjenu za koju smatra da je potrebna, uključujući proširenje uzorka ili traženje dodatnih dokaza od podnosioca zahtjeva za licencu.
- 57) U pogledu kriterijuma „bez dospelih neizmirenih obaveza“ prema fudbalskim klubovima, zaposlenima i po osnovu poreza i doprinosa, sledeće minimalne procedure moraju biti sprovedene i opisane u Izvještaju revizora o nalazima činjeničnog stanja:
- Pribaviti tabele obaveza sa stanjem na dan 31. marta koje je dostavio podnosilac zahtjeva za licencu u vezi sa obavezama koje treba da budu izmirene do 28. februara (tj. tabelu transfera, tabelu zaposlenih, tabelu poreza i doprinosa i odgovarajuću potkrepljujuću dokumentaciju);
  - Sprovesti neophodne korake (uključujući određivanje veličine uzorka) za ocjenu potpunosti i tačnosti odgovarajućih salda i formirati zaključak u vezi sa svakom od sprovedenih procedura;
  - Provjeriti potpunost stanja dospelih neizmirenih obaveza koje je prijavio podnosilac zahtjeva za licencu na dan 28. februara;
  - Provjeriti izmirenje svih dospelih neizmirenih obaveza između 28. februara i 31. marta; i
  - Identifikovati sve dospjele neizmirene obaveze na dan 31. marta.

- 58) U pogledu kriterijuma „bez dospjelih neizmirenih obaveza“ prema UEFA i davaocu licence, davalac licence mora da sprovede, kao minimum, sledeće procedure:
- a) Pregledati sve informacije primljene od UEFA u vezi sa neizmirenim iznosima koje duguju klubovi davaoca licence i provjeriti izmirenje svih dospjelih obaveza između 28. februara i 31. marta; i
  - b) Sprovesti svaku dodatnu ocjenu i zatražiti bilo koje dodatne dokaze od podnosioca zahtjeva za licencu, za koje smatra da su neophodni.

E. Ocjena pisane izjave prije donošenja odluke o izdavanju licence

- 59) Što se tiče pisane izjave rukovodstva, davalac licence mora pročitati i razmotriti uticaj svake značajne promjene koja se dogodila u odnosu na kriterijume za licenciranje kluba.
- 60) U vezi sa pisanom izjavom rukovodstva, davalac licence je u obavezi da pročita i razmotri informacije o tome da li postoje ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od izuzetnog ekonomskog značaja, u kombinaciji sa finansijskim izvještajima, budućim finansijskim informacijama i dopunskom dokumentacijom dostavljenim od strane podnosioca zahtjeva za licencu. Davaoc licence može odlučiti da ovu procjenu izvrši revizor podnosioca zahtjeva za licencu.
- 61) Davalac licence mora procijeniti sposobnost kluba da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, najmanje do kraja sezone licenciranja. Davalac licence je u obavezi da odbije izdavanje licence, ako, na osnovu finansijskih informacija koje je procijenio, po njegovom mišljenju, podnosilac zahtjeva za licencu neće biti u stanju da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja najmanje do kraja sezone za koju se licenca izdaje.
- 62) Ukoliko podnosilac zahtjeva za licencu ili bilo koje matično društvo podnosioca zahtjeva za licencu uključeno u izvještajni perimetar zatraži/je tražilo zaštitu ili je dobilo zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima ili propisima u toku 12 meseci koji prethode sezoni za koju se licencira, ili koristi zaštitu u vrijeme obrade dokumentacije za licenciranje, onda licenca mora biti odbijena. Za otklanjanje svake sumnje, zahtjev za licencom se takođe mora odbiti čak iako relevantni subjekat više nema zaštitu od povjerilaca u trenutku kada se donosi odluka o davanju licence.

F. Ocjena budućih finansijskih informacija

- 63) U vezi sa budućim finansijskim informacijama, davalac licence je u obavezi da procijeni da li podnosilac zahtjeva za licencu ispunjava uslove definisane članom 104. Ako se od podnosioca zahtjeva za licencu traži da dostavi buduće finansijske informacije, nezavisni revizor mora da sprovede procedure ocjene u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardom, u kom slučaju davalac licence mora da pregleda Izvještaj revizora kako bi se uvjerio da su sprovedene procedure opisane u paragrafu 64 u daljem tekstu.
- 64) Ocjenjivanje budućih finansijskih informacija, mora kao minimum da obuhvati sledeće procedure:
- a) Provjeriti matematičku tačnost budućih finansijskih informacija,
  - b) Utvrditi, kroz razgovor sa rukovodstvom podnosioca zahtjeva za licencu i pregled budućih finansijskih informacija, da li su buduće finansijske informacije sastavljene primjenom objelodanjenih pretpostavki i rizika,
  - c) Provjeriti da li su početna salda u budućim finansijskim informacijama konzistentna sa bilansom stanja prikazanim u neposredno predhodećim revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima, i
  - d) Provjeru da li su buduće finansijske informacije formalno usvojene od strane izvršnog odbora podnosioca zahtjeva za licencu, putem izjave rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu da su dostavljena dokumenta potpuna, tačna i u skladu sa ovim propisima.

e) Ako je primenljivo: ispitati odgovarajuće potkrjepljujuće dokumente, uključujući ugovore sa sponzorima, bankarske partije, dokapitalizacije, bankarske garancije i zapisnike sa sjednica odbora.

65) Davalac licence mora procijeniti likvidnost podnosioca zahtjeva za licencu (npr. novčana sredstva koja će preostati ako se uzmu u obzir finansijske obaveze) i sposobnost kluba da nastavi s poslovanjem najmanje do kraja sezone za koju se traži licenca. Davalac licence je u obavezi da odbije izdavanje licence, ako, na osnovu finansijskih informacija koje je ocijenio, po njegovom mišljenju, podnosilac zahtjeva za licencu neće biti u stanju da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja najmanje do kraja sezone licenciranja.

DIO V: IZBOR REVIZORA I PROCEDURE PROCJENJIVANJA REVIZORA I NJIHOVOG RADA

A. Principi

66) Klub-podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i dostavi izvještaj revizora FSCG.

67) Revizija godišnjih finansijskih izvještaja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mora biti izvršena od strane revizora koji po crnogorskom zakonu ima dozvolu za obavljanje poslova revizije, čije imenovanje prihvata FSCG, i koji mora biti nezavisan u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

68) Revizija mora biti izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) i u skladu sa etičkim načelima nezavisnosti.

B. Procedure ocjenjivanja

69) Revizor mora da izvrši reviziju godišnjih finansijskih izvještaja. Izvještaj revizora mora:

- a) da sadrži tvrdnju da je revizija izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije odnosno Zakonom o reviziji Crne Gore koji je usklađen sa Međunarodnim standardima revizije; i
- b) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, što čini osnovu za donošenje odluke o izdavanju licence.

70) Revizor mora da ispita i ocijeni dodatne informacije i/ili korigovane finansijske izvještaje, ukoliko postoje. Izvještaj o nalazima činjeničnog stanja mora:

- a) da sadrži opis procedura koje je propisao davalac licence i nalaze u vezi sa svakom procedurom;
- b) da sadrži tvrdnju da je revizija izvršena putem ugovorenih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom za obavljanje usluga srodnih reviziji (ISRS) 4400 ili relevantnim nacionalnim standardima ili praksom koji kao minimum primjenjuju zahtjeve ISRS 4400; i
- c) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa dopunskim finansijskim izvještajima, kako bi poslužio kao osnova za donošenje odluke o dodjeli licence.

71) Revizor može izvršiti reviziju finansijskih informacija koje nisu finansijski izvještaji iz gore navedenih paragrafa 69. i 70. U ovom slučaju, revizorski izvještaj o nalazima činjeničnog stanja mora:

- a) da sadrži tvrdnju da je revizija izvršena putem:
  - i) ugovorenih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom za obavljanje usluga srodnih reviziji (ISRS) 4400; ili
  - ii) za procjenu budućih finansijskih informacija (ukoliko je primjenljivo), u skladu sa Međunarodnim standardima angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje (ISAE) 3400; i
- b) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa relevantnom dokumentacijom kao osnova za donošenje odluke o dodjeli licence.

DIO VI: ZAVRŠNE ODREDBE

- 72) Ovaj Priručnik je odobren od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana 28.12.2022. godine i objavljuje se na internet stranici FSCG.
- 73) FSCG će u formi obrazaca, cirkularnih pisama, ili bilo kojih drugih relevantnih dokumenata, donijeti smjernice neophodne za primjenu ovog Priručnika.
- 74) Ovaj Priručnik se ne može mijenjati tokom sezone za koju se vrši licenciranje, osim ako propisno ne odobri UEFA.
- 75) Ovaj Priručnik stupa na snagu danom usvajanja od strane Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2023/2024.

Predsjednik FSCG

Dejan Savićević

Podgorica, 28.12.2022. godine